

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

105771

OFFICIA PROPRIA
SANCTORUM
DIŒCESIS LABACENSIS.

RATISBONÆ.

SUMPTIBUS ET TYPIS FRIDERICI PUSTET,
S. SEDIS APOST. ET SACH. RIT. CONGR. TYPOGR.
MDCCCIC.

Labaci in Carniola, Libraria catholica.

OP

DICE

CELS

PT

SUMPTIE

S. SEN

Lah

P

OFFICIA PROPRIA
SANCTORUM
DIECESIS LABACENSIS.

CUM APPROBATIONE
CELSISSIONI AC REVERENDISSIMI
DOMINI DOMINI
ANTONII BONAVENTURÆ,
PRINCIPIS - EPISCOPI LABACENSIS,
SS. THEOLOGIÆ DOCTORIS etc. etc.

1770

RATISBONÆ.

SUMPTIBUS ET TYPIS FRIDERICI PUSTET,
S. SEDIS APOST. ET SACR. RIT. CONGR. TYPOGR.
MDCCCIC.

Labaci in Carniola, Libraria catholica.

Imprimatur.

Ex Curia Episcopali Labacensi
die 14. Februarii 1899.

+ Antonius Bonaventura,
Princeps-Episcopus.

105771

D. 8958 / 1950

JACOBUS

DEI ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
PRINCEPS - EPISCOPUS LABACENSIS,
SS. THEOLOGIÆ DOCTOR, etc.

Quum Bulla incip. „Divinam Psalmiodiam“ Urbani P. P. VIII. d. 25. Januarii 1631 cautum sit, ne Breviarium Rom. et quæ ab eo ortum habent in lucem edantur, nisi de perfecta novæ editionis cum originalibus constet concordia, et ab Ordinario loci imprimendi facultas in scriptis sit obtenta, Nos, verificatis omnibus in hac Bulla contentis, DD. Friderico Pustet Bibliopolæ Ratisbonen. et S. Sedis Apost. nec non S. Rit. Cong. Typographo, et J. Meyerhoff (quondam Udalr. Moser) Bibliopolæ Græcen. dedimus licentiam, „Officia propria Dicecesis Labacen.“ typis mandandi.

Jamvero ex diligenti scientes collatione, excusum posthac libellum, hæc officia continentem, cum suo originali, a S. Rit. Cong. die 7. Maji 1847 et 14. Jan. 1848 approbato, in omnibus convenire, illum et approbamus et evulgari permittimus.

In quorum fidem hasce dedimus litteras manu Nostra subscriptas et sigillo Nostro munitas.

Datum Labaci die 13. Februarii 1888.

(L. S.)

✠ Jacobus
Princeps-Episcopus.

Index alphabeticus.

Anastasiæ Mart. 6. Febr.	pag. 19*
Barbaræ Virg. et Mart. 4. Dec.	9*
Blasii Episc. Mart. 3. Febr.	19*
Chromatii Episc. Conf. 2. Dec.	5*
Chrysanthiani et Soc. Mart. 17. Febr.	29*
Julianæ Virg. et Mart. 16. Febr.	27*
Juliani de Bono Albergo Conf. 19. Febr.	30*
Juventii Episc. Conf. 8. Febr.	22*
Marcelli Papæ, Mart. 15. Febr.	27*
Marci Evang. Translat. 31. Jan.	19*
Margaritæ de Cortona Pœnit. 25. Febr.	30*
Martyrum omnium Commem. 26. Dec.	15*
Mauri Mart. 12. Dec.	11*
Nicephori Mart. 30. Dec.	15*
Nicolai Episc. Conf. Titul. Eccles. Cathedr. 6. Dec.	9*
— — Octava. 13. Dec.	12*
Orationis D. N. J. C. Feria III. post Dom. Septuag.	19*
Passionis D. N. J. C. Feria III. post Dom. Sexag.	19*
Paulini Episc. Conf. 9. Febr.	23*
Petri Nolasci Conf. 12. Febr.	25*
Raymundi de Peñafort Conf. 18. Febr.	29*
Spineæ Coronæ D. N. J. C. Feria VI. post Cineres.	30*
Syri Episc. Conf. 9. Dec.	9*
Titiani Episc. Conf. 16. Jan.	17*
Valentini Presb. Mart. 14. Febr.	25*
Valeriani Episc. Conf. 27. Nov.	5*
Zoili Conf. 26. Febr.	30*
* * *	
Commemoratio S. Nicolai.	31*

OFFICIA PROPRIA DICECESIS LABACENSIS.

PARS HIEMALIS.

Die 27. Novembris.

S. Valeriani Episc. Conf.
Duplex.

Ant. et V. in utrisque Vespa.
et Laud. de Comm. Conf. Pont.

Oratio.

Exaudi, quássumus Dómine,
preces nostras,
quas in beáti Valeriáni,
Confessóris tui atque Pontíficis,
solemnitáte deférimus: et
qui tibi digne méritu famulári,
ejus intercedéntibus
méritis ab ómnibus
nos absólve peccátis. Per
Dóminum.

Die 2. Decembris.

S. Chromatii Episc. Conf.
Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont., præter sequentia.
Oratio. Exaúdi. de eodem
Communi.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.
Lectio iv.

Chromátius una cum Eusébio, non tam ná-
tura, quam morum æ-
qualitaté germáno, a téneris
annis Aquilejénsi clero ad-
scíptus est. Egrégii orná-
tus móribus, totum se Deo
atque ecclesiásticis stúdiis
consecrávit, in quibus ita

profécit, ut inter Aquilejenses cléricos doctrína et sanctitáte eminéret, ad quorum privátam glóriam, ut scribit sanctus Hierónymus, pública hæc accéssit et aperta conféssio, quod per eos ab urbe Aquilejensi Ariáni dógmati virus ex-clúsum fuit. Présbyter a sancto Valeriáno ordinátus, in ejus locum sufféctus est, atque a sancto Ambrósio consecrátus fuisse perhibétur.

R. Invéni David.

Lectio v.

Factus epíscopus Nicénam fidem, et disciplinam ecclesiásticam acérime défendit. Origeniános erróres ab omni tam Oriéntis, quam Occidéntis Catholícorum Sýnodo proscritos, pari et ipse senténtia cum sancto Anastásio Románo Pontífice damnávit: exortísque inde simultáibus inter eúndem doctórem máximum, et Rufínum presbýterum, ut finis siléntio imponerétur, diligentíssime curávit. Sed piam sanctíssimi præsulis sollicitúdinem in primis agnó-

vit sanctus Joánnes Chrysóstomus, cuius causam apud Honórium imperatórem tanta fide ac religióne defendédam suscépit, ut sincéram illius, ac fervéntem erga se caritátem demirátus Chrysóstomus, datis ad eum littoris veheménter gratulátus sit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Sacrárum Litterárum stúdium cárteris, quæ pastóre digna sunt, munéribus adjúnxit semper: Vir, beáti Hierónymi senténtia episcopórum sanctíssimus atque doctíssimus. Ejus potíssimum hortátu idem sanctus Doctor Hebráea volúmina latíno sermóne tránsluit, ac Prophetárum libros commentáriis illustrávit, quorum aliquot Chromáti nōmini inscrípsit. Tractátus et ipse édidit in Evangélium Matthéi eruditiónē ac pietáte insignes. Dénique cum Aquilejensem ecclésiam annos duodevigínti sanctíssime rexísset, ad cœlestem vitam quarto nonas Decémbris migrávit.

R. Iste est.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-
cúndum Matthéum.

Lectio vii. Cap. 5.

In illo témpore: Dixit Je-sus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanérerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Ex Tractátu S. Chromátii
Episcopi.

Tract. 4. in cap. 5. S. Matth.

Dóminus Apóstolos suos sal terræ cog-nóminat. Et videám-us, quid sub hujus vocá-buli comparatióne de Apóstolis suis Dóminus velit intelli-gi. Quod ut plénius possímus advertere, pri-mum sollicite requiriéndum est, quid hoc sal sit, et cujus terræ, et in quam deinde rem utilitatémque proficiat. Jam enim salis ipsius natúram usúmque tractáre debémus, ut his cónnitis, Domíni dicti vir-tútem spiritáli intelligéntia facilius assequámur. Na-túra ígitur salis per aquam, per calórem solis, per fla-tum venti constat; et ex eo quod fuit, in áliam spé-ciem generátur. Sic et Apó-

stoli atque omnes credéntes, per aquam baptísmi, per fidem Christi (qui in comparatióne sol justitiæ dictus est), et per inspiratióne Sancti Spíritus Deo renáti, ex terréna in cœléstem nativitátem transié-runt. Unde non immérito sancti Apóstoli sal terræ a Dómino nuncupántur. Et cujus terræ? promptum est nòscere: id est terræ córporis nostri, quam dudum insipiéntem ac sensu vani-tatis insúlsam, evangélicæ prædicationis sapiéntia sa-liérunt. Ipsi enim sal ter-ræ nostræ facti sunt, quia per ipsos et verba sapiéntiæ accépimus, et per cœléstem nativitátem in spiri-tálem sumus demutáti na-túram.

R. Amávit eum.

Lectio viii.

Sed quia de natúra vel grácia salis secúndum intelligéntiam spirituálem jam dictum est, nunc quo-que de ipsa salis virtúte tractémus.¹⁰ Vos ergo, in-quit, estis sal terræ. Ita-que sicut sal, cum operá-tur in carne quálibet, cor-ruptélam non admittit, fœ-

tóres aufert, sordes expúrgat, vermes non sinit generári, ita et cœlestis grátia ac fides, quæ per Apóstolos data est, simili exémplo in nobis operátur. Aufert enim carnális concupiscéntiæ corruptélam, peccatórum sordes expúrgat, odórem malæ conversatiónis exclúdit, vermes delictórum non sinit generári, id est de corpore libidinósas et mortiferas voluptátes exsúrgere: conservans córpora nostra étiam ab illo immortáli verme, qui indeféssa poena peccatóres excrúciat, de quo scriptum est: Vermis eórum non moriétur, et ignis eórum non exstinguétur. Et sicut sales a foris quidem apponúntur, intrínsecus vero operántur per virtútem naturæ suæ, ita et cœlestis grátia exterióra hóminis atque interióra perpénétrat, et totum hóminem integrum a peccáto incorruptúmque conservat. Hos autem Deo dignos esse, qui sale cœlestis sapiéntiæ condiúntur, étiam dudum præcedénte figúra legis osténum est, quia omne sacri-

fícum offeréndum Deo sale saliebátur. Quod ipsum Evangelista commemorávit dicéndo: Omne, inquit, sacrificium sale saliétur: osténdens, eum hóminem dignum vere sacrificium Deo fieri, qui cœlestis sapiéntiæ virtúte esset infúsus.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Vos ergo, inquit, estis sal terræ: si autem sal infatuátum fúerit, in quo condiétur? ad nihil valet, nisi ut projiciátur foras, et conculcétur ab homínibus. Infatuári autem eos osténdit, qui cum semel per fidem et sapiéntiam cœlestem erudití, fidéles ac stábiles débeant permanére, relicta fide et sapiéntia divína, aut in hæresim ruunt, aut ad stultitiam gentilium rédeunt. Et idcirco ait: Si autem sal infatuátum fúerit, in quo condiétur? Quia infatuati fraude diaboli hujúsmodi hómines, amíssâ fidei grátia, evanescunt. Qui cum potuissent étiam álios non credéntes, adhuc a fide aliéños, divinæ prædicatiónis verbo condíre, étiam sibi inútiles

exstiterunt. Dénique Judas Iscariotes de hujusmodi sálibus fúerat: sed posteáquam divinam sapiéntiam reprobávit, et de Apóstolo apóstata factus est, non solum áliis prodésse non pótuit, sed et sibi miser et inútilis factus est. Et ídeo addidit Dóminus dicens: ad níhilum valet, nisi ut projiciátur foras, et conculcétur ab homínibus: quia hujusmodi non fidéles ac doméstici, sed projecti ab Ecclesiá, ut extránei et fidei hostes habéndi sunt. Unde et Judas de doméstico fidei, inimicus factus est veritatis. Projecti itaque hujusmodi extra Ecclesiá, necesse est ut divérssis vitiis carnis et variis voluptatibus sǽculi conculcentur: et hoc est quod ait: ad níhilum valet, nisi ut projiciátur foras, et conculcétur ab homínibus.

Te Deum laudamus.

Die 4. Decembris.

S. Barbaræ Virg. et Mart.
Duplex.

Omnia ut inter festa pro aliquis locis eadem die.

Die 6. Decembris.

S. Nicolai Episc. Conf.
Patroni titularis Ecclesiæ
Cathedralis.

Duplex 1. class. cum Oct.
in hac Diocesi.

In I. Nocturno Lect. Fidélis
sermo. de Comm. Conf. Pont.
1. loco. Reliqua ut in Brev.
hac die.

Die 9. Decembris.

S. Syri Episc. Confess.
Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont., præter sequentia.
Oratio. Exaudi. de Comm.
In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Syrus natione Galilæus, a pueritia sectator Christi, dein discípulus Apóstoli Petri, Ticianumque ad disseminandum Christi Evangélium missus, primus illic fidei et religiōnis Christiánæ elemēnta una cum sancto Juvéntio cómite trádidit, et totam urbem cum vicinā ad veri Dei agnitionem Christique cultum convértit statuta ibidem sede episcopali. Is ergo dum per injunctum

sibi opus per agrum Vérónensem prôperat, Verónæ primus ómnium Missam célébrat, ibidémque adolescentem mórtuum ad vitam revocávit filium únicum matris víduæ. Quo facto iñúmera cívium multitúdo, tum in primis ipse adoléscens cum matre et tota família, suscépto baptísmate, legem et doctrinam Evangelii amplexáti sunt. Quare præcurrénte fama signórum et advéntus boni Patris, Syrus honorífice et magna spe præsentis salutis a Ticinénsibus excéptus est, crevítque magnópere novi præsulis apud eos veneráatio, ubi ex solo contactu vestimentórum ejus visi sunt infírmi sanitati integerrime restituti.

R. Invéni David.

Lectio v.

Igitur Syrus officii sui ministéria aggréssus, incessanter verbum Dei non solum per Ticinénsim regiónem, sed étiam per Insúbriam totam et per Ligúriam deferébat, Verbi incarnati mystéria áliaque Divinitatis Sacraménta apé-

riens, et univérsos ad legis divinæ observántiam cohórtans. Tráditur étiam alpes Rhætiórum transcendisse, et Laurácum præcipuum Noricórum oppidum ad Christiánæ fidei lucem excitasse; ejus sane dictis maximum addébant pondus crebro édita signa et miracula. Nam inter alia dum prædicando rura pér agrat, viro cum dolo adéunti episcopum, ac protéra omni loquéla destituto, fandi facultátem oratione sua restituit. Surdo simul et muto loquélam cum auditu impertivit, ad híbito super os et aures illius signo Crucis: Laude Pompéjæ cæco a nativitaté lucis usúram impetravit: Bríxiæ et álibi saepe dæmónia de corpóribus obsséssis fugavit. Curávit autem in primis, ut sœviénte Medioláni persecutióne in Christifidéles Mártyrum cörpera honésto et tuto loco conderéntur, ne mórtua furóri gentílium patérent, appóni jubens eórum capitibus libéllum certáminis ad posterórum notítiā et gloriā ipsórum Márty-

rum. Ipse reliquias sanctórum Gervásii et Protásii collocávit in templo a se ad ménia Ticíni exstrúcto, ad cuius aram, rite prius sacrátam, quotidiánas preces, Sacrificia, concições et Ordines sacros solébat cum suis cléricis perágere, ubi étiam pérfidum Judáeum accéptæ Eucharístiæ illúdere moliéntem, sed víndice Deo, ignibus in gútture diríssime excruciáatum, rogántibus fidélibus cleménter a cruciátu liberávit, dígits reverénter extrácto Sacraménto, quod neque paláto neque linguae adhærébat, sed in ore illius quasi in áere suspénsum manébat.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Dénique fundáta et bene confirmáta fide populórum nec non ecclesiástica disciplína, in suo Pontificáli honóre glorióso fine quiévit, octogenário major, laudabíliter insúmptis añis quinquaginta et ultra in episcopáli magistério. Martýrio non est sublátus, quia ipse pótius benigitáte sua

et elóquio divíno aggressóres infidéles jugo fídei súbdidit. Sepúltus jácuit in basílica sanctórum Gervásii et Protásii a se constrúcta, donec post septingéntos annos per sanctum Adeódatum, ejúsdem civitatis antistítitem, ad eámdem cathédrálem sancti Stéphani fuit translátus solémni pompa, et in crypta Chori repositus. Successóres hábuit iuxta suam prophetiam primo loco Pompéjum discípulum, a quo vita sancti Syri conscrípta créeditur, secúndo Juvéntium páriter discípulum, itinerisque ac labóris amantíssimum sócium.

R. Iste est.

In III. Nocturno Lectiones de Homil. in Evang. Vigiláte. de Comm. 2. loco.

Die 12. Decembris.

S. Mauri Martyris.

Duplex.

(Dies assignata ex 26. Nov.)

Omnia de Communi unius Mart., præter sequentia.

Oratio. Præsta quássumus, omnípotens Deus, ut qui. **de** Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Maurus Afer ab infântia Christiánus fuit, orationibus et jejuniis vacans. Hic sub Numeriano imperatóre, et Celerino præfècto diuersis pœnis maceratus, hoc est: primum füstibus nodosis cæsus, deinde plumbatis jussum est maxillas ejus contundi: póstea in equíleo suspéndi, atque úngulis radi, et lámpades ardentes latéribus ejus applicári, ad extrémum vero caput ejus amputári. **R.** Honéstum.

Lectio v.

Hujus sancti Mártyris corpus nautæ Africani, cognoscéntes ex sua pátria ortum, et volvéntes eum linteamínibus mundis cum aromatibus, posuérunt in sarcóphagum, et scripsérunt ad caput ejus: Dei et Christi Jesu fámlulus Maurus hoc sǽculum pro Christi fide relínquens, vitam ætérnam acquisívit.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Hoc cum audísset Celerinus præfèctus, nautas jussit comprehéndi: at illi

omnes fugérunt. Tunc ius sit navem, in qua Mártyris corpus erat, sarméntis impléri, et igne suppósito in médio mari combúri. Sed gubernánte Dómino Mártyrem suum, ubi vóluit ad salútis portum perdúxit.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Si quis vult post me venire. de Comm. 2. loco.

Die 13. Decembris.

Octava

S. Nicolai Episc. Conf.

Duplex.

Officium ut in festo, die 6. hujus, præter sequentia.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Gregorii Papæ.

Part. 2. Pastoral. cap. 1.

Lectio iv.

Nantum debet actio nem populi actio transcéndere præsulis, quantum distare solet a grege vita pastoris. Opóret namque, ut metiri sollícite studeat, quanta tenéndæ rectitudinis necessitate constringitur, sub cuius aestimatione populus grex

vocáatur. Sit ergo (necesse est) cogitatióne mundus, actiόne praecipuuſ, discré-tus in siléntio, útilis in verbo, singulis in compas-siόne próximus, prae cun-ctis contemplatiόne suspén-sus, bene agéntibus per humilitatēm sócius, contra delinquéntium vītia per zelum justitiāe eréctus, inter-nōrum curam in exteriō-rum occupatiόne non mí-nuens, exteriōrum provi-déntiam in interiōrum solli-citudine non relínquens.

R. Invéni David.

Lectio v.

Part. 1. Past. cap. 9. et 10.

Considerándum quoque est, quia cum causam pōpuli eléctus præsul súscipi-t, quasi ad ægrum médi-cus accédit. Si ergo adhuc in ejus ópere passiónes vi-vunt, qua præsumptiōne percússum medéri própe-rat, qui in fácie vulnus portat? Ille ígitur modis ómnibus debet ad ex-emplum vivéndi pértrahi, qui cunctis carnis passiōni-bus móriens jam spiritáliter vivit, qui nulla advérsa per-timéscit, qui sola intérna

desíderat. Cujus intentiόni bene cóngruens, nec omní-no per imbecillitatēm cor-pus, nec valde per contu-máciā repúgnat spíritus: qui ad aliéna capiénda non dúcitur, sed própria lar-gítur. R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Ibidem cap. 8. ad finem.

Unde ipsum quoque epi-scopátus officium boni óperis expressiōne definítur, cum dicitur: Si quis episcopátum desíderat, bo-num opus desíderat. Ipse ergo sibi testis est, quia episcopátum non appetit, qui non per hunc boni óperis ministérium, sed honóris glóriam quærit. Sacrum quippe officium non solum non diligit omnino, sed ne-scit, qui ad culmen regími-nis anhélans, in occulta meditatiōne cogitatiōnis ce-terórum subiectiōne páscitur, laude própria lætatur, ad honórem cor elevat, rerum affluéntium abundán-tia exsúltat. Mundi ergo lucrum quæritur sub ejus honóris spécie, quo mundi déstrui lucra debuérunt.

R. Iste est.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-cúndum Matthéum.

Lectio vii. Cap. 25.

In illo témpore: Dixit Je-sus discípulis suis parábolam hanc: Homo péregre proficíscens vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

De Homilia S. Ambrósii Epíscopi.**Lib. 2. de voc. gen. c. 2.**

Datur unicuíque hic sine mérito, unde tendat ad méritum, et datur ante ullum labórem, unde quisque mercédem accípiat secúndum suum labórem: quod ita esse, Evangélicæ veritatis testi-mónio agnoscitur; ubi per comparatióne dícitur, quod homo péregre proficíscens vocávit servos suos, et trádidit illis substántiam suam, et uni dedit quinque talénta, állii autem duo, állii vero unum, unicuíque secúndum própriam virtútē, id est, secúndum própriam et naturálem possi-bilitátem, non autem secúndum próprium méritum: quia áliud est posse ope-

rári, áliud operári; et áliud est posse habére caritátem, áliud habére caritátem.

R. Amávit eum.

Lectio viii.

Non itaque omnis repa-rábilis reparátur, nec omnis sanábilis sanátus est; quia reparábilem et saná-bilem esse de natúra est: reparátum autem et saná-tum esse de grátia est. Dé-nique isti, quibus secúndum módulum capacítatis suæ, quem in eis distribútor sub-stántiæ prævidébat, dispar-créditus est númerus talen-tórum, non mériti remune-ratióne, sed óperis acce-pére matériam.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

In qua duórum servórum vigilantíssima indústria non solum gloriósis laúdi-bus honestátur, sed étiam in ætérrna Dómini sui gaú-dia intráre præcipitur. Tér-tii vero pigrum ótium et desidiósa nequítia sic pu-nítur, ut et vituperatióne dedecorétur oppróbrio et portiόne, quam accéperat,

exuáatur. Dignus enim erat, perdere inútilem fidem, qui non exercuérat caritátem.

Te Deum laudámus.

Die 26. Decembris.

Commemoratio

Omnium Ss. Martyrum.

In I. Vesperis.

Ant. Istórum est enim regnum cœlorum, qui contempserunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sanguine agni.

V. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. **R.** Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Laudes.

Ant. Vestri capilli cápitatis omnes numeráti sunt; nolite timére, multis passéribus meliòres estis vos.

V. Exsultábunt sancti in glória. **R.** Lætabúntur in cubilibus suis.

In II. Vesperis.

Ant. Gaudent in cœlis ánimæ sanctórum, qui Christi vestigia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sanguinem suum fudérunt, ideo cum Christo exsultant sine fine.

V. Exsultábunt sancti in glória. **R.** Lætabúntur in cubilibus suis.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuorum commemoratióne lætificas: concéde propítius, ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Die 30. Decembris.

S. Nicephori Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart., præter sequentia.

Oratio.

Præsta, quásumus, omnípotens Deus, ut qui beáti Nicéphori Mártyris tui natalitia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones ex Dominica infra Octavam Nativitatis Domini.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Sub império Valériani scélebre in Oriente fuit Nicéphori nomen, quialiquándo intimam cum Saprítio presbýtero amicí-

tiam coluit, donec subinde, instigante démone, tanta inter eos orirétur discórdia, ut mútuo se ódio prosequeréntur, et alter alterius fáciem sustinére non posset. Nicéphorus tamen paulo post in se revérsus, tum interpósitis amícis, tum ipse coram accédens, véniam pétuit a Saprítio, sed incássum; numquam enim ei vóluit reconciliári. Intérea exórta in Christiános persecutióne, Saprítius ad tribúnal júdicis raptus, magna ánimi fortitúdine et libertáte Christum con-fítetur, et cum nullo modo addúci posset, ut diis immoláret, constríctus cóchlea, in equúleo disténtus, dirís-simis cruciátibus constan-tíssime superátis, ad mor-tem damnáatur.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Hanc Saprítii constántiam cum intellexisset Nicéphorus, lætus accúrrit, certo confídens véniam sibi non denegatúrum, qui jam-jam Christi Martyr erat fu-turus. Infélix tamen sacér-dos, ne in ipso quidem sup-plicii loco fratri vóluit re-

conciliári: quo factum est, ut Dei misericórdia indígnum se reddens, et su-pérna grátia destitútus, súbito mutáta senténtia, supplício térritus Christo palam renuntiárit, et a Ni-céphoro, qui eum veheménter hortabátur, ne prémium sibi parátum amítteret, au-res avértens, diis sacrifi-cáverit. Tum Nicéphorus: Ego quoque, inclamáre cœpit, Christiánus sum, et quem iste túrpiter negávit, Christum Deum colo; me loco ejus occídite. Mirán-tibus vero lictóribus, quod se ultro morti tráderet, se et Christiánum esse, et deos géntium detestári, clarióri voce profitéri non déstitut.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Quod cum présidi nuntiá-tum esset, Nicéphorum blandítiis licet, et verbéri-bus pertentátum, mandátis imperatórum parére detre-ctántem, lata mortis sen-téntia, cápite plecti jubet. Itaque Nicéphorus, quam sua fide, humilitáte et cari-táte proméruit martyrii pal-mam, Saprítio jam destiná-tam, cápitis obtruncatióne

reportávit anno Christi círciter ducentésimo quinquagésimo nono. Sacra ejus ossa, ut vetus fert traditio, Deo mirabiliter disponénte, in Istriam delata, Peténæ débito cum honore asservántur, ubi eídem Mártyri tamquam principali diocesis Petenénsis Patróno solémnis cultus usque ad suppressiónem illius episcopátus hábitus est, ejúsque festum die trigésima Decémbris celebrátum. Cum vero dioecesis Petenénsis a Pio Papa sexto Tergestinæ fúerit attribúta, ibi quoque idem Martyr magna cum veneratióne coli coepit, eádem die ejúsdem festo consecráta.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evang. Si quis vult. de Comm. 2. loco.

Die 16. Januarii.

S. Titiani Episc. Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont., præter sequentia.

Oratio. Da quæsumus. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Titiánus Heracléæ nobili génere natus, voluptatum spretis illécebris, eo tempore diáconus est ordinátus, quo Opitergiensi Ecclésiæ præuerat episcopus Floriánus, cuius vitæ integritatem cum percepisset Titiánus, Optérgium pétit, ut episcopi se tradens disciplinæ, ipssus vitæ institutum imitarétur. Libénter illum suscepit Floriánus, et multis prædictum esse virtutibus animadverterns, suprénum Ecclésiæ œconomum constituit, ac presbýterum ordinávit. Múnere œconomi egrégie functus est Titiánus, cuius mira elucébat in rebus geréndis prudéntia, mira caritas in sublevanda illorum miseria, qui egestate et calamitate aliqua laborabant. Quamobrem cum Floriánus desidério martyrii flagráret, et Optérgium propterea relínquens, episcopátu se abdicasset, Opitergiensium communi consensu dignus judicátus est episcopátu Titiánus; nec eos feféllit opinio: nam fa-

ctus episcopus, veri Pastóris officio in ómnibus fungebátur, exémplo et doctrína oves suas pásdere non desístens, donec prémium labóris receptúrus in coelis ex hac vita migrávit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Ejes post óbitum sáncti tas multis est comprobáta miráculis: étenim ip-sús méritis non solum effugabántur immundi spíritus, quibus multórum córpora tenebántur obséssa, sed cæcis visus, surdis auditus, ægris sánitas redde-bátur; quorum miraculórum fama ejus paréntes vel propínqui moti Opitérgium accédunt, spécie quidem, qua tantiviri amis-siónem dolérent, sed revéra, ut corpus illíus per flumen Liquéntiam Heracléam asportárent. Opportúnam itaque aliquándo oc-casióne nacti, noctu clam surripiéntes, Heracléam de-ferébant, quod ubi perce-pérunt Opitergienses, ac-cúrrunt, ut sibi pastóris corpus redde-rétur. Una ígitur illis altercántibus, senis cuijúsdam consilio cuncti

stetérunt, qui, re prius pré-cibus Deo commendáta, consulébat, ut parva illa navícula, qua sancti viri corpus vehebátur, dimíssa, Dei nútui committerétur; quare navícula, cum ali-quámdiu per flumen sur-sum advérsis undis deláta esset, et ad locum quem-dam, dictum Séptimum, pervenísset, haud lóngius est progréssa, sed súbstitit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Igitur cum inde ad álium locum corpus esset dedúctum, et omnis adhiberétur conátus, quo ad própriam sedem Opitérgium reduce-re-tur, dimovéri numquam pótuit, quamvis hujus rei grátia multa animália es-sent addúcta, non sine Dei providéntia, ut éxitus probávit. Nam non longe post Opitérgium fuit destrúctum. At vero hómines illi tanto miráculo permotí, cum quid agéndum esset, minus habérent explorá-tum, divínitus patefáctum est, ad quem locum corpus sancti epíscopi Deus vellet deférrri, et Cénetam, præter ómnium exspectatióne

mirabiliter est delatum; ad quam civitatem cum appropinquaret, immundus spiritus, quo nobilissimi cujusdam viri filia vexabatur, vociferari coepit, se sancti Titianni adventu mirifice torqueri, et de sede sua expelli. Muliher vero ad sacras reliquias proprius adducta, libera prorsus remansit. Cenetenses autem obviam procedentes, et corpus beati episcopi suscipientes, Cenetae in loco honestissimo collocarunt, ac ejus nomine ecclesiam construxerunt, ad quam deinde episcopatus Opitergiensis, post ejus devastationem, est translatus.

R. Iste est.

In III. Nocturno Homil. in Evangel. Homo peregre. de Comm. Conf. Pont. 1. loco.

Die 31. Januarii.

In Transl. S. Marci Evang.

Duplex.

Omnia de Communi Apost. cum Lectionibus de Communi Evangelist. et sequ. Orat.

Oratio.

D^eus, qui gloriosa beati Marci Evangelistae membra nobis famulis tuis

revelare dignatus es, concede propitiis: ut qui ejus Corporis Translatiōnem hodie venerando colimus, ipsius beatitudini, te concedente, adjungimereamur. Per Dominum.

Feria III.

post Domin. Septuages.

Orationis D. N. J. C.
in monte Oliveti.

Duplex majus.

Omnia ut inter festa pro aliqu. locis eadem feria.

Feria III.

post Domin. Sexagesimae.

In Commemoratione
Passionis D. N. J. C.
Duplex majus.

Omnia ut inter festa pro aliqu. locis eadem feria.

Die 3. Februarii.

S. Blasii Episc. Mart.

Duplex.

Omnia ut inter festa pro aliqu. locis eadem die.

In II. Nocturno Lectiones Blasius Cappadox. cum reliq.

Die 6. Februarii.

S. Anastasiæ Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi Mart. non Virg. præter sequentia.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui beatam Anastasiā Martyrem tuam in flammis tibi canēntem gloriōso coronasti triūmpho: concéde, nos ejus intercesione caritatis igne ita incendi in terris, ut in coelis tuas laudes perpétuo cānere mereāmur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectio n. Script. occurrit. In Quadrages. de Comm. Confitébor.

In II. Nocturno.**Lectio iv.**

Anastasia Romæ nobilibus paréntibus progénita est, et ut ejus virtus ex mollioris vitæ gloriæque contémptu illústrior fieret, puéllula a Fausta matre fémina ceteróquin nobilitate ac pietate insigni, fidem edócta, adolescentiam ad omne Christiánæ religiónis officium ita transégit, utsancti Martýris Chrysógoni, quo institutore utebátur, piam exspectatió nem superáret. Patris voluntati óbsequens, Públus viro idolórum cultori se adjúnxit, et in connúbio ardentiōri ánimo pietátem

excóluit, ut quantum Públus impietate, tantum ipsa innocéntia et mansuetudine præstáret. Oratiōni enim semper inténta, et caritatis opéribus egéños juvans, Christiánam religionem et ad Dei cultum et ad humánigeneris emoluméntum plúrimum conférre evícit. Hæc vir ejus male passus, eam doméstico pressit cár cere, ubi a Chrysógono, qui et ipse Romæ tunc témporis pro Christo vinctus erat, missis ínicem acceptisque epístolis magno afficiebatur solatio.

R. Propter veritatem.

Lectio v.

Viro in Pérsica legatióne interémpsto, Anastasia e custódia egrédiens ingéntem in paúperes opum vim effúdit, multóque fuit præsídio Christifidélium in carcéribus delitescéntium inópiæ ac solitúdini. Aquiléjam Chrysógonum secúta, velut agna pastórem, ibi ad ipsius martyrium usque permánsit, mortémque ejus non dolóre, sed desidério prosequebátur. In Oriéntem póstea se cónculit, ac dein in Occidéntem revérsa,

iñúmeras peragravit urbes, ubique débiles róborans, nudos véstiens, esuriéntes alens, et pro Christo vexátos ómnibus exímiae caritatis officiis fovébat. Tandem Sýrmium se cóntulit, unde de more geméntium Christianórum ærúmnas quaære, qua consilio et exhortatiónbis levábat.

R. Dilexísti justíam.

Lectio vi.

Víduam hanc illústrem tetérrimo Sýrmii inclúsam cárcere, fame sitique laborántem, per multos dies Deus ipse enutrívit, eámque pudore insígnem ab Ulpíáni idolórum sacerdótis nefándis conatíbus Dóminus, innocéntiæ custos, servávit illásam. Ad præfétum vero Florum pertráctam, minas ac torménta blanditiásque torméntis ipsis terribilióres álacri spérnere ánimo mirátæ sunt Romanórum páriter et Illyricórum gentes. Quæ itaque Confessórum péctora ad martýrium ubique inflammáverat, étiam in pas-sióne sua Apostólicis emíciuit virtútibus: septuaginta

namque féminas, ducentósque viros omnígena feritatis immanitáte excruiciátos solári, atque ad torménta fórtiter perferénda hortári méruit. Postrémo ipsa má-nibus pedibúsque ad palos revíncitis, succénsis circum-quáque sarméntis, crudelís-sime exúritur, martyriúmque consummávit in ínsula Palmária, ac prima inter gloriosíssimos Mártires, qui váriis dein interfictiō-nibus martýrium celebrá-runt, cœlum concéndit octávo Kaléndas Januárii natáli Dómini nostri Jesu Christi die, imperánte Dicletiano. Cíneres et semi-ustuláta ossa ejus cívitas Constantinopolitána sǽculo quinto gaudens excépit, quæ Dálmatis sǽculo nono in grátiam Nicéphori impe-ratóris restitúta fuére, in pacis ac régiæ dilectionis pignus.

R. Fallax grátia.

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evang. Símile est... thesaúro. de Communi.

Lect. ix. et comm. S. Doro-theæ Virg. et Mart. ut in Brev.

Die 8. Februarii.

**S. Juventii Episc. Conf.
Duplex.**

*Omnia de Communi Conf.
Pont., præter sequentia.*

Oratio.

Adjuvet familiam tuam,
quæsumus, Dómine,
sancti Confessoris tui, at-
que Episcopi Juvéntii inter-
céssio gloriosa: ut pius ex-
orátor evádat, qui tui nó-
minis egrégius éxstitit præ-
dicátor. Qui vivis.

*In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.*

*In Quadrag. Fidélis sermo.
de eodem Comm. 1. loco.*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Juvéntius Aquiléjæ
ortus, beati Syri di-
scípulus, a beáto Her-
mágora Aquilejensi epí-
scopo una cum eódem Syro
Ticínium diréctus est. Ad
illius ecclésiæ régimen se-
mel et íterum vocátus, ita
divino cútui inténtus fuit,
ut cœlestem vitam in terris
ágere viderétur. Pater paú-
perum, et víduarum patrónus
miris ipsos allevávit
subsídiis. Impius fœnerá-
tor, qui ejus súpplici prece
víduæ paupérkulæ placári

nequibat, ære, quod ultra
débitum ab illa exigébat, a
sancto epíscopo accépto,
horréndo éxitu exspirávit.
Magnum pecúniaæ pondus
in Ticíni profundum casu
collápsum, Juvéntii jussu
ad summam undam supér-
natans, suo possessóri re-
stítuit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Trajánus cum Porphýri-
um ducem Ticínum mi-
sisset, ut Christícolas o-
mnes gládio confóderet, pô-
pulum Missæ Sacrificio in-
téntum in suño vitæ discrí-
mine non desperáre, ópti-
mus pastor hortátus est, nec
a divíno cultu discédere.
Templo ínterim multíplice
mílite compléto, gládios,
quos contra innóxiū gree-
gem ímpii evagínant, in se
ipsos convértunt, et multis
se plagis confodiéntes, ex-
tra templum extrúdunt,
paviménto hostili sanguine
infécto, et fidei osóribus
exímio timore afféctis: qui
et magnum Christianórum
Deum, et inánia idóla ge-
minátis vócibus conclamán-
tes, una cum Porphýrio in
Christi baptismate gentili-

tiam superstitionem abluerunt et extinxerunt.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Cum aliquando Mediolanum divérteret, infidèles Juvéntium ut diro vérere pulsárent aggrediéntes, ventórum procélla et tempestáte sunt percússi; sed sancti præsulis ope imploráta, et ejus oratióne in cólumes evasérunt, et idórum impietáte abjuráta, Christiánam religiónē ampléxi, in eádem urbe Chri-
stum annuntiántes Fidélium milítiam auxérunt. Ibi cléricis et sacerdótibus con-
stitútis, Ticinum rédiens, in ejus subúrbis paralýticum sanitáti restituit; plu-
res vicos et castélla inferiòris Ligúriæ, et Placentíno agro finítimos apostólicis signis Christi vexillo súb-
didit. Demum in oratióne pernóctans, a sanctis Syro, Nazário et Celso admóni-
tus, peréndie se ad coeléstem glóriam transitúrum, convocáto clero et pópulo,
omnésque ad Christiánas virtútes adhortátus, cunctis benedicéndo, ad Deum glo-
riose evolávit. **R.** Iste.

In III. Nocturno Homil. in Evangel. Homo peregre. de Comm. Conf. Pont. 1. loco.

Die 9. Februarii.

S. Paulini Episc. Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont., præter sequentia.

In Hymno Iste Confessor mutatur tertius versus.

Oratio. Da quæsumus.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fidélis sermo.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Paulínus patriárcha Aquilején sis ob morum integritatém et doctrinam Cárolo Magno imperatóri apprime carus, eo potissimum auctóre, eídem ecclésiae præpónitur. Tantam in hoc múnere prudéntiæ et sacerdotális constántiæ sibi famam adéptus est, ut mérito in hæréticis expugnándis, ac públicis rebus componéndis in Italia, Gállia et Germánia illíus ópera adhiberé tur. In generáli convéntu Aquis celebráto Hadriáni Primi, Summi Pontíficis vices ges- sit: mox in concilio Reino- búrgi coácto Felicem epí-

scopum Urgellitánū de
hérēsi convíctum et damná-
tum suáviter coégit, ut Ro-
mæ coram Pontífice erró-
rem suum ejuráret; quem
íterum ópera Elipándi epí-
scopi Toletáni ab eódem
Felice excitátum, íterum in
plenário Francofordiénsi
concílio profligándum cu-
rávit.

R. Invéni David.

Lectio v.

In Aquénsi concilio impe-
ratóri persuásit, ut san-
cta Ecclésiae Dei jura sarta
tecta serváret. Cathólicam
fidem, quam viva voce ad-
vérsus hæréticos vindicá-
verat, egrégiis étiam scrip-
tis deféndit. A Pátribus
Francofordiénsis concilii
rogátus, et Libéllum sacro-
sýllabum, et álios tres cœ-
léstis doctrínæ sale condí-
tos advérsus Elipándi Tole-
táni et Felícis Urgellitáni
nefários erróres conscrí-
psit, quos ad Gálliaē et Hi-
spániæ provincias diréxit.
Exímii ejus zeli amóre ca-
ptus imperátor, Aquilejénsi
ecclésiae donationes jamprí-
dem factas probávit, am-
plioribúsque collátis privi-

légiis atque immunitáribus
auxit.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Ecclésiásticam disciplí-
nam, quam ipse, forma
factus gregis ex ánimo, sibi
prius exactíssime observán-
dam indíixerat, in áliis
ardentíssime instaurándam
suscépit. Forojúlii et Altíni
provinciálibus sýnodis co-
áctis, cathólicum dogma ad-
vérsus Feliciános erróres
íterum asséruit, canonés-
que édedit ad disciplinam
morésque informándos san-
ctíssimos. Miræ constán-
tiæ, et præparati ad mar-
tírium ánimi, effúsæ item
in Deum et próximum ca-
ritatis, orationis et contem-
plationis dono ádeo illú-
stris fuit, ut príncipes viri,
qui præcipuo dilectionis af-
féctu eum prosequebántur,
se ejus précibus multum
commendáverint. His aliís-
que virtútibus, ac Sanctó-
rum sciéntia clarus, plúri-
mis pro Ecclésia Dei tole-
ratis labóribus, in bona
senectúte migrávit ad Dó-
minum; ejúsque corpus
Forojúlii in célebri colle-

giáta ecclésia summa veneratióne cólitur.

R. Iste est, qui.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo peregre. de Comm. Conf. Pontif. 1. loco cum ix. Lect. et coñ. S. Apolloniæ Virg. et Mart. ut in Brev.

Die 12. Februarii.

S. Petri Nolasci Conf.
Duplex.

Ex Breviario Romano die
31. Januarii.

Omnia ut ibi. In Quadrag.
in I. Noct. Lect. Beátus vir.
de Comm. 2. loco.

Die 14. Februarii.

S. Valentini Presb. Mart.
Duplex.

Omnia de Coñ. unius Mart.
præter sequentia.

Oratio.

Prästa, quæsumus omní-
potens Deus, ut qui
beáti Valentíni Mártyris
tui natalítia cólimus, a cun-
ctis malis imminéntibus
ejus intercessióne liberé-
mur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fratres: Debi-
tóres. de Comm. plur. Mart.
cum R.R. de Communi unius
Martyris.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Quo témpore Cláudius Imperátor inseque- báтур Christiános, Valentínus Présbyter magna virtúte et singulári morum castitáte Romæ florébat. Hunc ergo jussit Imperátor comprehéndi et in cárcerem trudi, caténis et compédibus vinctum. Bíduo autem post eum coram se accersítum summa ex- cépit humanité, magni illum se factúrum pollícitus, si Christiáno cultu abdicáto, ad cultum idolórum accessísset. At rénuens Valentínus aurem præbérē Imperatóris illécebris, et magna ánimi constántia veritátem Christiánæ Religiónis propúgnans, tráditus est Astério júdici, qui in ipsum inquireret.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Incredibile dictu est, qui- bus ártibus curárit A- stérius constántem ejus ánimum víncere, ut ad suas partes eum addúceret. Quumque illum in propó- sito obfirmátum vidéret,

magna eloquentia Christum tamquam veram mundi lucem prædicantem, tunc se Christo crediturum promisit, quum sua quædam adoptiva filia, quæ duos jam annos capta erat oculis, lucem aspiceret. Quo audito laetus Valentinus enixe Deum rogavit, ut qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, clausos puellæ oculos aperiret.

R. Desiderium animæ.

Lectio vi.

Quumque illico per sanguinem Crucis visum nacta esset puella, ad Deum se converxit Astérius, ejusque est fidem amplexus tum ipse, tum familia tota, quæ idolorum ejuratis erroribus, per eum manus sacro baptismatis fonte ablui voluit. Sed iratus hoc nuntio Imperator jussit Valentínū fustibus cædi, et via Flamínia extra Urbem capite obtruncari, ut decimo sexto Kalendas Martias factum est. Cujus sancti viri corpus collectum a quadam muliere, ibique ubi decollatum fuerat reconditum, póstea a Júlio

Papa magnifice hábitum fuit, nobili exstructa in ejus honorem Ecclésia.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mitttere in terram: non veni pacem mitttere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbýteri.

Lib. 1. in Matth. 10.

Ad fidem Christi totus orbis contra se divisus est: unaquaque domus et infidèles et credentes habuit, et proterea bellum missum est bonum, ut rumperetur pax mala. Qui autem ante præmiserat: Non veni pacem mitttere, sed gladium, et dividere homines adversus patrem et matrem, nurum et socrum, ne quis pietatem religióni anteférret, subjécit, dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Cántico

Canticorum legimus: Ordinante in me caritatem. Hic ordo in omni affectu necessarius est. Ama post Deum patrem, ama matrem ac filios.

R. Corona aurea.

Lectio viii.

Si autem necessitas venerit, ut amor parentum ac filiorum Dei amori comparetur, et non possit utrumque servari, odium in suos, pietas in Deum sit. Non ergo prohibuit amare patrem aut matrem, sed signanter addidit: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et qui non accipit crucem suam et sequitur me, non est me dignus. In alio Evangelio legitur: Qui non recipit crucem suam quotidie. Ne semel putemus ardorem fidei posse sufficere: semper crux portanda est, ut semper nos Christum amare doceamus.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

Qui recipit vos, me recipit. Ordo pulcherrimus. Ad praedicationem mittit, docet pericula non timenda, affectum subjicit religioni. Aurum supra tulera, aes

de zona excusserat. Dura Evangelistarum conditio. Unde ergo sumptus, unde victus necessaria? Austeritatem mandatorum spe temperat promissorum. Qui recipit, inquiens, vos, me recipit, ut in suscipiendis Apostolis unusquisque credentium se suscepisse arbitretur: dicit enim personas suscipiendas esse, sed nomina; et mercudem non perdere suscipientes, licet indignus fuerit, qui suscepitus sit.

Te Deum laudamus.

Die 15. Februarii.

S. Marcelli Papae, Mart.
Semiduplex.

Ex Brev. die 16. Januarii.

In Quadrag. in I. Nocturno
Lectiones A Mileto. de Communi unius Martyris. Reliqua ibi, cum ix. Lect. et Commem.
Ss. Faustini et Jovitiae Mm.

Die 16. Februarii.

S. Julianae Virg. et Mart.
Semiduplex.

Omnia de Communi Virg.
et Mart., præter sequentia.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui infirma mundi eligis, ut fortia quæque

confundas: concéde propitiis, ut qui beatæ Juliánæ Virginis et Mártyris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Confitébor. de eodem Comm. 2. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Juliána, nobilissima Nicomediensis virgo, tempore Maximiáni imperatóris a patre cuídam senatóri Eleúsio desponsáta, numquam pótuit neque blandítiis, neque minis addúci, ut sponsum acceptáret, nisi is Deum adoráret, quem ipsa adórat, et cóleret Dóminum, quem ipsa colit. Eaprópter a patre gráviter cæsa, ipsi sponsos tormentis affligénda egrégia virgo tráditur; quæ mox a quátuor locis exténsa, áridis quidem nervis, virídibus autem vimínibus, diu capillis in equúleo suspénssa verberátur: magna autem diéi parte pendens, propter violéntam extensiōnem pellis a cápite viginis avéllitur, et super

frontem trahúntur supercilia. Ipsa vero hílari ánimo súfferens ómnia, et lætabúnda benedícens semper Dóminum, ære liquefacto toto corpore perfunditur, sed illáesa evádens in cácerem trúditur, ubi palam cum diábolo egrégie conflítit.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

Póstera die e cárcere edúcta, in fornácem ardéntem injícitur; sed terríbilis flamma piis vírginis lácrimis, cum indicibili spectántis pópuli admiratióne exstínguitur. Quo miráculo commoti viri número círciter quingénti, una voce et mente exclamavére: Unus est Deus, unus, qui est Deus mártyris Juliánæ; quos et secútæ sunt centum et triginta mulieres. Súperans tandem ollam feréntem, gloriósa victrix Juliána cápite pléctitur. Cujus ánima cœlum in ætérnum triumphatúra concéndit, corpus vero a Sophía, nóbili matróna Romána, Romam transportátum, ibidem condigno honore re-

cólitur. Eleúsius autem præfectus in mare demérgitur.

R. Dilexísti justitiam.

Ex libro S. Cypriáni, Episc. et Mártiris, de disciplína et hábitu Virgínum.

Lectio vi.

Nunc nobis ad vírgenes sermo est, quarum quo sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille ecclesiástici géminis, decus atque ornaméntum grátiae spirituális, léta índoles, laudis et honóris opus intégrum atque incorrúptum, Dei imágó respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriósa fœcúnditas: quantóque plus copiosa virgínitas número suo addit, tanto plus gaúdium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectiōne pótius quam potestáte: non quod extrémi et mínimi, et humilitatis nostræ ádmódum cóncisci áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus: sed quod ad sollicitúdinem magis cauti, plus

de diáboli infestatióne timéamus.

R. Afferéntur Regi.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Símile erit regnum cœlorum decem virgínibus. **de eodem Comm. 1. loco.**

Die 17. Februarii.

Ss. Chrysanthiani et Socior. Mart.

Duplex.

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum Mártirum tuórum Chrysanthiáni et Sociórum natalitia cólere: da nobis in ætérrna beatitudine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Script. occurr. In Quadrag. Lect. Fratres: Debitóres. **de Comm. primo loco.**

In II. et III. Noct. Lect. de eod. Comm. 2. loco.

Die 18. Februarii.

S. Raymundi de Peña-fort Confessoris.

Semiduplex.

Ex Brev. die 23. Januarii.
Omnia ut ibi.

In Quadrag. Lect. I. Noct.
Beátus vir. de Comm. 2. loco.

Lectio ix. et commem. S. Simeonis Episc. Mart.

Die 19. Februarii.

S. Juliani de Bono Albergo Confess.

Semiduplex. (m. t. v.)

Omnia de Comm. Conf. non
Pont., præter sequentia.

Oratio.

Adésto Dómine supplicatiōnibus nostris, quas in beāti Juliáni Confessórīs tui solemnitātē deférimus: ut qui nostræ justitiae fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrit. In Quadrag. Lect. Beátus vir. de Comm. Conf. non Pont. 2. loco.

In II. et III. Noct. Lect. de eodem Comm. 2. loco.

Die 25. Februarii.

S. Margaritæ de Cor-
tona Pœnit.

Duplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqu. locis die 26. Febr.

Die 26. Februarii.

S. Zoili Confessoris.

Semiduplex. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui nos beáti Zóili Confessoris tui ánnua solemnitáte lætificas: concéde propítius; ut cujus natalitia colimus, étiam actiōnes imitémur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadrages. Beátus vir. de Comm. 2. loco.

In II. et III. Noct. Lect. de eod. Comm. 1. loc. Lect. ix. et Comm. Feriæ.

Feria VI. post Cineres.

Ss. Spineæ Coronæ
D. N. J. C.

Duplex majus.

Omnia ut inter Festa pro aliqu. locis eadem Feria.

COMMEMORATIO

S. Nicolai Patroni titularis Ecclesiae Cathedralis.

Dicenda per annum inter
Suffragia Sanctorum post
Commemorationem Ss. Apost.
Petri et Pauli.

Ad Vespertas.

Ant. Amávit eum Dóminus,
nus, et ornávit eum: stolam
gloriæ índuit eum, et ad
portas paradísi coronávit
eum.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Euge serve bone et
fidélis. **ut infra ad Laudes.**

V. Elégit eum Dóminus
sacerdótem sibi. **R.** Ad
sacrificándum ei hóstiam
laudis.

Ad Laudes.

Ant. Euge serve bone et
fidélis, quia in pauca fuísti

fidélis, supra multa te con-
stítuam, dicit Dóminus.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Sacérdos et Pón-
tifex, et virtútum ópifex,
pastor bone in pôpulo, ora
pro nobis Dóminum.

V. Amáviteum Dóminus,
et ornávit eum. **R.** Stolam
gloriæ índuit eum.

Oratio.

Deus, qui beátum Nico-
láum Pontíficem innú-
meris decorásti miráculis:
tríbue, quæsumus; ut ejus
méritis et prémibus a ge-
hennæ incéndiis liberémur.
Per Dóminum nostrum Je-
sus Christum Filium tuum:
Qui tecum vivit et regnat.

OFFICIA PROPRIA DIŒCESIS LABACENSIS.

PARS VERA.

Die 6. Februarii.

S. Anastasiae Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi Mart.
non Virg. præter sequentia.

Oratio.

Omnipotens sem-
pitérne Deus,
qui beátam A-
nastásiam
Mártym tu-
am in flammis tibi canén-
tem glorióso coronásti tri-
úmpho: concéde, nos ejus
intercessióne caritatis igne
ita incéndi in terris, ut in
cœlis tuas laudes perpétuo
cánere mereámur. Per Dó-
minum.

Et fit Comm. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de
Comm. Confitébor.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Anastásia Romæ no-
bilibus paréntibus
progénita est, et ut
ejus virtus ex mollióris vitæ
gloriéque contémptu illú-
strior fieret, puéllula a Fau-
sta matre fémina ceteró-
quin nobilitate ac pietate
insígni, fidem edócta, adole-
scéntiam ad omne Christiá-
næ religióniis offícium ita
transégit, utsancti Mártiris
Chrysógoni, quo institutore
utebátur, piam exspectatió-
nem superáret. Patris vo-
luntati óbsequens, Públio

viro idolórum cultóri se adjúnxit, et in connúbio ardentíori ánimo pietátem excóluit, ut quantum Públus impietáte, tantum ipsa innocéntia et mansuetudine præstáret. Oratióni enim semper inténta, et caritátis opéribus egéños juvans, Christiánam religiónem et ad Dei cultum et ad humáni généri emoluméntum plúrimum conférre evícit. Hæc vir ejus male passus, eam doméstico pressit cár cere, ubi a Chrysógono, qui et ipse Romæ tunc témporis pro Christo vinctus erat, missis invicem acceptísque epístolis magno afficiebá tur solátio.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

Viro in Pérsica legatióne interémpto, Anastásia e custódia egrédiens ingéntem in paúperes opum vim effúdit, multóque fuit præsídio Christifidélium in carcéribus delitescéntium inópiæ ac solitúdini. Aquiléjam Chrysógonum secúta, velut agna pastórem, ibi ad ipsius martyrium usque permánsit, mortémque ejus non dolore, sed desidério

prosequebátur. In Oriéntem póstea se cóntulit, ac dein in Occidéntem revérsa, iñúmeras peragrávit urbes, ubique débiles róborans, nudos vétiens, esuriéntes alens, et pro Christo vexátos ómnibus exímiae caritatis officiis fovébat. Tandem Sýrmium se cóntulit, unde de more geméntium Christianórum ærúmnas qua ære, qua consflio et exhortatióibus levábat.

R. Dilexísti justítiā.

Lectio vi.

Víduam hanc illústrem tetérrimo Sýrmii inclúsam cárcere, fame sitíque laborántem, per multos dies Deus ipse enutrívit, eámque pudóre insígnem ab Ulipláni idolórum sacerdótis nefándis conátibus Dóminus, innocéntiæ custos, servávit illásam. Ad præfectum vero Florum pertráctam, minas ac torménta blanditiásque torméntis ip sis terribilióres álaci spérnere ánimo mirátæ sunt Romanórum páriter et Illyricórum gentes. Quæ itaque Confessórum péctora ad martyrium ubique inflammáverat, étiam in pas-

síone sua Apostólicis emí-
cuit virtútibus: septuaginta
namque féminas, ducentós-
que viros omnígena feritá-
tis immanitáte excruciátos
solári, atque ad torménta
fórtiter perforénda hortári
méruit. Postrémo ipsa má-
nibus pedibúsque ad palos
revíncitis, succénsis circum-
quáque sarméntis, crudelís-
sime exúritur, martyriúm-
que consummávit in ínsula
Palmária, ac prima inter
gloriosíssimos Mártyres,
qui váriis dein interfeció-
níbus martýrium celebrá-
runt, cœlum concéndit
octávo Kaléndas Januárii
natáli Dómini nostri Jesu
Christi die, imperánte Dio-
cletiáno. Cíneres et semi-
ustuláta ossa ejus cívitas
Constantinopolitána sécu-
lo quinto gaudens excépit,
quæ Dálmati século nono
in grátiam Nicéphori impe-
ratóris restitúta fuére, in
pacis ac régiæ dilectionis
pignus.

R. Fallax grátia.

In III. Nocturno Lectiones
de Homilia in Evang. Símile
est... thesaúro. de Communi.

Lect. ix. et Comm. Feriæ ac
S. Dorotheæ Vg. M. ut in Brev.

Die 8. Februarii.

S. Juventii Episc. Conf.
Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont., præter sequentia.

Oratio.

Adjuvet familiam tuam,
quæsumus, Dómine,
sancti Confessóris tui, at-
que Epíscopi Juvéntii inter-
céssio gloriósa: ut pius ex-
orátor evádat, qui tui nō-
minis egrégius exstitit præ-
dicátor. Qui vivis.

Et fit Commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones
Fidélis sermo. de eodem Com-
muni 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Juvéntius Aquiléjæ
ortus, beáti Syri di-
scípulus, a beáto Her-
mágora Aquilejénsi epí-
scopo una cum eódem Syro
Ticínium diréctus est. Ad
illíus ecclésiæ régimen se-
mel et iterum vocáitus, ita
divino cùltui inténtus fuit,
ut cœlestem vitam in terris
ágere videréatur. Pater paú-
perum, et viduárum patró-
nus miris ipsis allevávit
subsídiis. Impius foenerá-
tor, qui ejus súpplici prece
víduæ paupérkulæ placári

nequibat, ære, quod ultra débitum ab illa exigébat, a sancto episcopo accépto, horréndo éxitu exspirávit. Magnum pecúniæ pondus in Ticíni profundum casu collápsum, Juvéntii jussu ad summam undam supérnatans, suo possessóri restituit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Trajánus cum Porphyri-
um ducem Ticínum mi-
sisset, ut Christícolas o-
mnes gládio confóderet, pó-
pulum Missæ Sacríficio in-
téntum in sumo vitæ discré-
mine non desperáre, ópti-
mus pastor hortátus est, nec
a divino cultu discédere.
Templo ínterim multíplice
mílite compléto, gládios,
quos contra innóxiūm gre-
gem ímpii evagínant, in se
ipsos convértunt, et multis
se plagis confodiéntes, ex-
tra templum extrídunt,
paviménto hostili sanguine
infécto, et fídei osóribus
exímio timore afféctis: qui
et magnum Christianórum
Deum, et inánia idóla ge-
minátis vócibus conclamán-
tes, una cum Porphyrio in
Christi baptísmate gentili-

tiam superstítionem ablué-
runt et extinxérunt.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Cum aliquándo Mediolá-
num divérteret, infidé-
les Juvéntium ut diro vér-
bere pulsárent aggredié-
tes, ventórum procélla et
tempestáte sunt percússi;
sed sancti præsulis ope im-
ploráta, et ejus oratióne in-
cólumes evasérunt, et ido-
lórum impietáte abjuráta,
Christiánam religiōnē am-
pléxi, in eádem urbe Chri-
stum annuntiántes Fidéli-
um milítiam auxérunt. Ibi
cléricis et sacerdótibus con-
stitútis, Ticínum rédiens,
in ejus subúrbiis paralýti-
cum sanitáti restituit; plu-
res vicos et castélla inferiό-
ris Ligúriæ, et Placentíno
agro finítimos apostólicis
signis Christi vexillo súb-
didit. Demum in oratióne
pernóctans, a sanctis Syro,
Nazário et Celso admóni-
tus, peréndie se ad cœlé-
stem glóriam transitúrum,
convocáto clero et pópulo,
omnésque ad Christiánas
virtútes adhortátus, cunctis
benedicéndo, ad Deum glo-
rióse evolávit. **R.** Iste.

In III. Nocturno Homil. in
Evangel. Homo peregre. de
Comm. Conf. Pont. 1. loco.
Lectio ix. et Comm. Feriae.

Die 9. Februarii.

S. Paulini Episc. Conf.

Duplex. (m. t. v.)

Omnia de Communi Conf.
Pont., præter sequentia.

Oratio. Da quæsumus.

Et fit Commem. Feriae.

In I. Nocturno Lectiones
Fidélis sermo. de eod. Communi 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Paulinus patriárcha Aquilejensis ob morum integritatem et doctrinam Cárolo Magno imperatóri apprime carus, eo potissimum auctore, eidem ecclésiae præponitur. Tantam in hoc múnere prudéntiæ et sacerdotális constántiæ sibi famam adéptus est, ut mérito in hæréticis expugnándis, ac públicis rebus componéndis in Itália, Gállia et Germánia illius ópera adhiberétur. In generáli convéntu Aquis celebráto Hadriáni Primi, Summi Pontíficis vices ges- sit: mox in concilio Reino-búrgi coácto Felícem epí-

scopum Urgellitánum de hæresi convíctum et damnatum suáviter coégit, ut Romæ coram Pontífice errórem suum ejuráret; quem iterum ópera Elipándi episcoli Toletáni ab eódem Felice excitátum, iterum in plenário Francofordiensi concilio profligándum curávit. **R.** Invéni David.

Lectio v.

In Aquénsi concilio imperatóri persuásit, ut sancta Ecclésiae Dei jura sarta tecta serváret. Cathólicam fidem, quam viva voce advérsus hæréticos vindicáverat, egrégiis étiam scriptis deféndit. A Pátribus Francofordiensi concílii rogátus, et Libéllum sacrosyllabum, et álios tres cœlestis doctrinæ sale condítos advérsus Elipándi Toletáni et Felícis Urgellitáni nefários erróres conscrípsit, quos ad Gállia et Hispánia provincias diréxit. Eximii ejus zéli amóre captus imperátor, Aquilejensi ecclésiae donationes jampridem factas probávit, amplioribúsque collátis priviliégiis atque immunitáribus auxit. **R.** Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Ecclesiásticam disciplinam, quam ipse, forma factus gregis ex ánimo, sibi prius exactíssime observándam indíixerat, in áliis ardentíssime instaurándam suscépit. Forojúlii et Altíni provinciálibus sýnodis co-áctis, cathólicum dogma ad-vérsus Feliciános erróres iterum asséruit, canonésque édedit ad disciplinam morésque informándos sanctíssimos. Miræ constántiae, et præparáti ad martyrium ánimi, effúsæ item in Deum et próximum caritatis, oratióis et contemplatióis dono ádeo illústris fuit, ut príncipes viri, qui præcípuo dilectionis af-féctu eum prosequébántur, se ejus précibus multum commendáverint. His aliisque virtútibus, ac Sanctórum sciéntia clarus, plúrimis pro Ecclésia Dei tolerátis labóribus, in bona senectúte migrávit ad Dóminum; ejúsque corpus Forojúlii in célebri collegiáta ecclésia summa veneratióne cólitur.

R. Iste est, qui.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo peregre. de Comm. Conf. Pontif. 1. loco cum ix. Lect. et Comm. Feriæ ac S. Apolloniæ Virg. Mart. ut in Breviario.

Die 12. Februarii.

S. Petri Nolasci Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. præter sequentia.

In Hymno Iste Conféssor. mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui in tuæ caritatis exémplum, ad fidélium redemptiōnem sanctum Petrum Ecclésiam tuam nova prole fœcundáre divinitus docuísti: ipsíus nobis intercessiōne concéde; a peccati servitúte solútis, in cœlesti pátria perpétua libertaté gaudére: Qui vivis.

Et fit Comm. Feriæ.

In I. Nocturno Lect. Beátus vir. de Comm. 2. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Noláscus, Re-caúdi prope Carca-sónam in Gállia nóbili génere natus, singulári erga próximum caritaté ex-célluit. Cujus virtútis præ-

ságium fuit; quod, cum adhuc in cunábulis vagíret infans, exámen apum ad eum convolávit, et favum mellis in ejus déxtera constrúxit. Adoléscens paréntibus orbátus, Albigénsium háresim, quæ tunc in Gália grassabátur, éxsecrans, divéndito património, in Hispániam secéssit; et apud beátam Virginem montis Serráti votum, quo pridem se obstrínixerat, exsólvit. Tum Barcinónam pergens, cum Christi fidélibus ab hóstium servítute rediméndis omnem pecúniam consumpsíset, seípsum pro iis liberándis venum ire, aut in illórum víncula súffici cúpere dictitábat.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Quam gratum Deo fúerit hoc sancti viri desidérium, súbsequens declarávit evéntus: nam noctu oránti, et de Christianórum in captivitaté degéntium subsídio multa ánimo volvénti beáta Virgo appárens, Filio suo sibique acceptissimum fore suggéssit, si ad sui honórem religio-

sórum ordo instituerétur, quibus præcípue esset cura captívos ab infidélium tyránnide liberáre. Huic cœlesti mónto illico obtémperans, una cum sancto Raymundo de Péñafort, et Jacóbo primo, rege Ara góniæ, de eádem re a Dei Genitrice ipsa nocte præmonitus, religionem beátæ Mariæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum instítuit: sodálibus suis quarto voto obstríctis, manéndi in pignus sub paganórum potestáte, si pro Christianórum liberatióne opus fúerit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Edito virginitatis voto, il libátam perpétuo castitatem servávit. Patiéntia, humilitáte, abstinentia, ceterisque virtútibus mirabiliter enítuit. Prophetiæ do no illústris, futúra prædixit: inter quæ máxime celebrátur, quod Jacóbus rex Valéntiam a Mauris occupátam expugnáverit, accépta prius ab eo obtinéndæ victoriæ securitaté. Angeli Custódis, ac Deiparae Vírginis, frequénti apparitióne

recreabatur. Sénio tandem conféctus, de imminénti morte cértior factus, in morbum incidit, sanctisque reféctus sacraméntis, fratres suos ad caritátem erga captivos cohortátus, et Psalmum, Confitébor tibi Dómino in toto corde meo, devotíssime récitan, ad illa verba, Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, spíritum Deo réddidit média nocte Vigíliae Nativitatis Dómini, anno millésimo ducentésimo quinquagésimo sexto. Cujus festivitaté Alexánder séptimus die trigesima prima Januárii celebrári præcépit.

R. Iste homo.

In III. Nocturno Homil. in Evang. Nolíte timére. de eodem Comm. 2. loco.

Lectio ix. et Comm. Feriæ.

Die 14. Februarii.

S. Valentini Presb. Mart.

Duplex.

Omnia de Coñ. unius Mart. præter sequentia.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus, ut qui beáti Valentíni Mártyris tui natalítia cólimus, a cun-

ctis malis imminéntibus ejus intercessióne liberémur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fratres: Debítores. de Comm. plur. Mart. cum R.R. de Communi unius Martyris.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Quo témpore Cláudius Imperátor insequebatur Christiános, Valentínus Présbyter magna virtute et singulári morum castitáte Romæ florébat. Hunc ergo jussit Imperátor comprehéndi et in cárcerem trudi, caténis et compédibus vinctum. Bidiuo autem post eum coram se accersítum summa excepit humanitáte, magni illum se factúrum pollícitus, si Christiáno cultu abdicáto, ad cultum idolórum accessísset. A trénuens Valentínus aurem præbéré Imperatóris illécebris, et magna ánni constántia veritátem Christiánæ Religiónis propúgnans, tráditus est Astérij júdici, qui in ipsum inquireret.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Incredibile dictu est, quibus ártibus curárit Astérius constántem ejus ánimum víncere, ut ad suas partes eum addúceret. Quumque illum in propó-sito obfirmátum vidéret, magna eloquéntia Chri-stum tamquam veram mun-dilucem prædicántem, tunc se Christo creditúrum promísit, quum sua quædam adoptíva filia, quæ duos jam annos capta erat óculis, lucem aspiceret. Quo audítio lætus Valentínus eníxe Deum rogávit, ut qui illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mun-dum, clausos puéllæ óculos aperíret.

R. Desidérium ánime.

Lectio vi.

Quúmque illico per si-gnum Crucis visum nacta esset puélla, ad De-um se convértilt Astérius, ejúsque est fidem ampléxus-tum ipse, tum família tota, quæ idólórum ejurátis er-róribus, per ejus manus sacro baptísmatis fonte áb-lui vóluit. Sed irátus hoc núnctio Imperátor jussit Val-entínum fústibus cædi, et

via Flamínia extra Urbem cápite obtruncári, ut dé-cimo sexto Kaléndas Már-tias factum est. Cujus sancti viri corpus colléctum a quadam muliere, ibique ubi decollátum fúerat re-cónditum, póstea a Júlio Papa magnífice hábitum fuit, nóbili exstrúcta in ejus honórem Ecclésia.

R. Stola jucunditátis.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii se-cúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Dixit Je-sus discípulis suis: No-líte arbitrári, quia pacem vénérim mítttere in terram: non veni pacem mítttere, sed gládium. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. in Matth. 10.

Ad fidem Christi totus orbis contra se di-vísus est: unaquæque domus et infidéles et credéntes hábuit, et pro-ptéra bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Qui autem ántea præ-miserat: Non veni pacem mítttere, sed gládium, et di-

vídere hómines advérsus patrem et matrem, nurum et socrum, ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit, dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Cántico Canticórum lègimus: Ordináte in me caritátem. Hic ordo in omni afféctu neces-sárius est. Ama post Deum patrem, ama matrem ac filios.

R. Coróna aúrea.

Lectio viii.

Si autem necéssitas véne-rit, ut amor paréntum ac filiórū Dei amóri comparétur, et non possit utrúm-que servári, ódium in suos, pietas in Deum sit. Non ergo prohíbuit amáre pa-trem aut matrem, sed si-gnánter áddidit: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et qui non acci-pit crucem suam et séqui-tur me, non est me dignus. In álio Evangélio lègitur: Qui non récipit crucem suam quotidie. Ne semel putémus ardórem fidei pos-se suffícere: semper crux portánda est, ut semper nos Christum amáre doceámus.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

Qui récipit vos, me réci-pit. Ordo pulchérrimus. Ad prædicatiōnem mittit, docet pericula non timénda, afféctum súbjicit religióni. Aurum supra túlerat, æs de zona excússerat. Dura Evangelistárum condítio. Unde ergo sumptus, unde victus necessária? Austeri-tátem mandatórum spe tém-perat promissórum. Qui ré-cipit, inquiens, vos, me ré-ci-pit, ut in suscipiéndis Apóstolis unusquísque cre-déntium se suscepísse arbitrétur: dicit enim non per-sónas suscipiéndas esse, sed nómīna; et mercédem non pérdere suscipiéntes, licet indígnus fúerit, qui suscé-ptus sit.

Te Deum laudámus.

Die 15. Februarii.

S. Marcelli Papæ, Mart.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Mart., præter sequentia.

Oratio.

Preces pópuli tui, quæsu-mus Dómine, cleménter exaúdi: ut beáti Marcélli Mártyris tui atque Pontifi-cis méritis adjuvémur, cu-

jus passióne lætámur. Per Dóminum.

Et fit Comm. Feriæ.

In I. Noct. Lect. A Miléto. de Comm. unius Mart.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Marcéllus Románus, a Constántio et Gálio usque ad Máxentium pontificátum ges- sit. Cujus hortátu Lucína matróna Romána, bonórum suórum Dei Ecclésiam fecit hærédem. Aucto in Urbe fidélium númerō, ad eórum utilitátem, ad baptísmum pœnitentiámque dandam eis, qui christiánam religió- nem suscíperent, et ad Mártyrum sepultúram, novos Títulos instituit, et quasi áleras diœcéses distríbuit. Quibus rebus ira incénsus Maxéntius, Marcélló grávia supplicia minátur, nisi, depósito pontificátu, idólis immoláret.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Qui cum insánas hóminis voces negligeret, misit eum in catábulum, ut bestiarum, quæ públice alebántur, curam sustinéret. Ubi

Marcéllus assíduis jejúniis et précibus novem menses vitam duxit, paróchias, quas præsens non póterat, vísitans per epístolas. Inde eréptus a cléricis, hospítio recipitur a beáta Lucína, in cuius áedibus ecclésiam dedicávit, quæ hódie titulo sancti Marcélli nominátur: in qua et Christiáni orábant, et ipse beátus Marcéllus prædicábat.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Quibus cónfitis, Maxén- tius in eam ecclésiam catábuli béstias transférri, et a Marcéllo custodíri jubet: ubi loci foeditáte, multisque ærúmnis afflictus obdormívit in Dómino. Cujus corpus in coemetério Prisciillæ via Salária a beáta Lucína sepúltum est déci- mo séptimo Kaléndas Februárii. Sedit annos quinque, mensem unum, dies vigínti quinque. Scripsit epístolam ad epíscopos Antiochénæ provínciæ de primátu Románæ Ecclésiæ, quam caput ecclesiárum appellándam demónstrat. Ubi étiam illud scriptum

est, nullum concilium jure celebrári, nisi ex auctoritáte Románi Pontificis. Ordinávit mense Decembri Romæ presbýteros vigínti quinque, diáconos duos, epíscopos per divérsa loca vi- gínti unum.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Homil. in Evang. Si quis vult. de eodem Comm. 2. loco.

R. viii. Dómine prævenísti.

ix. Lect. et Comm. Feriæ ac Ss. Faustini et Jovitæ Mm. in Laud.

Die 16. Februarii.

S. Julianæ Virg. et Mart.
Semiduplex.

Omnia de Communi Virg. et Mart., præter sequentia.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui infírma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas: concéde propítius, ut qui beatæ Julianæ Vírginis et Mártiris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

Et fit Commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones Confitébor. de eodem Comm. 2. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Juliána, nobilissima Nicomediensis virgo, témpore Maximiáni imperatóris a patre cuídam senatóri Eleúsió desponsáta, numquam pótuit neque blandítiis, neque minis addúci, ut sponsum acceptáret, nisi is Deum adoráret, quem ipsa adórat, et cóleret Dóminum, quem ipsa colit. Eaprópter a patre gráviter cæsa, ipsi sponso torméntis affligénda egré-gia virgo tráditur; quæ mox a quátuor locis exténsa, áridis quidem nervis, virídibus autem vimínibus, diu capillis in equíleo suspén-sa verberátur: magna autem diéi parte pendens, propter violéntam exten-siónem pellis a cápite vírginis avéllitur, et super frontem trahúntur supercília. Ipsa vero hilari ánimo súfferens ómnia, et lætabúnda benedícens semper Dóminum, ære liquefácto toto córpore perfúnditur, sed illæsa evádens in cárcerem trúditur, ubi palam cum diábolo egrége conflíxit. **R.** Propter veritátem.

Lectio v.

Póstera die e cárcere edúcta, in fornácem ardéntem injícitur; sed terríbilis flamma piis vírginis lácrimis, cum indicibili spectántis pópuli admiratioñe extínguitur. Quo miráculo commóti viri número círciter quingénti, una voce et mente exclamavére: Unus est Deus, unus, qui est Deus mártýris Juliánæ; quos et secútæ sunt centum et triginta mulieres. Súperans tandem ollam fervéntem, gloriósa victrix Juliána cápite pléctitur. Cujus ánima cœlum in aetérnum triumphatúra consécndit, corpus vero a Sophía, nóbili matróna Romána, Romam transportátum, ibidem condígno honore recólitur. Eleúsius autem præféctus in mare demérgitur.

R. Dilexísti justitiam.

Ex libro S. Cypriáni, Episc. et Mártýris, de disciplína et hábitu Virgínum.

Lectio vi.

Nunc nobis ad vírgines sermo est, quarum quo sublímior glória est, major

et cura est. Flos est ille ecclesiástici géminis, decus atque ornaméntum grátiæ spirituális, læta índoles, laudis et honoris opus integrum atque incorrúptum, Dei imágó respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclesiæ matris gloriósa fœcúnditas: quantóque plus copiosa vírginitas número suo addit, tanto plus gaúdium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quam potestáte: non quod extrémi et mínnimi, et humilitatis nostræ ádmódum cóncii áliquid ad censúram licéntiae vindicémus: sed quod ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatioñe timéamus.

R. Afferéntur Regi.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Símile erit regnum cœlorum decem vírginibus. de eodem Comm. 1. loco.

Lect. ix. et Comm. Feriæ.

Die 17. Februarii.

**Ss. Chrysanthiani et
Socior. Mm.**

Duplex.

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum Mártýrum tuórum Chrysanthiáni et Sociórum natalítia cólere: da nobis in ætérrna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

In I. Noct. Lect. Fratres: Debitóres. de Comm. 1. loco, reliquæ de eod. Comm. 2. loco. **Lectio ix.** et Comm. Feriæ.

Die 18. Februarii.

**S. Raymundi de Peña-
fort Confessoris.**

Semiduplex. (m. t. v.)
(Dies fixa ex 23. Januarii.)

Omnia de Comm. Conf. non Pont., præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátum Ray- mundum pœniténtiæ sacraménti insígnem ministrum elegísti, et per maris undas mirabíliter traduxísti: concéde; ut ejus intercessióne dignos pœniténtiæ fructus fáccere, et ad ætérrnae salútis portum perver- nire valeámus. Per Dñm.

Et fit Commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lect. Beátus vir. de Comm. Conf. non Pont. 2. loco.

In II. Nocturno.
Lectio iv.

Beátus Raymúndus Barcinonénensis, ex nóbili família de Péna- fort, christiánæ religiónis rudiméntis imbútus, adhuc párvulus exímia ánimi et córporis índole magnum áliquid porténdere visus est. Namadoléscens humanióres littéras in pátria proféssus, Bonóniam se cónfudit, ubi pietatis officiis, ac pontificio civilique juri sédulo incúmbens, et doctoris laúrea insignitus, ibídem sacros cánones magna cum hóminum admiratióne est interpretátus. Ejus virtútum fama percrebrescénte, Berengárius Barcinonénensis epíscopus, cum Roma suam ad ecclésiam redíret, eum conveniéndi causa Bonóniam iter instituit, et tandem summis précibus, ut secum in pátriam revertéretur, obtinuit. Mox ejúsdem ecclésiæ canonicátu et præpositúra ornátus, universo clero et pópulo, integritáte, modéstia, doctrína,

et morum suavitate præfusit, ac Deiparæ Vírginis, quam singulare pietatis affectu venerabatur, honorem et cultum semper proximis auxit.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

Annum círciter quintum supra quadragésimum agens, in ordine fratrum Prædicatórum solémni emissa professióne, ut novus miles, in omni virtutum génere, sed præcipue in caritate erga egéños, et máxime captivos ab infidelibus deténtos, se exércuit. Unde cum ejus hortátu sanctus Petrus Noláscus (cujus ipse confessiones audiébat) suas opes piissimo huic óperi conférret, tum eidem, tum beato Raymundo, et Jacóbo primo Aragóniæ regi appárens beatissima Virgo, gratissimum sibi, et unigénito Fílio suo fore dixit, si in suum honorem instituerétur ordo reliquorum, quibus captivos ex infidélium tyránnide liberandi cura incúmberet. Quare collatis inter se consiliis, ordinem beatæ Mariæ de Mercéde Redemptiónis

Captivórum fundavérunt: cui beatus Raymúndus certas vivendi leges præscripsit ad ejusdem ordinis vocatióne accommodatissimas: quarum approbatióne aliquot post annos a Gregório nono impetrávit, et dictum sanctum Petrum primum Generálem ordinis magístrum suis ipse manibus hábitu eodem indútum creávit.

R. Amavit eum.

Lectio vi.

Ab eodem Gregorio Romanam accersitus, et capelláni, ac pénitentiárii, et confessárii sui múnere decorátus, ejusdem jussu Romanórum Pontíficum décreta, in divérsis concíliis et epístolis sparsa, in unum Decretálium volúmen redégit. Archiepiscopátum Tarracónensem ab ipso Pontifice sibi oblátum constantissime recusávit, et totius ordinis Prædicatórum generale magistérium, quod per biennium sanctissime administráverat, sponte dimísit. Jacóbo Aragóniæ regi sacræ Inquisitiónis officii suis in regnis instituéndi auctor fuit. Multa

patrávit mirácula, inter quæ illud claríssimum, quod ex ínsula Baleári Ma-jóri Barcinónem reversú-rus, strato super aquas pállio, centum sexagínta mil-liária sex horis confécerit, et suum cœnóbium jánuis clausis fúerit ingréssus. Tandem prope centenári-us, virtútibus et méritis cumulátus, obdormívit in Dómino, anno salútis mil-lésimo ducentésimo septua-gésimo quinto. Quem Cle-mens octávus in Sanctó-rum númerum rétulit.

R. Iste homo.

In III. Nocturno Homil. in Evang. Sint lumbi. de eodem Comm. 1. loco.

Lect. ix. de Homilia Feriæ et de ea fit Comm. in Laud.

Die 19. Februarii.

S. Juliani de Bono Al-bergo Confess.

Semiduplex. (m. t. v.)

Omnia de Communi Conf. non Pont., præter sequentia.

Oratio.

Adéstó Dómine supplica-tiónibus nostris, quas in beáti Juliáni Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut qui nostræ justítiae fidú-

ciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Et fit Comm. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones Beátus vir. de Comm. Conf. non Pont. 2. loco.

In II. et III. Noct. Lect. de eodem Comm. 2. loco.

Lect. ix. et Comm. Feriæ.

Die 25. Februarii.

S. Margaritæ de Cortona Pœnit. Duplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqu. locis 26. Febr.

Die 26. Februarii.

S. Zoili Confessoris.

Semiduplex.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Zóili Confessóris tui ánnua solemnitáte lætificas: con-céde propítius; ut cujus na-talítia cólimus, étiam actio-nes imitémur. Per Dómi-num nostrum Jesum Chri-stum Filium tuum: Qui te-cum vivit et regnat.

In Hymno Iste Conféssor. mutatur tertius versus.

In I. Nocturno Lect. Beátus vir. de Comm. 2. loco, reliqua de eod. Comm. 1. loco.

Lect. ix. et Comm. Feriæ.

Feria VI.
post Domin. I. Quadrag.
Ss. Lanceæ et Clavorum
D. N. J. C.

Duplex majus.
Omnia ut inter Festa pro
aliqu. locis eadem Feria.

Feria VI.
post Domin. II. Quadrag.
Ss. Sindonis D. N. J. C.
Duplex majus.

Omnia ut inter Festa pro
aliqu. loc. eadem Feria.

Feria VI.
post Domin. III. Quadrag.
Ss. Quinque Vulnerum
D. N. J. C.

Duplex majus.
Omnia ut inter Festa pro
aliqu. locis eadem Feria.

Feria VI.
post Domin. IV. Quadrag.
Pretiosiss. Sanguinis
D. N. J. C.

Duplex majus.
Omnia ut inter Festa pro
aliqu. locis eadem Feria.

Die 3. Martii.
Ss. Agapis et Sociarum
Virg. et Martyrum.
Duplex.
V. Adducéntur. R. Pró-
ximæ.
Ant. Prudéntes vírgines.

Oratio. Da nobis, quásimus.
de Communi plur. Virginum
Martyrum.

Reliqua omnia de eodem
Communi 1. loco.

Lectio ix. et Comm. Feriæ.

Die 16. Martii.

Ss. Hilarii et Tatiani
Martyrum.

Duplex.

Omnia de Comm. plurim.
Mart. præter sequentia.

Oratio.

Beatórum Mártyrum Hi-
lárii Epíscopi, et Tatiá-
ni Diáconi nos, quásimus
Dómine, festa tueántur, et
eórum comméndet orálio
veneránda. Per Dóminum.

Et fit Comm. Feriæ.

In I. Noct. Lect. Fratres:
Debitóres. **de Communi.**

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Hilárius epíscopus
Aquilejénsis una
cum archidiácono
Tatiáno a Monofánto ímpio
idolórum sacerdóte apud
urbis præsidem Berónium
christiánæ religiónis accu-
sátur; qui post multa colló-
quia, quibus eum a veri
Dei cultu dimovéret, fru-
stra hábita, Hilárium in

Hérculis fanum intromísit, ut númeri immoláret. A qua re cum eum summa constántia abhorrére vidéret, nudátum virgis cædi jussit. Et postquam triginta centuriones non solum se vicíssim mutássent, sed virgas étiam permutáandas curássent, furéntis præsidis jussu in equúleo exténditur, ejúsque pectus úngulis laniátur ita, ut patefacta interánea cerneréntur. Quæ atrocíssima torménta Christi athléta tam invicto ánimo sustinébat, tamque dulces laudes efferébat Dómino, ut omnes adstántes nímia admiratióne afficeréntur.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Denuo Berónius verbis Hilárium ad idolórum cultum attrahere nítitur, quem cum reticéntem conspiceret, ejus dorsum carbónibus candéntibus adúri, et sale cum acéto adspérgi, plagásque camelórum cilicio perfricári jubet. Quæ ómnia constánter perpétiens Hilárius, oblatis ad Deum précibus, et crucis

signo in lábiis facto, indeórum simulácrorum sufflavit, quæ comminúta illico in humum cecidérunt. Quare idólorum sacerdótum seditióne orta, tyránnus ira flagrans sanctum Epíscopum in cárcerem detrúdit. Altera die autem étiam Tatiánum archidiáconum mínis primum, deinde verbéribus a Christi fide avértere studet; quod cum se assecutúrum desperáret, eum quoque éodem cárcere in clúdit.

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Tatiánum dum vidi beatus Hilárius, Dómino grátias egit; deinde flexis génibus ambo simul oráverunt ad Deum, ut templum ipsum evértere dignaréntur. Statim tónitru exorto, commóta sunt urbis fundaménta, et continuo Hérculis delúbrum córruit, ut neque, ubi ántea pósitum esset, animadverterétur. Tunc præses sacerdótum furórem métuens, spiculatóres quosdam ad custódiam misit, qui Christi athlétis cápita obtruncárent.

Subiérunt autem martyrium cum ipsis et álii tres, qui fidei causa in vinculis custodiebántur, Felix nempe, Largus et Dionýsius, décimo séptimo Kaléndas Aprílis, Numeriáno imperante. Quorum ómnium sacra cónpora a Fidélibus noctu magno prétio redémpta extra urbis poméria digne cóndita sunt.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evangel. Cum audiéritis. de Comm. 1. loco, cum ix. Lect. et comm. Feriæ.

Die 24. Martii.

S. Gabrielis Archangeli.

Duplex majus.

Omnia ut inter Festa pro aliqu. locis die 18. Martii.

Die 3. Aprilis.

S. Abundii Episc. Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. præter sequentia.

Oratio. Exaúdi. de eodem Communi.

In Quadrag. Comm. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones Fidélis sermo. de eod. Comm. 1. loco.

Extra Quadrag. de Script. occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Abundiüs, qui penes áliquos et Abundán-tius, pátria Thessa-lonicénsis, in locum Amántii, Coménsis epíscopus creátus, tanto doctrinæ et sanctitatis splendóre fulgébat tunc témporis, cum Euthýchis et Nestórii falsum dogma fervéret, ut a Leóne primó Pontífice Máximo cum Astério epíscopo, et Basílio et Senatóre presbýteris ad Theodósium Augústum pro rebus Ecclésiæ sit destinátus, uti ex Leónis epístolis constat. Quantæ autem eruditiónis et indústriæ fúerit, et in hærésibus confutándis diligéntiæ, Theodoréti Cyrén-sis epíscopi auctóris gravíssimi, qui Calcedonénsi concilio intérfuit, epístola præclaríssimum simul et gravíssimum testimónium exhibet. Revérsus in occidéntem Abundiüs, ab eódem Leóne cum Senatóre ad Eusébium Mediolanéensem epíscopum cum apostólicis mandátis páriter est diréctus. Ibi coácto concilio quamplúriū episcopórum

Leónis ad Flaviánum Episcopum Constantinopolitánum epístola, quæ hæreses ipsas damnábat, miro ómnium consénsu laudáta est et approbáta, dictúmque anáthemá iis, qui ímpie de Incarnatióne Domínicæ Sacraménto sentiébant: exstátque subscríptio episcopórum illiús concílii, in quibus Abúndius pro se, et pro Asimóne epíscopo Curiénsi Primæ Rhætiárum subscrípsit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Post partam de hæréticis victóriam, et implétum legatióne officium, Abúndius Comum revérsus est, ubi divíno óperi inténtus, omnes tandem Coménses, quicúmque adhuc superstítione tenebántur, ad christiánam religiónem convértit; quod hoc máximo miráculo est consecútus. Cónsigit enim per id tempus virum quemdam illústrem ac prædívitem Coménsis agri régulum única prole orbári, qui nondum christiánus domesticórum hor-tátu Abúndio sanctitatis fama celebérissimo, tunc

apud templum Apostolórum Petri et Pauli degénti, exánime corpúsculum óbtulit, atque ejus génibus obvolútus, ut defúnctus puer pristinæ luci redde-rétur, eníxius obsecrábat, christiáni nóminalis profes-siónem proínde ab univérso pópulo repromittens. Tunc Abúndius, semótis ómnibus árbitris præter púeri nutrícem, Apostolórum ædem, ubi defúnctus jacébat, ingréssus est, et ad supérnum convérsus auxílium, ejus resurrectiōnem oráre cœpit, quando nihil æque rei christiánæ profutúrum viderétur, ad fidéles scilicet confirmándos, et in-crédulos converténdos.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Perácta oratiōne defúnctus resurréxit, quem paréntibus deferéndum vir sanctíssimus nutríci trádit, præcípiens, ne cui hoc palam fáceret; sed contí-nere vocem illa non pótuit, quin tantum miráculum statim evulgáret. Exinde Abúndius, omni pópulo Coménsi baptizáto, quæcúmque supérerant deórum

templa, demolitus est, et ecclésias ædificávit, ac omnem gentilitatis ritum pénitus sústulit. Hac de causa créditur, patrónum a Coménsibus hábitum: summa namque veneratióne cólitur usque in hodiénum diem, et a singulis artíficis collégiis ejus solémni die sérico panno quotánnis decorártur. Sanctíssimus demum epíscopus magnis labóribus pro Ecclésia Dei curísque perfunctus, die Paschæ, peráctis de more sacrificiis, adstanti pópulo sibi suprénum diem adéssse nuntiávit; habitáque brevi oratióne, univérsos ad virtútēm et ad retinéndam religionem summópere cōhortátus, spíritum Dómino trádidit. Sepultus est in eádem Apostolórum basílica, quæ modo extra urbem, et proprio nómini dicáta est, ubi summa veneratióne cólitur.

R. Iste est.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vigiláte. de eodem Communi 2. loco.

In Quadrag. Lectio ix. et Comm. Feriæ.

Die 12. Aprilis.

S. Zenonis Episc. Mart.
Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter sequentia.

Oratio. Deus qui nos. de eodem Communi.

In Quadrag. Comm. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Script. occurr. In Quadrag. A Miléto. de eodem Communi.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Zeno Verónæ epíscopus, et Doctor, plúrimos doctrína, sanctitáte et miráculis ab idólorum cultu ad veram Christi religionem convértit. Galliéni imperatóris únicam filiam, a dæmone dire vexátam, ab eódem accérsus imperatóre, liberávit. Corónam aúream, quam cápite gestábat Galliénus, et ipsi dono déderat, commínutam in paúperes distríbuit.

R. Lux perpétua vel Honéstum fecit.

Lectio v.

Cum autem ii, qui a Galíeno missi fúerant, ut Zenónem accérserent, et ab eo piscánte tribus lectíssimis ex iis, quos céperat,

piscibus donati fuissent, número non conténti, quartum furtim sublátum addidérunt, qui simul cum tribus a sancto viro accéptis in fervéntem aquam conjéctus, tamdiu vivus in ea, céteris suo témpore coctis, ludibündus natávit, quoad illi miráculo attóniti ad virum sanctum redeúntes, et se furti reos confitentes, ab eo véniam impe trárunt.

R. In servis suis. **vel**
Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Zeno Verónam revérsus, cum facultátem lóbere Christum prædicándi a Galíeno obtinuisset, fidem prædicare et idóla insectári cœpit, idolólatris iniquíssimo ánimo id feréntibus. Verum ut planum fáceret, divína virtúte illa se ágere, vir sanctus doctrínam suam miráculo comprobávit. Nam hóminis cadáver, quod tunc secúndo flúvio volutabátur, ad se vocans, vitam ei cum ómnium admiratióne restituit. Quo miráculo univérsa pene cívitas, simulácris deórum rejectis, Christi fidem suscépit, et patrem

pátriæ beátum Zenónem appellávit. Postrémo cum inter tot procéllas persecutiónis Veronénsim ecclésiam mira constántia gubernásset, intrépidus Christi martyr, et fídei assérтор Galliéni témpore migrávit in cœlum.

R. Filiæ Jerúsalem. **vel**
Stola jucunditatis.

In III. Noct. *Lectiones de Homilia in Evangel.* Si quis venit ad me. In Quadrag. *Lectio ix. et Comm. Feriæ.*

Temp. Pasch. *Lectiones de Homilia in Evang.* Ego sum vitis vera. *de Comm. 1. loco.*

Die 17. Aprilis.
S. Liberalis Confessoris.

Duplex.

.*Omnia de Communi Conf. non Pont., præter sequentia.*

Oratio.

Deus, qui nos beáti Libéralis Confessóris tui glorióso patrocínio circúmdas et prótegis: concéde propítius; ut cujus intercessióne munímur in terris, ejus quoque consórtio perfruámur in cœlis. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Beatus vir. de eodem Communi 2. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Liberális Altíni in Venetia equéstri família natus, ab Heliódoro notæ probitatis episcopo, ad fidem Christi perduxus, tantum eo magistro profécit, ut armis profanisque disciplinis vale dicto, se totum ipsi excolendum, atque ad omnem pietatem informandum tradíderit. Cumque illa tempora Ariánæ hæresis infestatióne et erróribus ubique redundarent, sensimque pestiferum illud dogma in Altinátiūm fines sese diffunderet, Liberális gliscénti morbo strēnue se oppónens, nihil subtrahébat utilium, quóminus concívibus suis annuntiaret, eósque cathólicam fidem verbo et exémplo, publice et per domos edoceret.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Quo in studio occupátus ingens ádeo Arianórum ódium suscépit, ut tenebri-coso inclúsus cárcere incre-dibiles ab ipsis calamítates fúerit perpéssus. Verum constans Christi athléta, cum non modo álacri áni-

mo atque infrácta constántia univérsa toleráret, quin etiam multa éderet signa virtútum, inde extráctus, ad ínsulam quæ olim Castracéum dicebátur, aliquando devénit, ubi cum nihil de caritatis, abstinétiæ, ceterarúmque virtútum opéribus remitteret, in febrim ícidit, qua diútius afflictátus, post plúrima pietatis et patiéntiæ exhibita documénta sanctissime obdormívit in Dómino.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Defúncti corpus ex ínsula Altinum delátum, ac tumulo ex christiáno more compósitum, cum diu substitíset, ingruénte bellorum vi, Tarvísium póstea dedúcnum in cathedrali ecclésia sub majóri sacéllo in crypta, in qua usque adhuc honorífice asservátur, conditum fuit: ubi, cum ad ejus glóriam celebrándam supérra crebro ederéntur mirácula, præsénsque Liberális auxílium Tarvisíni in dies experiréntur, illum in patrónum adsciscéntes, præcípua religióne una cum metropolitána Aqui-

léjensi ecclésia venerári
cœpérunt.

R. Iste homo.

In III. Noct. Lect. de Hom.
in Evang. Sint lumbi. de Coñ.
1. loco. In Quadr. ix. Lect.
et Commem. Feriae ac S. Ani-
ceti Papæ M.

Temp. Pasch. Lectio et
Comm. S. Aniceti Pap. Mart.

Die 22. Aprilis.

In Inventione Corporum
Ss. Cantii et Sociorum
Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi pluri-
morum Mart. tempore Pasch.
præter hæc propria.

Oratio.

Omnípotens sempítérne
Deus, qui hodiérrna die
membra sanctórum Márty-
rum tuórum Cántii, Can-
tiáni, Cantianillæ, Chrysó-
goni, Anastásiae, et Prothi-
nobis fámulis tuis reveláre
dignátus es: concéde pro-
pítius; ut qui eórum Cór-
porum Inventiónem hódie
venerándo cólimus, ipsó-
rum beatitúdini, te conce-
dénte, adjúngi mereámur.
Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Lectio iv. Serm. 79.

Hódie beatissimórum
Cántii, Cantiáni et
Cantianillæ festívi-
tas est. Quam bene et ju-
cunde tres Mártyres uno
pene vocábulo nuncupán-
tur. Nec mirum si símiles
sunt nómine, qui sunt sími-
les passióne; si una est illis
apud hómines appellátio,
quibus apud Deum una est
vocátio. Uniter enim vocáti
sunt a Dómino, non inter-
pósito témpore áliter et áli-
ter passi, sed omnes eódem
ictu páriter martýrium per-
tulérunt. Quod quidem illis
parentíva quadam a Chri-
sto affectíone concéssum
est, ut congruerent méritis,
qui vocábulis concordá-
bant: et qui erant consan-
guinitáte fratres, fierent
étiam sanctitaté germáni:
et quorum membra uníus
córporis substántia vegetá-
bat, eórum ánimas ejúsdem
fidei conféssio coronáret.

R. Lux perpétua.

Lectio v.

Refert autem de Beátis
supra dictis história,

témpore passiónis, cum eos persecútor inquireret: ascenso vehículo, junctis mulábus, eos secédere voluisse: et cum non longe ab urbis mōenibus iter ágerent, unum ánimál de subjunctis súbito corruísse, atque ita illos a persecutóribus comprehénsos, tentos ad poenam. Quod factum quam gloriósum sit, et a divinitáte dispósum, debémus advértere. Nam sicut Elías curru applícito, quasi ascéndit ad coelum, ita et isti, vehículo admóto, ad martyrium pervenérunt; et quadríga, sicut illum evéxit ad réquiem, ita et hos portávit ad glóriam. Et quamvis illa ígnea quadríga fúerat, hæc tamen inférior non habénda est, quia illa unum gestávit Prophétam, hæc tres Mártyres sustentávit.

R. In servis suis.

Lectio vi.

Sed dicet áliquis: Glorió-sius est gestári quadríga ígnea, quam terréna. Non hoc plane defécit sanctis viris: nam sicut Elfam ígnea quadríga portábat, ita et Mártyres fides ígnea jam

ferébat. Ferébat, inquam, illos Christus, qui lumen est, qui ignis est, de quo scriptum est: Dóminus noster ignis consúmens est. Ergo cum Beátos, de quibus lóquimur, persecútor urgéret, vehículo con-scendérunt. Qua causa? ut fúgerent? absit: non ut fúgerent sed ut ad martyrium cítius pervenírent: non ut latitárent, sed ut Chri-stiános se cunctis trans-eúntibus maniféstius aprobárent. Céterum occúltius inter plures in civitáte latére potuérunt, tútius per divérsa singuli fugæ præ-sídiū commendáre. At vero ubi quis congregatióne hábita, stratis vehículis, apparátu dispósito per ággerem pùblicum egrédi-tur, illic non fuga dicénda est, sed proféctus est. Sancti enim viri, hoc facto, yeluti in triumpháli curru pósiti contestabántur, di-céntes: Ecce persecútor, ecce proficiscimur, ecce præcédimus: quid résides? quid moráris? subséquere nostra vestígia; nólumus enim vidéri invíti duci ad poenam, qui præ-

cédere nos profitémur ad glóriam.

R. Filiæ Jerúsalem.

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evangel. Ego sum vitis, vos pálmites. **de Communi 2. loco.**

Die 24. Aprilis.

S. Georgii Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi Mart. temp. Pasch. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Geórgii Mártyris tui méritis et intercessióne lætificas: concéde propítius; ut qui tua per eum benefícia póscoimus, dono tuæ grátiae consequámur. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Lauréntii Patriárchæ Venetiárum.

Lectio iv.

Geórgius propugnátor exímius terrénæ ab renuntiávit milítiae, ut Christi miles efficerétur egrégius; facultátes, quas habébat, dispérsit paupéribus, ut divítias perénnes possidéret in cœlo; suam

quoque ániam odívit in mundo, ut in vitam illam custodíret ætérnam. Repérerat pretiósam margarítam latitántem in agro, per quod distráctis ómnibus, mercátus est eam. Dóminum dixisse audiérat: Nisi quis renuntiáverit ómnibus, quæ póssidet, non potest meus esse discípulus: prætulit discipulátum Chri-sti ópibus, honóribus, volu-ptáribus, córpori et temporáli vitæ; ídeo intrépidus, armátus, et nudus secútus est Christum. Non cárce-res, gládios, fustes, víncula, acúleos, tortóres, ignem, tyránnos expávit, nec mortem: nudus nudum Christum attendébat in stípite: illíus accendebátur exémplo: ejúsque passiónis dolóribus angebátur. O beáta mens mártiryris, quæ nec tribulatióne, nec angústia, nec plagis, nec labóribus, nec præséntibus, neque futúris a Christo váluit separári!

R. Lux perpé-tua.

Lectio v.

Vivébat in carne, et corde cum Christo jam pen-

débat in cruce, ideóque dicébat Christo: Cruci confíxus sum, vivo ego, jam non ego, vivit autem in me Christus. Longe excelléntius martyr, sic mórtuus vivébat in Christo, quam si felíciter florens, aliénus esset a Christo. Vides, quam lócuples talis sit mors, quæ vitam cum Christo præstat ætérnam; sic plane mórtuus erat beátus Geórgius vivens in Christo. Mórtuus quippe erat vítiis, mórtuus erat sǽculo, mórtuus erat et sibi. Nisi táliter fuisset mórtuus, míni me Christo vivere potuisset. An non mórtuus erat sǽculo, qui obláticas dignítates, et gaúdia pro amóre Christi et spe ætérnæ mercédis repudiávit ut stérco ra? Nonne vítiis erat defunctus, qui labóribus, abstinentia, paupertáte, virtuti búsque céteris corpus quotidiána maceratióne domábat? De tálibus Pauli voce dicitur: Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixére cum vítiis et concupiscéntiis. Quómodo vero sibi ipsi vixisse sanctus iste dicéndus est, qui ver-

bum Dei circumquáque dis séminans, Christi glóriam audiéntium aúribus insonábat? Quos valébat auférre diábolo, lucrabátur Christo. Magnanimitáte namque præcinctus, et caritatis dono suffúltus, coram régibus et terræ principibüs Christum líbera con fitebátur voce.

R. In servis suis.

Lectio vi.

Hinc factum est, ut cár ceri manciparétur; virgis et scorpíonibus cæderétur, lampadárum ustiónibus cremarétur; laniarétur, torquerétur, perimeré tur. In his, quóniam vivébat in Christo, se exhibébat ut mórtuum. Nulla plane in illo querimóniæ resonábat vox, nullus repugnándi motus. Tamquam bellátor præcípuus arbitrátus est, fore incóngruum, ut patiente Rege, atque pro animárum occumbénte salúte, ipse ségniter víveret, et sine certáminis exercitatióne deficit; fréquénter ánimo illud evangélicum revolvébat: Majórem caritátem nemo habet, ut ániam suam ponat quis pro amícis

suis. Quamóbrem dilectiōnem, quam habébat ad Dóminum, factis máluit osténdere, quam verbis. Redemptórem útique suum non ingrátus de múnere, est imitátus in morte, de quo ait prophéta: Sicut ovis ad occisiōnem ductus est: et tamquam agnus coram tondénte se sine voce, sic non apéruit os suum. Obmútuit plane iste, et os suum, nisi orándo, non apéruit, quátenus hóstia Deo Patri acceptábilis fieret, nec illi in longanimitáte patiēntiæ invenirétur dissímilis, qui in crucis perpessiōne supplicii élóquium nullum contradictiōnis emísit. Hinc gestum est, ut Dómini sui, sicut sócius exstítit poenæ, ita párticeps illius efficerétur gloriæ, qui in cœlesti regno cum Patre, et Spíritu Sancto triúmphat in sǽcula.

R. Filiæ Jerúsalem.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ego sum vitis vera. de Communi Martyrum tempore Paschali.

Die 4. Maji.

Ss. Floriani et Socior. Martyrum.
Duplex.

Omnia de Communi plurim. Mart. temp. Pasch., præter ea, quæ sequuntur.

Oratio. Deus, qui nos con-cédis. ex eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Sæviénte in Christiános Diocletiáni et Maxi-miáni persecutiōne, cum Aquilínus, Nórıcı Rípénsis præses, in Christi cultóres ad Lauréaci ca-strum acerrime animadver-teret, et ad quadragínta eo nómine vinctos, multísque supplíciis macerátos in cár-cerem conjectíset, Floriánus iisdem religiōnis et militiæ societáte conjúnc tus, sancto fídei ardóre incén-sus, ac sanguinem pro Chri-sto profundere cúpiens, Lauréacum ádvolat, sicque ad excellentiōris militiæ corónam glorióso certámi-ne conténdit.

R. Lux perpétua.

Lectio v.

Aúdiens ergo Christiános ad idolórum sacrificia perquirí, nihil truculentórum fídei hóstium immani-tátem véritus, in médium se ultro profert, liberéque exclámát: Quem álum quæ-ritis? ecce ego Christiánus sum: ite, nuntiáte prásidi, me hic adésse. His audítis, præses eum ad se addúci, jubet, et diis sacrificáre. Quod cum nulla ratíone ob-tinére posset, secúndo et tértio fústibus cædi impe-rat, atque illius scápulas acútis ferris confríngi. Tandem invictus Christi athléta váriis tormentórum genéri-bus superátis, ob inconcús-sam fídei constántiam, últi-mam mortis lætus áccipit senténtiam.

R. In servis suis.

Lectio vi.

Ligáto igitur ad collum saxo, e ponte in Anasum flúvium dejícitur, non tamen sine divína ultióne: nam óculi ejus, qui injéctis violénter máníbus Márt-yrem præcipitávit, mox cre-puérunt: flúvius autem, Mártyrem Christi suscípi-ens elevátis undis in quod-

dam eminéntius saxum sa-crum ejus corpus éxtulit; quod miro nutu Dei, áquila illic advolánte, protegebá-tur, donec a Valéria pia matróna, a Deo admónita, inde clam ablátum, sepul-túræ tráditum est, eo in loco, quo póstea célebre monastérium eréctum fuit, quod in hunc usque diem titúlo et patrocínio gaudet sancti Floriáni.

R. Filiæ Jerúsalem.

In III. Nocturno Homil. in Evangel. Ego sum vitis, vos pálmites. de eodem Communi temp. Pasch.

Die 11. Maji.

S. Sigismundi Reg. Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. temp. Pasch. præter hæc propria.

Oratio.

Deus, qui beátum Sigis-mundum Regem tem-poráli et ætérho diadémate cum desideráta martyrii coróna honoráre dignátus es; et ejus Relíquias ex pro-fundo gúrgite aquárum ad celebrándum Fidélibus re-vélásti: tríbue, quæsumus, ut qui ejus mérita venerá-

mur in terris, ipsíus intercessióne ab ómnibus protegámur adverásis. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Sigismundus, Gunebaldi Burgundiórum regis filius, a téneris annis in cathólica religiónē educátus, ita christiánæ fídei fuit addíctus, ut adoléscens factus diu noctúque vigíliis, jejúniis et oratióibus vacans, non obscura déderit sanctitatis indícia. Mórtuo Gunebáldo, patérnum sceptrum adéptus, zelo propagándæ fídei succénsus, summa cura, summóque labóre, præsér-tim vero exémplo et virtútibus regnum a ténebris infidelitatis ad lucem veritatis addúcere stúduit. Religónis quoque, ac devotíonis erga divínū cultum, et Sanctórum ecclésias promovéndæ causa, monastérium Agaunése, in quo psalléntium órdinem instituit, regáli munificéntia cum dómibüs basilicísque

ædificávit, et magnis reddítibus locupletávit.

R. Lux perpétua.

Lectio v.

Amíssa prióri cónjuge filia Theodoríci regis Itáliæ, ex qua filium suscéperat, nōmine Sigerícum, áliam duxit uxórem. Hujus nequissimis decéptus suasió-nibus filium intérfici jussit. Quo facto Sigismundus cor-de compúnctus super cadáver próruens, flere cœpit amaríssime: deinde velut alter David, severórem poenitentiæ viam ingréssus, multis Sanctórum locis perlustrátis, demum labóribus et inédia fessus, ad sepúlchra Sanctórum Agaunén-sium pervéniens, ibi per multos dies in fletu et jejúnio persevérans, Deum eníxe rogábat, ut si quid adhuc pro consequéndo coeléstis pátriæ regno sibi superésset, misericórditer osténdere dignaréetur. Summa Dei bónitas, quæ labóribus servi sui remuneratíonem diútius non patiebatur différrí, ad palmam martyrii ipsum éatenus vocávit, ut sanctórum Thebáorum Mártyrum collé-

gio, quorum se offício in Dei laúdibus sociáverat devoṭione, paradísi quoque sociarétur glória.

R. In servis suis.

Lectio vi.

Nam cum Franci Galliárum gentes et urbes depopularéntur, Burgundióibus, qui adhuc in infidelitáte persistébant, sibi sociátis, Sigismundum, qui, ut barbarórum ferocitátem eváderet, Vesállis montem petíerat, ibique tonso crine, et Religiónis hábitu suscépto, singuláriter habitábat, a suis decéptum, et ad sepulchra Sanctórum ductum, una cum uxóre et filiis capitáli senténtia adjudicátum, in púteum véterem apud Colóniam vicum projecérunt. Corpus ejus divína póstea revelatióne patefáctum, indeque sublátum, et in ecclésia Agaunénsi honorífice sepultum, miráculis claréscere cœpit, ita Deo ejus sanctitátem comprobánte. Póstea ob várias Galliárum vicissítudines, fama est, sacras exúvias in Æmiliam asportátas, et Forolívii in

ecclésia Eremitárum órdinis sancti Augustíni colloca-tás fuísse.

R. Filiæ Jerúsalem.

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evangel. Ego sum vitis vera. de Communi 1. loco.

Die 14. Maji.

Ss. Victoris et Coronæ Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Mart. temp. Pasch. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum Victóris et Corónæ Mártirum natalitia recólere: præsta quæsumus, ut quorum patrocínio gloriámur, fidei constántiam imitémur. Per Dóminum nostrum.

Et fit commem. S. Bonifacii Martyris.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Victor e Cilícia, miles vigésimum círciter annum agens cum

christiána religióne Alexandriæ accusarétur apud Sebastiánum ducem, qui sub Marco Aurélio Antoníno imperatóre tunc Ægýpto Siriäque praeerat, váriis pollicitatióibus ac teróribus a præside tentátus est, ut fidem christiánam deséreret, diísque sacrificáret. Quem cum ille a suo propósite dimovére non potuisset, imo de Christi fide libere prædicántem audíret, et pro ea mori parátum, primum ejus dígitos articulátim confríngi, deínde in camínum ignis ardéntis conjéctum ad tértiam usque diem, ut igne pénitus consumerétur, servári jussit. Sed a flammis mirabiliter liberátus, inde post tres dies edúctus, ejusdem præsidis jussu venéna étiam mortífera in cárnibus commíxta a quodam venéfico confláta, bis édere cōgitur, ex quibus nihil mali sanctus martyr perpéssus est. Cujus præservatióne a venénis venéficus homo demirátus, in Christum cré-didit, mágicis suis libris ómnibus combústis.

R. Lux perpétua.

Lectio v.

Athæc initia fuére tormentorum, non finis. Quamobrem Victor rursus ad præsidem addúctus est, et ab eo iterum tentátus, ut Christi fidei renuntiaret, deósque cōleret; quod cum illius doctrinæ repugnare sapiénter disséreret, totius cōrporis nervórum exsecctionem, oleúmque fervens, et, in equúleo suspénsus, igneas faces cōpori admotas sustinuit. Quibus in cruciátibus quum nóbilis Christi athléta se magis corroborátum diceret, illiúsque fides constántior apparéret, eo illico factum est, ut ímpius præses irátus calcem fnsuper et acétum in os ejus immitti, tum óculos acumínibus pungi, ac demum érui imperáret. Verum cum nec ita mártiris firmitátem deterrére valuisset, cumques sibi exprobrantem diu ferre non posset, ad ultima supplícia devéniens injúnxit militib[us], ut eum cápite deórsum appénsu tríduo dimitterent, quoadúsque sanguine defluente suffocátus interíret. Quo tempore eláspo mili-

tes ad Victórem revérsi, ut eum vivere conspexérunt, óculis capti excæcáti sunt, qui mox tamen sancti mártiris oratióne visum receperunt.

R. In servis suis.

Lectio vi.

Quo facto Sebastiánus præses, omni fera crudelior, ac majóri ira succénsus in Victórem usque sœvíre non désiit, cum eum statim ad palum alligátum exinde jússerit excoriári. Qui dum excoriarétur, Coróna cujúsdam miliitis uxor séxdecim annos nata, cum coepísset sancti mártiris fidem virtutémque laudáre ob martýrii constántiam, vedit duas corónas de cœlo lapsas, unam Victóri, et áleram sibi missam: quæ ob id comprehénsa, et ad præsidem addúcta, se christiánam palam proféssa est. Quamóbrem inter árbores scissa, corónam, quam nómine præferébat, ab Ángelo sibi delátam accípere proméruit, sicque Christi militi martýrio copulári. Post hæc tandem Sebastiánus judex Victórem decol-

lári imperávit, qui post grátias Deo actas, et multa prophético sermóne adstánti pópulo prædicta, scúri percússus, martýrii certámen felíciter absólvit. Quo ex vulnere lac et sanguis contínuo efflúxit. Eo miráculo, et sancti mártiris in suis ómnibus passióníbus invicta patiéntia multi permoti in Christum credidérunt, et futurórum ab eo prædictórum evéntu in fide sunt confirmáti.

R. Fíliæ Jerúsalem.

In III. Nocturno Lectiones de Homil. in Evang. Ego sum vitis, vos pálmites. de Comm. plurim. Mart. temp. Pasch. 2. loc., cum ix. Lect. ex duabus unita et Commem. S. Bonifacii Martyris, ut in Brev.

Die 16. Maji.

**S. Joannis Nepomuceni
Martyris.**

D u p l e x.

Omnia ut inter Festa pro aliq. locis eadem die 2. loco.

Die 17. Maji.

**S. Maximæ Virginis.
Duplex.**

Oratio. Exaúdi. de Communi Virginum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Noct. de Communi Virg. 2. loco.

In III. Nocturno de eodem Communi 1. loco.

Die 21. Maji.

S. Felicis a Cantalicio Confessoris.

Semiduplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqui. locis eadem die.

Die 29. Maji.

S. Maximi Ep. Aemon. et Mart., Eccl. Cathedr. Patr.

Duplex majus.

Omnia de Communi unius Martyris.

Oratio. Deus, qui nos. de eodem Communi.

Tempore Pasch. Lectiones in I. Noct. A Miléto. de eodem Comm.

In II. et III. Noct. de Comm. Mart. temp. Pasch. 1. loco.

Extra tempus Pasch. Lect. I. et II. Noct. de Comm. 1., et III. Noct. de eodem Comm. 2: loco.

Die 30. Maji.

In Invent. Manus Dexteræ S. Stephani Hungariæ

Regis, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. præter sequentia.

In Hymno **Iste Confessor.** mutatur tertius versus.

In utrisque Vesperis ad Magnif. Ant. Dispérsit, de-
dit paupéribus: justitia ejus manet in sacerdolum sacerduli.

Oratio.

Deus, qui es Sanctorum tuorum splendor mi-
rábilis, qui que hodierna die
beati Stéphani Regis et Con-
fessoris tui gloriósam Déx-
teram revelásti: da nobis
fámulis tuis de ejus semper
protectiōne gaudére. Per
Dóminum nostrum.

Et fit commem. **S. Felicis Papæ, Mart.**

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Inter cétera divinæ potentiæ miracula,
quibus fábuli sui Stéphani sanctitatem illu-
strare Deus vóluit, illud
præcipue éminet, quod ve-
nerándis ejus reliquiis ele-
vátis, ac céteris membris
resolutis, sola Manus déx-
tera miro pietatis Dei mú-
nere íntegra, et ab omni
corruptiōne immúnis de-
prehénsa fúerit. Quo scili-

cet novi miráculi indício prolíxam sancti regis tum in ecclésiis et locis piis fundándis instruendísque, tum in sublevándis egénis atque paupéribus largitátem in terris glorificáre Deus vóluit, et immarcescibilem glóriæ corónam illi jam retribútam in cœlis non obscúre denuntiávit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Singuláris profécto fuit ejus cáritas in peregrínos, in quibus Christi Dómini Salvatóris imáginem devóto mentis afféctu suspiciens, incredibile dictu est, quanta eos suscéperit alacritáte, fóverit benignitaté. Quotquot enim vel Hierosólymas ad sepúlchrum Dómini, vel Romam ad Apostolórum límina per Hungáriam iter suum insti-tuérunt, eos omnes ut frátres excípere, opportunísque subsídiis juváre stúduit. Qua ejus humanitaté provocáti cujuscumque conditiónis peregríni, omíssó itínere, quod ántea mari tenébant, terréstrem Hungárici regni viam suscepérunt. Hanc autem

caritátem ut fáceret perpétuam, tam Romæ, quam Constantinópoli, ac Hierosólymis pro peregrínis excipiéndis constituit hospítia opímis instrúcta redditibus. **R.** Amávit eum.

Lectio vi.

Multa quidem ac magna fuére pietatis et misericórdiæ ópera, quæ Sanctus palam et públice fecit: in id tamen toto ánimi conátu intendébat, ut præceptum Dómini adimpléret, dicéntis: Te autem faciénte eleemosynam, nesciat sinistra tua, quid fáciat déxtera tua. Hinc solémne ei erat noctúrnas vigílias lavándis Christi fidélium péribus, et abscondéndis in sinu pauperum eleemosynis impéndere. Quæ caritatis officia dum solus et ignótus expléret, non semel injúrias ac contumélias invícto hilarique ánimo tolerávit. Hujus itaque misericórdiæ et benignitatís mérito sancti viri Déxteram inter cétera ossa diu quæsitam, et non invéntam, ac tandem singulári Dei benefício incorrúptam repértam beátus Ládisláus Hungáriæ rex in

basílicam, quam largo sumptu, et ditíssimo apparátu instaurávit, in magna epi-scopórum et optimátum fre-quéntia inférri, ac honorí-fice locári curávit. Cujus rei anniversáriam memóriam ex véteri institúto hodiérna celebritáte recólimus.

R. Iste homo.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-cúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Je-sus discipulis suis: No-líte timére, pusillus grex, quia complácuit Patri ve-stro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilia sancti Fulgéntii Epíscopi.

Ex sermone de Confessoribus.

Si non omnes possunt implére, quod Dóminus ait: Véndite, quæ possidétis; illud ta-men, quod adjécit dicens: Date eleemósynam, ómnibus est possíble, si adsit bona volúntas; ómnibus fá-cile, si non adsit dira cupí-ditas; ómnibus salúbre, si férveat cáritas; cunctis debet esse commúne, ut ó-

mnibus donétur ætérrna felí-citas. Qui ergo tantam vir-tútem accépit a Dómino, ut ómnia, quæ in mundo sunt, cœléstis regni amóre con-témnat, quæ habet vendat, etegénis expéndat: qui vero tantæ virtútis nondum est, de his, quæ habet, in quan-tum habet, eleemósynam fáciat.

R. Iste est, qui.

Lectio viii.

Perféctus possídeat pri-mum virtútis locum, imperféctus saltem pervé-niat ad secúndum. Efficiá-tur ille glorióse dignus, sit iste sanctórum paúperum piíssimus consolátor: há-beat iste apud Deum pa-trónos paúperes, quos ille se gaudet virtútis habére consórtes; sit ille talis, qui cum Dómino judica-túrus sédeat, sit iste talis, qui ad déxteram judicán-dus assístat: sit ille talis, qui ætérrna tabernácula per-pétuo jure possídeat, sit iste talis, quem ille recí-piat. Thesaúrum nostrum, fratres, in cœlis ponámus, ut étiam cor nostrum in cœlis habére possímus. Ne-céssesse est enim, et quo præ-

césserit dilectionis thesaúrus, illuc étiam cogitatiōnis sequáтур afféctus. Ideo Véritas ait: Ubi enim thesaúrus vester est, ibi et cor vestrum erit; ut ergo in cœlis thesaurizémus, cœlestia diligámus: vis nosse, ubi thesaurízas? atténde, quid amas; vis nosse, quid amas? atténde, quid cónitas; ita fiet, ut thesaúrum tuum judício tuæ cogitatiōnis intélligas.

R. Sint lumbi.

Lectio ix. erit de **S. Felice Papa, Mart.** ut in Brev.; si tamen hoc Festum alia die celebrari contingeret, dividatur Lect. viii. in duas, in illis verbis: Thesaúrum nostrum.

Ad Bened. Ant. Stabilítā sunt bona illiūs in Dómino, et eleemosynas illiūs enarrábit omnis Ecclésia Sanctórum.

Oratio ut supra.

Et fit commem. **S. Felicis Papæ, Mart.**

Die 31. Maji.

Ss. Cantiani, Cantii et Cantianillæ Fratr. Mm.

Duplex majus.

Omnia de Communi plur. Mart. pro varietate temporum, præter ea, quæ sequuntur.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus; ut pópulus tuus ad plenæ devotíonis afféctum beatórum Mártirum Cantiáni et Sociórum ejus natalítiis præparétur, et eórum patrocínio promerénte, beátæ cápiat securitatis augmémentum. Per Dñm.

Deinde fit commemoratio S. Petronillæ Virg.

In I. Noct. Lect. Fratres: Debitóres. **de Comm.** 1. loco.
R.R. pro ratione temporum.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Cantiánus præclára Aniciórum progénie, Christiána fide longe clárior evásit. A pueritía sub Protiviri sanctissimi disciplina instrúctus, neglécto avitárum dignitatum fastu, élégit magis affligi cum pópulo Dei, quam temporális peccáti habére jucunditatēm. Quapropter virtute non minus, quam ætate proficiens, Diocletiano et Maximiáno imperatóribus in Christiános nefarie sæviéntibus, fidem, quam corde et ore profitebátur, ut opéribus étiam comprobáret, opulentíssi-

mo vénrito património, pecúniam omnem in Christiános inópialaborántes distríbuit; plurimósque servos, quos domi alébat, sacro ablútos baptísmate, libertáte donávit. Ut vero céteris étiam fidélibus, in váriis Italiæ provinciis sub iñanitáte persecutiónis gémentibus, esset subsídio, assúmptis peregrinatiónis sóciis Cántio fratre, Cantiilla, ac Proto paris propósi et fidei consórtilibus, regiônes várias perlustrávit.

R. Sancti tui. **vel** Lux perpétua.

Lectio v.

Cum autem Aquiléjam ad ventásset, et quanta pri-dem passus fúerit Christi athléta Chrysógonus accep-tísset, ardentíori caritátis flamma succénsus, cœpit clam hortári omnes, ut in propósi fidei permané-rent; ac noctu vísitans eos, qui vincti in custódiis tene-bántur, ad aspérrima quæque pro Christo perforénda ignítis sermóni bus animábat. Et cum mox advérsus ómnia pericula impertérri-tus palam cœpísset annun-

tiare Jesu Christi fidem, magna facta est virórum ac mulierum accéssio ad illam profiténdam, dante Deo, ut signis atque prodigiis verbum Dómini confirmaréatur: nam Cantiánus leprósos, et a dæmónibus vexátos curábat, cæcis vi-sum, ægris sanitátem im-pertiebátur.

R. Vérbera carníficum. **vel** In servis.

Lectio vi.

Quibus audítis Dulcídius præses, ejúsque colléga Sisínius, Cantiánum ejúsque Sócios Christo renun-tiáre frustra jubent; tor-ménta tamen in ipsos, propter exímiam géneris nobilitátem, nónnisi imperatórum mandáto exhibére sunt ausi. Missis ígitur qui re-férent, quod evénerat, ad hujúsmodi núnctium excan-descéntes conféstim rescríbunt, gloriósos Christi con-fessóres, ni diis sacrificent, cápite plecténdos. Quare Sisínius, collécta spicula-tórum manu, ipsos super rheda abeúntes inséquitur, comprehendítque eódem in loco ad Aquas Gradátas, ubi Chrysógonus martyrii

cursum felíciter consummáverat. Tunc generósi athlétæ, elevátis ad cœlum mánibus, psalléntes et grátiás agéntes Deo, seséque ínvicem confortántes, flexis génibus deprecabántur: Dómine Jesu Christe, Deus omnípotens, dírige sanctum Angelum tuum ad auxílium nostrum, ut confundántur omnes, qui adórant sculp̄tilia; ac deinde impávidi prídie Kaléndas Júnii sacras cervíces ferro præcidéndas constantíssime obtulérunt. Quorum córpora Zeno présbyter aromatíbus condítā prope ejúsdem sancti Chrysógoni sepúlchrum tumulávit.

R. Tamquam aurum. vel Filiæ Jerúsalem.

In III. Nocturno Lectiones de Homil. in Evang. Descéndens. de Comm. 2. loco. Temp. Pasch. de Homil. in Evangel. Ego sum vitis, vos pálmites. de Communi 2. loco.

R. viii. Hæc est vera fraternitas.

In Laud. commem. S. Petronillæ Virg.

Die 4. Junii.

S. Quirini Episc. Mart.
Duplex.

Omnia de Communi unius
Mart. præter hæc propria.

Oratio. Deus qui nos. de
Communi.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Quirínus Sísciae in Il lírico epíscopus, cum pastorális officii munus explens, de Ecclésia óptime mererétur, facile ódium gentilium in se excitávit. Igitur sub Galério præside, qui eas tunc regíones adminístrans, in Christiános acérrime sæviébat, comprehénditur: cum vero nulla vi tormentórum addúci posset, ut fidem abnegáret, nec desíneret, idólis contémptis, Christum confitéri, morti addíicitur.

R. Honéstum fecit. vel Lux perpétua.

Lectio v.

Ergo molári lápide ad collum alligáto, in flúvium e ponte præcipitant. Verum supponénte Dómino manum suam, ingénti mirá-

culo factum est, ut non modo sub ipso póndere non mergerétur, sed lápidem étiam, aquis supérnatans, ne ad ima ténderet, quodámmodo retinéret. Compléverant ripas Christiáni, quos, cum timóre pertérritos animadvertisset, ex ipso, in quo fluitábat amne, hortátus impénde est, ne pro fide mortem, quæ immortalitátem parit, jactúram arbitraréntur.

R. Desidérium ánimæ. **vel**
In servis suis.

Lectio vi.

Dénique cúpiens dissólvi et esse cum Christo, convérsus ad Dóminum orávit, ut, quóniam jam satis eo prodígio glóriam suam géntibus manifestáverit, ipsum tandem córporis vínculis solútum e vita abíre permítteret. Eas inter preces spíritum Deo réddidit. Tum vero moláris lapis, quem vivum non pótterat, eum exánimem quasi túmulo illatúrus secum démersit. Sacrum corpus fidéles honorífice condidére. Ejus ossa longo post tém pore ad catacúmbas deláta sunt, ac deínde ab Innocén-

tio secúndo in basilica sanctæ Maríæ trans Tíberim collocáta.

R. Stola jucunditátis. **vel**
Filiæ Jerúsalem.

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evang. Si quis venit ad me. **de Comm. 1. loco.**
Temp. Pasch. de Homilia in Evang. Ego sum vitis vera. **de Communi 1. loco.**

Die 6. Junii.

B. Bertrandi Patriarchæ Aquilejensis et Conf.
Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pontificis exceptis iis, quæ sequuntur.

Oratio.

Deus, qui beátum Bertrándum pro Ecclésiæ suæ júribus ad mortem usque certántem invicta pastoráli fortitúdine roborásti: præsta fidélibus tuis, ut ad pietatis et religiónis constántiam ejúsdem infor méntur exémplis. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Bertrándus Patriárcha Aquilejensis, natióne Gallus, prope Ca-

dúrcum in óppido sancti Genésii, unde familiæ cognómen, nobislibus ortus paréntibus, in sortem Dómini vocátus, inter canónicos ecclésiæ Engolisménsis décanus fuit. Theologiæ vero, ac Juri Pontificio óperam dedit eo succéssu, ut summu in utráque facultáte gradum ásse qui, et in aca-démia Tolosána sacros cár-nones interpretári merérit. Mox Aveniónem accer-sítus, Auditóris sacri Pa-lati múnere decem et se-ptem annos perfúnctus est. His ígitur aliisque nomíni-bus præcláre de Romána Ecclésia méritum, Joánnes vigésimus secúndus ad Patriarchálem dignitátem evé-xit: qua suscépta Bertrán-dus in Itáliam véniens, óptimi pastóris formam ex-híbuit, partésque omnes di-ligentíssime implévit. Dice-cesánam sýnodum ferme quotánnis, concilia duo, Utini unum, álterum Aqui-léjae ex univérsa Província coégit: sermónibus ad cle-rum, ad sanctimoniáles, ad pópulum, sanctíssima in primis vivéndi ratione gregem sibi créditum ad

christiánam pietátem in-flammábat.

R. Invéni David.

Lectio v.

Bonórum ecclésiæ dispen-sátor fidélis in paúperum usus ea largíssime effúdit, diutúrnæ potíssimum famis témpore, quo esuri-éntes ad duo míllia síngu-lis diébus saturásse litteris próditum est. Id quoque memória dignum refértur, quod numquam cibum sú-meret, quin prius in honórem duódecim Apostolórum tótidem númeru paú-peres suis ipse mánibus aluísset. Utini duo eréxit monastéria. Ædem sanctæ Mariæ, quæ nunc cathe-drális est, et canonicórum collégium auxit, ut conditóris loco habeátur. Foro-juliénsis ecclésiæ tranqui-litáti consúluit: divínū in ea cultum piis largítionibus fovit; utque peculiáris Dei-paræ Vírgini honor statis précibus deferréatur, auctor fuit. Ad hæc reparándis ecclésiæ suæ jactúris labó-res innúmeros, et longín-qua vel in extréma sene-ctúte itinera suscépit, a Ro-mánis aliquándo Pontifíci-

bus ablegátus ad reges et magnos príncipes, quibus ob exímiae sanctitatis et sapiéntiae opiniónem acceptíssimus fuit, summóque semper in honore hábitus.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Cum divína id témporis humánaque ómnia funésto pártium stúdio permícta, ac recénti schísmate perturbáta forent, Bertrán-dus inter eas procéllas sancti Thomæ Cantuariénsis præsídium exemplúmque sibi propósuit, quo ecclésiæ suæ jura vel ipso sanguine, si opus esset, fórtiter tueréatur, votique compo-s efféctus est. Redux enim e concilio Patavíno, ubi contuméliis lacessítus non apéruit os suum, anno millésimo trecentésimo quinquagésimo, die sexta Júnii in factiósos hómines incidit, ac quinque vulnéri-bus confóssus, pro interfectoribus orans, präclára morte justitiæ corónam accepit. Corpus exánime ad Utinénses missum canónici sepúlchro tradunt ante aram máximam. Nicoláus vero Bertrándi succéssor

crebro permótus cum indigenárum, tum exterórū concúrsu ad beáti viri sepulchrum, in arcam mar-móream transférri curávit, quam Bertrándus ipse, dum viveret, sanctórum Márt-yrum Hermágoræ et Fortunáti gestis inscúltam sa-cris eórum cinéribus excipiéndis servandísque paráverat. Públicum jam inde cultum ei delátum Clemens octávus rite probávit, auxítque Apostólicis lítteris Be-nédictus décimus quartus. Ut autem ejus officium cum Missa ab univérso clero Goritiénsis et Utinénsis ecclésiæ celebraréetur, Cle-mens décimus tértius be-nígne concéssit.

R. Iste est.

In III. Nocturno Lectiones de Homil. in Evang. Vigiláte. de Communi 2. loco.

Die 8. Junii.

In Commemoratione Ss. Vitalis et Variæ Mm., quorum Reliquiæ in S. Ca-thedrali Ecclesia Labacensi asservantur.

Duplex.

Omnia de Coñ. plur. Mart. præter ea, quæ hic ponuntur.

Oratio.

Auge in nobis, Dómine,
resurrectiónis fidem,
qui in Sanctórum tuórum
Relíquiis mirabília operá-
ris: et fac nos immortális
glóriæ partícipes, cujus in
eórum cinéribus pígnora
venerámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex Tractatu
sancti Joánnis Damascéni
de Fide orthodóxa.

Lectio iv. Lib. 4. c. 16.

Christus Dóminus
Sanctórum relíquias
velut salutíferos fon-
tes præbuit, ex quibus
plúrima nobis beneficia
manant, suavissimúmque
unguéntum prófluit. Nec
vero quisquam huic ser-
móni fidem détrahat; nam
si aqua in desérto ex áspera
et sólida rupe, atque ex
ásini maxilla ad sedándam
Samsónis sitim, Deo ita volénte,
prosiliit; erítne cur
cuiquam incredíbile videá-
tur, ex Mártyrum relíquiis
suáve unguéntum scatú-
rare? Mínime certe; iis qui-
dem, quibus Dei poténtia

honórque, quo Sanctos
suos áfficit, perspéctus et
explorátus est. Atque illud
quidem véteri lege compa-
rátum erat, ut quisquis
mórtuum contigíset, im-
múndus censerétur; verum
hi in mortuórum número
mínime habéndi sunt.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Ex quo enim ípsamet
Vita, ac vitæ Auctor
inter mórtuos adscriptus
est, eos, qui in spe resur-
rectiónis fideisque erga eum
diem extrémum clausérunt,
mórtuos haudquáquam ap-
pellámus. Qui enim mórtu-
um corpus mirácula édere
queat? Per ea dæmones ex-
pellántur, morbi profligán-
tur, ægróti sanántur, cæci
perspíciunt, leprósi mun-
dántur, tentatiónes ac mœ-
róres discutiúntur, ac déni-
que omne donum óptimum
a Patre lúminum, eórum
ópera, ad eos, qui fide mí-
nime dúbia póstulant, de-
scéndit. Quid non labóris
suscípias, ut Patrónum
quemdam nanciscáris, qui
te mortáli regi offéret, ac
tuo nómine ad eum verba
fáciat? An non igitur hi

honorándi sunt, qui totius humáni géneris Patrónos se profiténtur, ac Deo nostra causa súpplicant?

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Honorándi certe, et quidem ita, ut in eórum nómíne templa Deo exstruámus, dona offerámus, eórum memóriam colámus, atque in ea spirituáliter oblectémur; quo nimírum lætitia nostra iis, a quibus invitámur, cóngruat, nondum eos cólere et demeréri studémus, offendámus pótius et irritémus. Quibus enim rebus Deus cólitur, iisdem quoque servi ipsíus oblectántur; quibus autem Deus offénditur, iisdem étiam ipsíus milites offendúntur. Quocírca in psalmis, et hymnis, et canticis spirituálibus, et compunctióne, et eórum, qui in egestáte versántur, commiseratíone, quibus obséquiis Deus potíssimum conciliátur, Sanctos colámus, státuas ipsis, et visíbiles imágines erigámus: immo ipsis, virtútibus imitándis, hoc consequámur, ut vivæ

eórum státuæ atque imágines simus.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno Lectiones de Homil. in Evang. Descéndens Jesus. de Comm. 2. loco.

Die 9. Junii.

Ss. Primi et Feliciani Martyrum.
Duplex.

Omnia de Communi plurim.
Mart. præter sequentia.

Oratio.

Fac nos, quásumus Dómine, sanctórum Mártyrum tuórum Primi et Feliciáni semper festa sectári: quorum suffrágiis, protectionis tuæ dona sentiámus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Primus et Feliciánus Fratres in persecutíone Diocletiáni et Maximiáni accusáti Christiánæ religiónis, in víncula conjiciúntur: quibus solúti, inde eripiúntur ab Angelo. Mox ad prætórem addúcti, cum Christiánam fidem acérrime tueréntur, alter

ab áltero distrácti sunt: ac primum vārie tentāta est constántia Feliciáni. Sed cum suasóres impietatis se posse quidquam verbis proficere desperárent, affíxis stípiti mánibus ejus et pé-dibus, ipsum sine cibo et potu inde trídum pendéntem reliquérint. Postrídie ejus diéi prætor vocátum ad se Primum sic affártur: Vides, quanto sit prudéntior quam tu, frater tuus, qui obsecútus imperatóribus, apud ipsos est hono-rátus? Quem si tu quoque imitári volúeris, párticeps eris ejus honóris et gratiæ.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Cui Primus: Quid factum sit fratri meo, cognóvi ex Angelo. Utinam quemád-modum sum cum eo voluntáte conjunctíssimus, sic ab eódem nec martyrio disjún-gar. Quo dicto excánduit prætor, et ad céteros cruciátus, quibus Primum af-fécit, præsénte jam Feliciáno liquátum igne plum-bum in os ejus jussit in-fundi. Mox utrúmque per-dúci ímparat in theátrum, in eósque immitti duos leó-

nes: qui prostráti ad eórum génua, cápite et cauda ip-sis blandiebántur. Ad id spectáculum cum amplius duódecim millia hóminum conveníssent, quingénti cum suis familiis Christiá-nam religiónem suscep-erunt. Quibus rebus per-mótus prætor, eos secúri pércurti jussit.

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

**Sermo sancti Augustíni
Epíscopi.**

Serm. 47. de Sanctis.

Quotiescúmque, fratres caríssimi, sanctórum Mártirum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercé-déntibus, exspectémus a Dómino cónsequi temporália beneficia, ut ipsos Mártires imitándo, accípere mereámur æterna. Ab ip-sis enim sanctórum Mártirum in veritáte festivitatū gaúdia celebrántur, qui ipsórum Mártirum exémpla sequúntur. Solemnitätes enim Mártirum exhortatiōnes sunt martyriórum: ut imitári non pígeat, quod celebráre delectat.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno.

**Léctio sancti Evangélii se-
cúndum Matthæum.**

Lectio vii. Cap. 11. d.

In illo témpore: Respón-
dens Jesus dixit: Confí-
teor tibi, Pater, Dómine
cœli et terræ, quia abscon-
dísti hæc a sapiéntibus et
prudéntibus, et revelásti ea
párvulis. Et réliqua.

**Homilia sancti Augustíni
Episcopi.****Serm. 10. de verbis Domini.**

Veníte ad me omnes,
qui laborátis. Quare
ením omnes labo-
rámus, nisi quia sumus
hómines mortáles, frágiles,
infírmi, lútea vasa portán-
tes, quæ fáciunt ínvicem
angústias? Sed si angusti-
ántur vasa carnis, dilatén-
tur spátia caritatis. Quid
ergo dicit: Veníte ad me
omnes, qui laborátis, nisi
ut non laborétis? Dénique
promíssio ejus in promptu
est, quóniam laborántes vo-
cavit. Quærerent forte, qua
mercéde vocáti sunt. Et
ego vos, inquit, refíciam.
Tóllite jugum meum super
vos, et díscite a me, non

mundum fabricáre, non
cuncta visibilia et invisi-
bilia creáre, non in ipso
mundo mirabilia fáceret, et
mórtuos suscitáre; sed quó-
niā mitis sum, et húmi-
lis corde.

R. Propter testaméntum.

Lectio viii.

Magnus esse vis? a mí-
nimo íncipe. Cogítas
magnam fábricam constrú-
ere celsitúdinis? de funda-
ménto prius cogita humili-
tatis. Et quantam quisque
vult et dispónit superimpó-
nere molem ædifici, quanto
erit majus ædificium, tanto
áltius fodit fundaméntum.
Et fábrica quidem cum con-
strúitur, in supérra con-
súrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprími-
tur. Ergo et fábrica ante
celsitúdinem humiliátur, et
fastígium post humiliatió-
nem erígitur.

R. Hæc est.

Lectio ix.

Quod est fastígium con-
struéndæ fábricæ, quam
molimur? quo perventú-
rum est cacúmen ædifici? Cito dico, usque ad con-

spéctum Dei. Vidétis, quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desiderat, et quod dico, et quod audit, intellégit. Promíttitur nobis conspéc tus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est vi dèntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, facile illos vident: sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur víso Dei vi vénitis et vidéntis.

Te Deum laudámus.

Die 15. Junii.

Ss. Viti et Soc. Mm.

Duplex.

Omnia de Comm. plurim.
Mart. præter ea, quæ hic
habentur.

Oratio.

Da Ecclésiæ tuæ, quæsu mus Dómine, sanctis Martýribus tuis Vito, Modésto atque Crescéntia intercedéntibus, supérbe non sápere, sed tibi plácita humilitáte profícere: ut prava despíciens, quæcúmque recta sunt, libera exérceat caritáte. Per Dó minum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Vitus ámodum puer ínscio patre baptizátus est: quod cum ille rescivísset, nihil prætermísit, quo filium a Christiána religióne removéret. Qua in voluntáte permanéntem Valériano júdici verbéribus castigándum trádidiit. Sed nihilominus in senténtia persístens, patri rédditus est. Sed dum eum pater grávius puníre cónitat, Vitus Angeli móniitu, comítibus Modésto et Crescéntia, ejus educatóribus, migrat in aliénas terras: ibique eam sanctitátis laudem adéptus est, ut ejus fama ad Diocletiánū perláta, ipsum imperátor accérseret, ut filium suum a dæmone vexáatum liberáret: quo liberáto, cum ei amplíssimis præmiis ingrátus imperátor, ut deos cóleret, persuadére non potuisset, una cum Modésto et Crescéntia vínculis constríctum mittit in cárcerem.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Quos ubi constantiores esse cōperit, demitti jubet in ingens vas liquáto plumbo, fervénti resína ac pice plenum: in quo cum trium Hebraéorum puerórum more divinos hymnos cánerent, inde erépti leóni objiciúntur: qui prostérnens se, eórum pedes lambébat. Quare inflammátus ira imperátor, quod multitudinem vidébat miráculo commovéri, eos in catásterni jubet, et ita cædi eórum membra, atque ossa divélli. Quo témpore tonítrua, fúlgura, magnique terræmotus fuére, quibus templo deórum corruérunt, et multi oppréssi sunt. Eórum reliquias Floréntia, nóbilis fémina, unguéntis condítas honorifice sepelívit.

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Sermo 1. de Mart. tom. 3.

Nemo est, qui nésciat, Mártyrum glórias ad hoc divino consilio a Dei pólulis frequentári, ut et

illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstrén-tur: ut, dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus, quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalitia táliter celebrántur in terris: quo possímus étiam ipsi tálibus provocári exémplis, virtúte pari, devotióne consimili ac fide: ut Christo præstán-te, dimicáre et vincere hostem possimus: ut parta victória, cum iisdem sanctis in regnis cœlestibus triumphémus.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit. Et réliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 3. in Luc. cap. 42.

Ut in audiéndo quisque, vel spernéndo Evangélii prædica-

tóre non viles quasque persónas, sed Dóminum Salvatórem, imo ipsum Patrem spérnere se, vel audíre dísceret, ait: Qui vos audit, me audit; qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum, qui me misit, quia procul dúbio in discípulo magíster audítur, et in filio pater honorátur. Potest et ita intélli: qui non facit misericórdiam uni de frátribus meis mínimis, nec mihi facit; quia et ipse pro his formam servi, et paúperis hábitum suscépi.

R. Propter testaméntum.

Lectio viii.

Revérsi sunt autem se-
ptuagínta duo cum gaú-
dio dicéntes: Dómine étiam
dæmónia subjiciúntur no-
bis in nómine tuo. Bene qui-
dem conféssi sunt, deferé-
ntes honórem nómini Chri-
sti; sed quia infírma adhuc
fide gaudébant virtútibus,
vide quid aúdiunt. Et ait
illis: Vidébam sátanam sic-
ut fulgur de cœlo cadé-
tem: non modo vídeo, sed
prius vidébam, quando cór-

ruit. Quod autem ait, sicut fulgur, vel præcípitem de supérnis ad ima lapsus significat, vel quia dejéctus, adhuc transfigúrat se in An-
gelum lucis.

R. Sancti mei.

Lectio ix.

Ecce dedi vobis potestá-
tem calcándi supra ser-
péntes et scorpiónes. Hoc
est, omne genus immundó-
rum spirítuum de obséssis
corpóribus ejiciéndi, quam-
vis et ad lítteram rectíssi-
me possit áccipi: síquidem
et Paulus a vípera invásus,
nihil advérsi pátitur; et Jo-
áñes, ut história tradit, hau-
sto venéno non léditur. Hoc
sane inter serpéntes, qui
dente, et scorpiónes, qui
cauda nocent, distáre árbi-
tror, quod serpéntes apérte
sæviéntes, scorpiónes clán-
culo insidiántes, vel hó-
mines, vel dæmones signí-
ficient; serpéntes, qui in-
choándis virtútibus venéna
pravæ persuasiónis objí-
unt: scorpiónes, qui con-
summátas virtútes ad finem
vitiáre conténdunt. Verúm-
tamen in hoc nolite gau-
dére: quia spíritus ejícere,

sicut et virtutes alias facere, interdum non est ejus meriti, qui operatur, sed invocatio nominis Christi hoc agit.

Te Deum laudamus.

Die 16. Junii.

S. Joannis Francisci
Regis Confessoris.
Duplex.

Omnia ut inter Festa pro ali-
quibus locis eadem die.

Pro Litanis Majoribus
in festo S. Marci et diebus Rogationum.

In Litanis Omnis Sanctorum ex Decr. S. R. C. 16. Februarii 1860 sequentia inserenda sunt:

Post **V.** Ut inimicos Sanctae Ecclesiæ humiliare digneris, ejusque **R.** addatur:

V. Ut Imperatorem Nostrum custodire digneris.
R. Te rogamus, audi nos.

Post Psalmum 69. Deus in adjutorium etc. **dicto**
V. Orémus pro Pontifice Nostro **N.**, ejusque **R.** Dóminus consérvet etc. illico subjungitur:

V. Orémus pro Imperatore Nostro **N.** **R.** Dómine salvum fac Imperatorem, et exaudi nos in die, qua invocavérimus te.

Denique absolutis precibus immediate post Orationem pro Papa, adjiciatur Oratio pro Imperatore sequens:

Quásumus omnípotens Deus: ut fámus tuus **N.** Imperátor Noster, qui tua miseratione suscépit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percípiat incremēta: quibus decénter ornátus vitiórum monstra devitare, hostes superare, et ad te, qui via, véritas et vita es, gratíosus váleat pervenire.

COMMEMORATIO

S. Nicolai Patroni titularis Ecclesiæ Cathedralis.

Dicenda per annum inter
Suffragia Sanctorum post
Commemorationem Ss. Apost.
Petri et Pauli.

Ad Vesperas.

Ant. Amávit eum Dóminus,
et ornávit eum: stolam
glóriæ índuit eum, et ad
portas paradísi coronávit
eum.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Euge serve bone et
fidélis. **ut infra ad Laudes.**

V. Elégit eum Dóminus
sacerdótem sibi. **R.** Ad
sacrificándum ei hóstiam
laudis.

Ad Laudes.

Ant. Euge serve bone et
fidélis, quia in pauca fuísti

fidélis, supra multa te con-
stítuam, dicit Dóminus.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Sacérdos et Pón-
tifex, et virtútum ópifex,
pastor bone in pôpulo, ora
pro nobis Dóminum.

V. Amáviteum Dóminus,
et ornávit eum. **R.** Stolam
glóriæ índuit eum.

Oratio.

Deus, qui beátum Nico-
láum Pontíficem innú-
meris decorásti miráculis:
tríbue, quásumus; ut ejus
méritis et précibus a ge-
hennæ incéndiis liberémur.
Per Dóminum nostrum Je-
sus Christum Fílium tuum:
Qui tecum vivit et regnat.

Index alphabeticus.

	<i>pag.</i>
Abundii Ep. Conf. 3. Apr.	19*
Agapis et Soc. Virgg. et Mm. 3. Martii.	17*
Anastasiæ Mart. 6. Febr.	1*
Bertrandi Conf. 6. Junii.	40*
Cantiani, Cantii et Cantianillæ Mm. 31. Maji.	37*
Cantii et Soc. Mm. Invent. Corp. 22. Apr.	24*
Chrysanthiani et Soc. Mm. 17. Febr.	14*
Commemoratio S. Nicolai.	51*
Felicis a Cantalicio Conf. 21. Maji.	34*
Floriani et Soc. Mm. 4. Maji.	28*
Gabriëlis Archang. 24. Martii.	19*
Georgii Mart. 24. Apr.	26*
Hilarii et Tatiani Mm. 16. Martii.	17*
Joannis Francisci Reg. Conf. 16. Jun.	50*
Joannis Nepomuceni Mart. 16. Maji.	33*
Julianæ Virg. et Mart. 16. Febr.	12*
Juliani de Bono Albergo Conf. 19. Febr.	16*
Juventii Episc. Conf. 8. Febr.	3*
Liberalis Conf. 17. Apr.	22*
Marcelli Papæ, Mart. 15. Febr.	10*
Margaritæ de Cortona Pœnit. 25. Febr.	16*
Maximæ Virg. 17. Maji.	33*
Maximi Episc. Mart. 29. Maji.	34*
Officia Passionis et Instrumentor. D. N. J. C.	17*
Paulini Episc. Conf. 9. Febr.	5*
Petri Nolasco Conf. 12. Febr.	16*
Primi et Feliciani Mm. 9. Junii.	44*
Quirini Episc. Mart. 4. Junii.	39*
Raymundi de Peñafort Conf. 18. Febr.	14*
Sigismundi Regis Mart. 11. Maji.	29*
Stephani Hung. Reg. Cf. Invent. manus dext. 30. Maji.	34*
Valentini Presb. Mart. 14. Febr.	8*
Victoris et Coronæ Mm. 14. Maji.	31*
Vitalis et Variaæ Mm. Commem. 8. Junii.	42*
Viti et Socior. Mm. 15. Junii.	47*
Zenonis Episc. Mart. 12. Apr.	21*
Zoili Conf. 26. Febr.	16*

Labaci in Carniola, Libraria catholica.

OFFICIA PROPRIA DIŒCESIS LABACENSIS.

PARS ÆSTIVA.

Die 16. Maij.

S. Joannis Nepomuceni
Martyris.

D u p l e x.

Omnia ut inter Festa pro aliquibus locis eadem die
2. loco.

Die 17. Maij.

S. Maximæ Virginis.
Duplex.

Oratio. Exaudi. de Communi Virginum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Noct. de Communi Virg. 2. loco.

In III. Nocturno de eodem Communi 1. loco.

Die 21. Maij.

S. Felicis a Cantalicio
Confessoris.
Semiduplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqu. locis eadem die.

Die 29. Maij.

S. Maximi Ep. Aemon. et
Mart., Eccl. Cathedr. Patr.
Duplex majus.

Omnia de Com. unius Mart.

Oratio. Deus, qui nos. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones A Miléto. de eodem Comm.

In II. Noct. Lectiones de eodem Communi 1. loco.

In III. Noct. Lectiones de eodem Communi 2. loco.

Die 30. Maii.

**In Invent. Manus Dexteræ
S. Stephani Hungariae
Régis, Confessoris.
Duplex.**

**Omnia de Comm. Conf. non
Pont. præter seq. (m. t. v.)**

**In utrisque Vesperis ad
Magnif. Ant. Dispérſit, de-
dit paupéribus: justitia ejus
manet in sǽculum sǽculi.**

Oratio.

Deus, qui es Sanctórum tuórum splendor mirabilis, qui que hodiéerna die beáti Stéphani Régis et Confessóris tui gloriósam Déxteram revelásti: da nobis fámulis tuis de ejus semper protectióne gaudére. Per Dóminum nostrum.

**Et fit Commem. S. Felicis
Papæ, Mart. in Brev.**

**In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.**

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Inter cétera divinæ poténtiae mirácula, quibus fámuli sui Stéphani sanctitátem illustráre Deus vóluit, illud præcipue éminet, quod ve-nerándis ejus reliquiis ele-

vátis, ac céteris membris resolútis, sola Manus déxtera miro pietatis Dei múnere íntegra, et ab omni corruptióne immúnis deprehénsa fúerit. Quo scilicet novi miráculi indício prolíxam sancti regis tum in ecclésiis et locis piis fundándis instruendísque, tum in sublevándis egénis atque paupéribus largítatē in terris glorificare Deus vóluit, et immarcescibilem glóriæ corónam illi jam retribútam in cœlis non obscúre denuntiávit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Singuláris profécto fuit ejus cáritas in peregrínos, in quibus Christi Dómini Salvatóris imáginem devóto mentis afféctu suspiciens, incredíbile dictu est, quanta eos suscéperit alacritatē, fóverit benignitatē. Quotquot enim vel Hierosólymas ad sepúlchrum Dómini, vel Romam ad Apostolórum límina per Hungáriam iter suum instituérunt, eos omnes ut frátres excípere, opportunísque subsídiis juváre stúdium. Qua ejus humani-

táte provocáti cujuscumque conditiónis peregríni, omisso itinere, quod ántea mari tenébant, terréstrem Hungárici regni viam suscepérunt. Hanc autem caritátem ut fáceret perpétuam, tam Romæ, quam Constantinópoli, ac Hierosólymis pro peregrínis excipiéndis constituit hospítia opímis instrúcta reddítibus. **R.** Amávit eum.

Lectio vi.

Multa quidem ac magna fuére pietatis et misericordiæ ópera, quæ Sanctus palam et públice fecit: in id tamen toto ánimi conátu intendébat, ut præcéptum Dómini adimpléret, dicéntis: Te autem faciénte eleemosynam, nésciat sinistra tua, quid fáciat déxtera tua. Hinc solémne ei erat noctúrnas vigilias lavándis Christi fidélium péribus, et abscondéndis in sinu paúperum eleemosynis impéndere. Quæ caritatis offícia dum solus et ignótus expléret, non semel injúrias ac contumélias invicto hilariqué ánimo tolerávit. Hujus itaque misericordiæ et benignitatis mérito sancti viri

Déxteram inter cétera ossa diu quæsítam, et non invéntam, ac tandem singulári Dei benefício incorrúptam repértam beátus Ladi sláus Hungáriæ rex in basilicam, quam largo sumptu, et ditíssimo apparátu instaurávit, in magna episcopórum et optimátum fre quentia inférri, ac honorifice locári curávit. Cujus rei anniversáriam memóriam ex véteri instituto hodiérna celebritáte recólimus.

R. Iste homo.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se cundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Nolite timére, pusillus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgéntii Episcopi.

Ex sermone de Confessoribus.

Si non omnes possunt implére, quod Dóminus ait: Véndite, quæ possidétis; illud tamen, quod adjécit dicens:

Date eleemosynam, ómnibus est possibile, si adsit bona volúntas; ómnibus fá-cile, si non adsit dira cupí-ditas; ómnibus salúbre, si férveat cáritas; cunctis de-bet esse commúne, ut ómnibus donétur ætéerna felí-citas. Qui ergo tantam vir-tútēm accépit a Dómino, ut ómnia, quæ in mundo sunt, cœléstis regni amóre con-témnat, quæ habet vendat, et egénis expéndat: qui vero tantæ virtútis nondum est, de his, quæ habet, in quan-tum habet, eleemosynam fáciat.

R. Iste est, qui.

Lectio viii.

Perféc-tus possídeat pri-mum virtútis locum, imperféc-tus saltem pervé-niat ad secúndum. Efficiá-tur ille glorióse dignus, sit iste sanctórum paúperum piíssimus consolátor: há-beat iste apud Deum pa-trónos paúperes, quos ille se gaudet virtútis habére consórtes; sit ille talis, qui cum Dómino judica-túrus sédeat, sit iste talis, qui ad déxteram judicán-dus assístat: sit ille talis, qui ætéerna tabernácula per-pétuo jure possídeat, sit

iste talis, quem ille recí-piat. Thesaúrum nostrum, fratres, in cœlis ponámus, ut étiam cor nostrum in cœlis habére possímus. Né-cesse est enim, ut quo præ-césserit dilectiōnis thesaú-rus, illuc étiam cogitatiōnis sequá-tur afféctus. Ideo Véritas ait: Ubi enim the-saúrus vester est, ibi et cor vestrum erit; ut ergo in cœlis thesaurizémus, cœ-léstia diligámus: vis nosse, ubi thesaurizás? atténde, quid amas; vis nosse, quid amas? atténde, quid cò-gi-tas; ita fiet, ut thesaúrum tuum judício tuæ cogitatiōnis intélligas.

R. Sint lumbi.

Lectio ix. erit de S. Felice Papa, Mart. ut in Brev.; si tamen hoc Festum alia die celebri contingeret, dividatur Lect. viii. in duas, in illis verbis: Thesaúrum nostrum.

Ad Bened. Ant. Stabilítá sunt bona illius in Dómino, et eleemosynas illius enar-rábit omnis Ecclésia Sanctórum.

Oratio ut supra.

Et fit Commem. S. Felicis Papæ, Mart.

Die 31. Maji.

**Ss. Cantiani, Cantii et
Cantianillæ Fratr. Mm.
Duplex majus.**

**Omnia de Communi plur.
Mart., præter ea, quæ sequuntur.**

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus; ut populus tuus ad plenæ devotio[n]is afféctum beatórum Mártirum Cantiáni et Sociórum ejus natalítii præparétur, et eórum patrocínio promerénte, beátæ cāpiat securitatis augmémentum. Per Dñm.

**Deinde fit Commemoratio
S. Petronillæ Virg.**

**In I. Noct. Lect. Fratres:
Debitóres. de Comm. 1. loco.**

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Cantiánus præclára Aniciórum progénie, Christiána fide longe clárior evásit. A pueritia sub Proti viri sanctissimi disciplína instrúctus, neglécto avitárum dignitatum fastu, elégit magis affligi cum pópulo Dei, quam temporális peccáti habére jucunditátem. Quapropter virtute non minus, quam ætate proficiens, Diocletiá-

no et Maximiáno imperatóribus in Christiános nefárie sæviéntibus, fidem, quam corde et ore profitebátur, ut opéribus étiam comprobáret, opulentíssimo véndito património, pecúniam omnem in Christiános inópia laborántes distríbuit; plurimósque servos, quos domi alébat, sacro ablútos baptísmate, libertate donávit. Ut vero céteris étiam fidélibus, in váriis Itáliæ provínciis sub iñanitaté persecutiónis geméntibus, esset subsídio, assúmptis peregrinatiónis sóciis Cántio fratre, Cantianilla, ac Proto paris propósiti et fidei consórtibus, regiónes várias perlustrávit. **R. Sancti tui.**

Lectio v.

Cum autem Aquiléjam adventáasset, et quanta pri-dem passus fúerit Christi athléta Chrysógonus acce-pisset, ardentiōri caritatis flamma succénsus, cœpit clam hortári omnes, ut in propó sito fidei permanérent; ac noctu vísitans eos, qui vinci in custódiis tenebántur, ad aspérrima quæque pro Christo perferénda

ignitis sermonibus animabat. Et cum mox adversus omnia pericula imperterritus palam coepisset annuntiare Jesu Christi fidem, magna facta est virorum ac mulierum accessio ad illam profitendam, dante Deo, ut signis atque prodigiis verbum Domini confirmaretur: nam Cantiánus leprósos, et a dæmonibus vexatos curábat, cæcis vi sum, ægris sanitatem impertiebat.

R. Vérbera carnificum.

Lectio vi.

Quibus auditis Dulcidius præses, ejusque colléga Sisinius, Cantiánum ejusque Sócios Christo renuntiare frustra jubent; tormenta tamen in ipsis, propter eximiam generis nobilitatem, nonnisi imperatórum mandato exhibere sunt ausi. Missis igitur qui referrent, quod evenerat, ad hujusmodi nuntium excandescéntes confestim rescribunt, gloriósos Christi confessores, ni diis sacrificent, capite plectendos. Quare Sisinius, collécta spiculatórum manu, ipsis super rheda abeúntes inséquitur,

comprehenditque eodem in loco ad Aquas Gradatas, ubi Chrysógonus martyrii cursum feliciter consummáverat. Tunc generosi athlétæ, elevatis ad cœlum manibus, psallentes et gratias agentes Deo, sesequi invicem confortantes, flexis géniis deprecabantur: Domine Jesu Christe, Deus omnípotens, dirige sanctum Angelum tuum ad auxilium nostrum, ut confundantur omnes, qui adorant scupltília; ac deinde impávidi pridie Kalendas Júnii sacras cervices ferro præcidendas constantissime obtulérunt. Quorum corpora Zeno præsbyter aromatibus condita prope ejusdem sancti Chrysogoni sepulchrum tumulávit.

R. Tamquam aurum.

**In III. Nocturno Homil. in
Evang. Descéndens. de Cofi.
2. loco.**

**In Laud. Commem. S. Pe-
tronillæ Virg.**

Die 4. Junii.

**S. Quirini Episc. Mart.
Duplex.**

**Omnia de Communi unius
Mart. præter hæc propria.**

Oratio. Deus qui nos. de
Communi.

**In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.**

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Quirinus Sísciæ in Il-
lírico epíscopus, cum
pastorális officiū mu-
nus explens, de Ecclésia
óptime mererétur, fácile
ódium gentilium in se ex-
citávit. Igitur sub Galério
préside, qui eas tunc re-
giones adminístrans, in
Christiános acérreme sævié-
bat, comprehénditur: cum
vero nulla vi tormentórum
addúci posset, ut fidem ab-
negáret, nec desíneret, idó-
lis contémptis, Christum
confitéri, morti addicítur.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Ergo molári lápide ad
collum alligáto, in flú-
vium e ponte præcipítant.
Verum supponénte Dómino
manum suam, ingénti mirá-
culo factum est, ut non mo-
do sub ipso póndere non
mergerétur, sed lápidem
étiā, aquis supérvatans,
ne ad ima ténderet, quo-
dámmodo retinéret. Com-
pléverant ripas Christiáni,

quos, cum timóre pertérritos animadvertisset, ex ipso, in quo fluitábat amne, hortátus impénse est, ne pro fide mortem, quæ immortalitatē parit, jactúram arbitraréntur.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Dénique cúpiens dissólvi
et esse cum Christo, convérsus ad Dóminum
orávit, ut, quóniam jam
satis eo prodígio glóriam
suam géntibus manifestá-
verit, ipsum tandem córpo-
ris vínculis solútum e vita
abíre permitteret. Eas inter
preces spíritum Deo réddi-
dit. Tum vero moláris la-
pis, quem vivum non pót-
erat, eum exánimem quasi
túmulo illatúrus secum de-
mérit. Sacrum corpus fi-
déles honorífice condidére.
Ejus ossa longo post té-
mporte ad catacúmbas deláta
sunt, ac dénde ab Innocéntio
secúndo in basilica sanctae
Maríæ trans Tíberim
collocáta.

R. Stola jucunditatis.

**In III. Nocturno Homilia in
Evang.** Si quis venit ad me.
de eodem Comm. 1. loco.

Die 6. Junii.

B. Bertrandi Patriarchæ Aquilejensis et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. exceptis iis, quæ sequ.

Oratio.

Deus, qui beátum Bertrándum pro Ecclésiæ suæ júribus ad mortem usque certántem invícta pastoráli fortitúdine roborásti: præsta fidélibus tuis, ut ad pietatis et religiónis constántiam ejúsdem infor-méntur exémplis. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Bertrándus Patriárcha Aquilejensis, natió-ne Gallus, prope Cadúrcum in óppido sancti Genésii, unde familiæ cognómen, nobílibus ortus paréntibus, in sortem Dómini vocátus, inter canónicos ecclésiæ Engolisménsis décánus fuit. Theologíæ vero, ac Juri Pontifício óperam dedit eo succéssu, ut sum-mum in utráque facultáte gradum ásse qui, et in aca-

démia Tolosána sacros cá-nones interpretári meré-rit. Mox Aveniónem accer-sítus, Auditóris sacri Pa-láti múnere decem et se-ptem annos perfúnctus est. His ígitur aliisque nomíni-bus præcláre de Romána Ecclésia méritum, Joánnes vigésimus secúndus ad Patriarchálem dignitátem evé-xit: qua suscépta Bertrán-dus in Itáliam véniens, óptimi pastóris formam ex-hibuit, partésque omnes di-ligentíssime implévit. Dice-cesánam sýnodum ferme quotánnis, concília duo, Utini unum, álterum Aquiléjæ ex unívrsa Província coégit: sermónibus ad cle-rum, ad sanctimoniáles, ad pópulum, sanctíssima in primis vivéndi ratione gregem sibi créditum ad christiánam pietátem in-flammábat.

R. Invéni David.

Lectio v.

Bonórum ecclésiæ dispen-sátor fidélis in paúperum usus ea largíssime effú-dit, diutúrnæ potíssimum famis témpore, quo esuri-éntes ad duo míllia síngu-lis diébus saturásse lítteris

próditum est. Id quoque memoria dignum refertur, quod numquam cibum súmeret, quin prius in honórem duódecim Apostolórum tótidem número paúperes suis ipse máníbus aluísset. Utini duo eréxit monastéria. Ædem sanctæ Maríæ, quæ nunc cathe-drális est, et canonicórum collégium auxit, ut conditóris loco habeátur. Foro-juliénensis ecclésiæ tranquillitati consúluit: divínū in ea cultum piis largitióníbus fovit; utque peculiáris Deí-paræ Vírgini honor statis précibus deferrétur, auctor fuit. Ad hæc reparándis ecclésiæ suæ jactúris labóres innúmeros, et longínqua vel in extréma senectútē itínera suscépit, a Rómánis aliquándo Pontifíci-bus ablegátus ad reges et magnos príncipes, quibus ob exímiae sanctitatis et sapiéntiæ opiniónem accep-tíssimus fuit, summóque semper in honóre hábitus.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Cum divína id témporis humánaque ómnia fu-nésto pártium stúdio per-

míxta, ac recénti schísmate perturbáta forent, Bertrán-dus inter eas procéllas sancti Thomæ Cantuariénsis præsídium exemplúmque sibi propósuit, quo ecclé-siæ suæ jura vel ipso sán-guine, si opus esset, fórti-ter tuerétur, votique com-pos efféctus est. Redux enim e concilio Patavíno, ubi contuméliis lacessítus non apéruit os suum, anno millésimo trecentésimo quinquagésimo, die sexta Júnii in factíosos hómines incidit, ac quinque vulnéri-bus confóssus, pro interfictóribus orans, præclára morte justitiæ corónam ac-cépit. Corpus exánime ad Utinénses missum canónici sepúlchro tradunt ante aram máximam. Nicoláus vero Bertrándi succéssor crebro permótus cum indigenárum, tum exterórum concúrsu ad beáti viri sepúlchrum, in arcam mar-móream transférri curávit, quam Bertrándus ipse, dum víveret, sanctórum Márt-yrum Hermágoræ et Fortu-náti gestis inscúlptam sa-cris eórum cinéribus exci-piéndis servandísque pará-

verat. Públicum jam inde cultum ei delátum Clemens octávus rite probávit, auxítque Apostólicis lítteris Benedíctus décimus quartus. Ut autem ejus officium cum Missa ab univérso clero Goritiénsis et Utinénsis ecclésiae celebrarétur, Clemens décimus tértius benígne concéssit.

R. Iste est.

In III. Nocturno Homil. in Evangel. Vigiláte. de eodem Communi 2. loco.

Die 8. Junii.

In Commemoratione Ss. Vitalis et Variæ Mm., quorum Reliquiæ in S. Cathedrali Ecclesia Labacensi asservantur.

Duplex.

Omnia de Coñ. plur. Mart. præter ea, que hic ponuntur.

Oratio.

Auge in nobis, Dómine, resurrectiōnis fidem, qui in Sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris: et fac nos immortális glóriæ partícipes, cujus in eórum cinéribus pignora venerámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex Tractátu sancti Joánnis Damascéni de Fide orthodóxa.

Lectio iv. Lib. 4. c. 16.

Christus Dóminus Sanctórum reliquias velut salutíferos fontes præbuit, ex quibus plúrima nobis beneficia manant, suavissimúmque unguéntum prófluit. Nec vero quisquam huic sermóni fidem détrahat; nam si aqua in déserto ex áspera et sólida rupe, atque ex ásini maxilla ad sedándam Samsónis sitim, Deo ita volénte, prosiliit; erítne cur cuíquam incredibile videátur, ex Mártýrum reliquiis suáve unguéntum scatúrfre? Mínime certe; iis quidem, quibus Dei poténtia honórque, quo Sanctos suos áfficit, perspéctus et explorátus est. Atque illud quidem véteri lege compáratum erat, ut quisquis mórtuum contigíset, immúndus censerétur; verum hi in mortuórum númerō minime habéndi sunt.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Ex quo enim ipsamet Vita, ac vitæ Auctor inter mórtuos adscriptus est, eos, qui in spe resurrectionis fideique erga eum diem extrémum clausérunt, mórtuos haudquáquam appellámus. Qui enim mórtuum corpus mirácula édere queat? Per ea dæmones expellúntur, morbi profligántur, ægróti sanántur, cæci perspíciunt, leprósi mundántur, tentatiónes ac mœrores discutiúntur, ac déni que omne donum óptimum a Patre lúminum, eórum ópera, ad eos, qui fide mínime dúbia póstulant, descéndit. Quid non labóris suscipias, ut Patrónum quendam nanciscáris, qui te mortálí regi ófferat, ac tuo nómine ad eum verba fáciat? An non ígitur hi honorándi sunt, qui totfus humáni géneris Patrónos se profiténtur, ac Deo nostra causa súpplicant?

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Honorándi certe, et quidem ita, ut in eórum nómine templa Deo ex-

struámus, dona offerámus, eórum memóriam colámus, atque in ea spirituáliter oblectémur; quo nimírum lætitia nostra iis, a quibus invitámur, cóngruat, ne, dum eos cólere et demeréri studémus, offendámus pótius et irritémus. Quibus enim rebus Deus cólitur, iísdem quoque servi ipsíus oblectántur; quibus autem Deus offénditur, iísdem étiam ipsíus mítiles offendúntur. Quocírca in psalmis, et hymnis, et canticis spirituálibus, et compunctione, et eórum, qui in egestáte versántur, commiseratióne, quibus obséquuis Deus potíssimum conciliátur, Sanctos colámus, státuas ipsis, et visibiles imágines erigámus: immo ipsi, virtútibus imitándis, hoc consequámur, ut vivæ eórum státuæ atque imágines simus.

R. Tamquam aurum.

In III. Nōcturno Lectiones de Homilia in Evangelium. Descéndens Jesus. de Comm. 2. loco.

Die 9. Junii.

**Ss. Primi et Feliciani
Martyrum.**

Duplex.

**Omnia de Communi plurim.
Mart. præter sequentia.**

Oratio.

Fac nos, quæsumus Dómine, sanctórum Mártyrum tuórum Primi et Feliciáni semper festa sectári: quorum suffrágis, protecçãois tuæ dona sentiámus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Primus et Feliciánus Fratres in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni accusáti Chri-stiánæ religiónis, in víncula conjiciúntur: quibus solúti, inde eripiúntur ab Angelo. Mox ad prætórem addúcti, cum Christiánam fidem acérrime tueréntur, alter ab áltero distrácti sunt: ac primum varie tentáta est constántia Feliciáni. Sed cum suasóres impietátis se posse quidquam verbis proficere desperárent, affíxis stípiti mánibus ejus et pé-dibus, ipsum sine cibo et

ejus diéi prætor vocátum potu inde tríduum pendéntem reliquérint: Postrídie ad se Primum sic affátur: Vides, quanto sit prudéntior quam tu, frater tuus, qui obsecútus imperatóribus, apud ipsos est hono-rátus? Quem si tu quoque imitári volúeris, párticeps eris ejus honóris et gratiæ.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Cui Primus: Quid factum sit fratri meo, cognóvi ex Angelo. Utinam quemád-modum sum cum eo voluntáte conjunctíssimus, sic ab eódem nec martýrio disjúngar. Quo dicto excánduit prætor, et ad céteros cruciátus, quibus Primum af-fécit, præsénte jam Feliciáno liquátum igne plum-bum in os ejus jussit infundi. Mox utrúmque per-dúci ímparat in theátrum, in eósque immitti duos leónes: qui prostráti ad eórum génu, cápite et cauda ip-sis blandiebántur. Ad id spectáculum cum amplius duódecim míllia hóminum conveníssent, quingénti cum suis familiis Christiánam religiónem suscep-

runt. Quibus rebus per-
móitus prætor, eos secúri
pércurti jussit.

R. Vérbera carníficu.

Lectio vi.

Sermo sancti Augustíni
Epíscopi.

Serm. 47. de Sanctis.

Quotiescúmque, fratres caríssimi, sanctórum Mártyrum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercéntibus, exspectémus a Dómino cónsequi temporália beneficia, ut ipsos Mártyres imitándo, accípere mereámur ætérrna. Ab ipsis enim sanctórum Mártyrum in veritaté festivitátum gaúdia celebrántur, qui ipsórum Mártyrum exémpla sequúntur. Solemnítates enim Mártyrum exhortatiónes sunt martyriórum: ut imitári non pígeat, quod celebráre delectat.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-
cúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11. d.

I n illo témpore: Respón-
dens Jesus dixit: Confí-
teor tibi, Pater, Dómine

cœli et terræ, quia abscon-
dísti hæc a sapiéntibus et
prudéntibus, et revelásti ea
párvulis. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni
Epíscopi.

Serm. 10. de verbis Domini.

Veníte ad me omnes,
qui laborátis. Quare
enim omnes labo-
rámus, nisi quia sumus
hómines mortáles, frágiles,
infírmi, lútea vasa portán-
tes, quæ fáciunt ínvicem
angústias? Sed si angusti-
ántur vasa carnis, dilatén-
tur spáitia caritatis. Quid
ergo dicit: Veníte ad me
omnes, qui laborátis, nisi
ut non laborétis? Dénique
promíssio ejus in promptu
est, quóniam laborantes vo-
cavit. Quærerent forte, qua
mercéde vocáti sunt. Et
ego vos, inquit, refíciam.
Tóllite jugum meum super
vos, et díscite a me, non
mundum fabricáre, non
cuncta visibilia et invisi-
bilia creáre, non in ipso
mundo mirabília fáccere, et
mórtuos suscitáre; sed quó-
niā mitis sum, et húmi-
lis corde.

R. Propter testaméntum.

Lectio viii.

Magnus esse vis? a mí-
nimo ícipe. Cogitas
magnam fábricam constrú-
ere celsitúdinis? de funda-
ménto prius cogita humili-
tatis. Et quantam quisque
vult et dispónit superimpó-
nere molem ædificii, quanto
erit majus ædificium, tanto
áltius fodit fundaméntum.
Et fábrica quidem cum con-
strúitur, in supérna con-
súrgit: qui autem fodit fun-
daméntum, ad ima deprími-
tur. Ergo et fábrica ante
celsitúdinem humiliátur, et
fastigium post humiliatió-
nen erígitur. **R.** Hæc est.

Lectio ix.

Quod est fastigium con-
struendæ fábricæ, quam
molimur? quo perventú-
rum est cacúmen ædificii?
Cito dico, usque ad con-
spéctum Dei. Vidétis, quam
excélsum est, quanta res
est conspícere Deum. Qui
desiderat, et quod dico, et
quod audit, intellégit. Pro-
mittitur nobis conspéctus
Dei, veri Dei, summi Dei.
Hoc enim bonum est vi-
déntem vidére. Nam qui
colunt falsos deos, fácile
illos vident: sed eos vi-

dent, qui óculos habent, et
non vident. Nobis autem
promittitur víso Dei vi-
véntis et vidéntis.

Te Deum laudámus.

Die 15. Junii.

Ss. Viti et Soc. Mm.

Duplex.

Omnia de Comm. plurim.
Mart. præter ea, quæ hic
habentur.

Oratio.

Da Ecclésiæ tuæ, quæsu-
mus Dómine, sanctis
Martýribus tuis Vito, Mo-
désto atque Crescéntia in-
tercedéntibus, supérbe non
sápere, sed tibi plácita
humilitáte profícere: ut
prava despíciens, quæ-
cúmque recta sunt, líbera
exérceat caritáte. Per Dñm.

**In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.**

In II. Nocturno.**Lectio iv.**

Vitus ámodum puer
ínscio patre bapti-
zatus est: quod cum
ille rescivisset, nihil præter-
misit, quo filium a Chri-
stiána religióne removéret.
Qua in voluntáte perma-
néntem Valériano júdici
verbéribus castigándum

trádidit. Sed nihilominus in sententia persistens, patri rédditus est. Sed dum eum pater grávius punire cónsigit, Vitus Angeli móniitu, comítibus Modésto et Crescéntia, ejus educatóribus, migrat in aliénas terras: ibíque eam sanctitatis laudem adéptus est, ut ejus fama ad Diocletiánum perláta, ipsum imperátor accérseret, ut filium suum a dámone vexátum liberáret: quo liberáto, cum ei amplissimis práemiis ingrátus imperátor, ut deos cóleret, persuadére non potuisset, una cum Modésto et Crescéntia vínculis constríctum mittit in cárcerem.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Quos ubi constantiores esse cóperit, demitti jubet in ingens vas liquáto plumbo, fervénti resina ac pice plenum: in quo cum trium Hebræórum puerorum more divinos hymnos cárnerent, inde erépti leóni objiciúntur: qui prostérnens se, eórum pedes lambébat. Quare inflammátus ira imperátor, quod multitudinem vidébat miráculo

commovéri, eos in catástasterni jubet, et ita cædi eórum membra, atque ossa divélli. Quo témpore tonítrua, fúlgura, magnique ter-ræmotus fuére, quibus templa déorum corruérunt, et multi oppréssi sunt. Eórum reliquias Floréntia, nóbilis fémina, unguéntis condítas honorífice sepelívit.

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Sermo 1. de Mart. tom. 3.

Nemo est, qui nésciat, Mártyrum glórias ad hoc divino consilio a Dei pólulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstrén-tur: ut, dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus, quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalitia táliter celebrántur in terris: quo possimus étiam ipsi tálibus provocári exémplis, virtúte pari, devotióne consímili ac fide: ut Christo præstánte, dimicáre et vincere hostem pos-simus: ut parta victória,

cum iisdem sanctis in regnis cœlestibus triumphémus.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo tempore: Dixit Iesus discípulis suis: Qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 3. in Luc. cap. 42.

Ut in audiéndo quisque, vel spernéndo Evangélii prædicatōre non viles quasque persónas, sed Dóminum Salvatórem, imo ipsum Patrem spérnere se, vel audire disceret, ait: Qui vos audit, me audit; qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum, qui me misit, quia procul dúbio in discípulo magíster audítur, et in filio pater honorátur. Potest et ita intelligi: qui non facit misericórdiam uni de frátribus meis mínimis, nec mihi facit; quia et ipse

pro his formam servi, et paúperis hábitum suscépi.

R. Propter testaméntum.

Lectio viii.

Revérsi sunt autem se ptuagínta duo cum gaúdio dicéntes: Dómine étiam dæmónia subjiciúntur nobis in nómine tuo. Bene quidem conféssi sunt, deferéntes honórem nómini Christi; sed quia infírma adhuc fide gaudébant virtútibus, vide quid aúdiunt. Et ait illis: Vidébam sátanam sic ut fulgur de cœlo cadéntem: non modo vídeo, sed prius vidébam, quando córruit. Quod autem ait, sicut fulgur, vel præcipitem de supérnis ad ima lapsum significat, vel quia dejéctus, adhuc transfigúrat se in An-gelum lucis.

R. Sancti mei.

Lectio ix.

Ecce dedi vobis potestátem calcándi supra serpentes et scorpiónes. Hoc est, omne genus immundorum spirítuum de obséssis corpóribus ejiciéndi, quamvis et ad littorám rectíssime possit áccipi: siquidem et Paulus a vípera invásus, nihil advérsi pátitur; et Jo-

áñes, ut história tradit, hausto venéno non láeditur. Hoc sane inter serpentes, qui dente, et scorpiones, qui cauda nocent, distare ábitrator, quod serpentes aperte sæviéntes, scorpiones clânculo insidiántes, vel homines, vel dâmones signíficent; serpentes, qui inchoândis virtútibus venéna pravæ persuasiónis objiciunt: scorpiones, qui consummátas virtutes ad finem vitiáre conténdunt. Verúm tamen in hoc nolite gaudére: quia spíritus ejfcere, sicut et virtutes álias fâcere, intérduum non est ejus mériti, qui operátur, sed invocatio nóminis Christi hoc agit.

Te Deum laudámus.

Die 16. Junii.

S. Joannis Francisci
Regis Confessoris.
Duplex.

Omnia ut inter Festa pro ali-
quibus locis eadem die.

Die 17. Junii.

Ss. Cyriacæ et Muscæ
Virginum et Martyrum.
Duplex.

Omnia de Communi Virg.
Antiph. ad Magnif. et Bened.,

V. et R. et Oratio de pluribus
Virginibus.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente, reliquæ
vero de Communi 1. loco.

Die 18. Junii.

Ss. Felicis et Fortunati
Martyrum.
Duplex.

Omnia de Communi plur.
Mart. præter hæc propria.

Oratio.

A désto, quæsumus Dó-
mine, fidélibus tuis, nec
ullis mentis et corporis
sinas subjacére periculis,
quos beatórum Mártyrum
tuórum Felícis et Fortu-
nati munit gloriósa con-
féssio. Per Dóminum.

Et fit Commem. Ss. Marci
et Marcelliani Mm.

In I. Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.
Lectio iv.

 elix et Fortunátus
germáni fratres té-
rito sæculo a Dó-
mini Incarnatióne Vicéntiæ
orti, in urbem Aquiléjam
(caput eo témpore provín-
ciæ Vénetæ) domicílium
suum traduxérunt, Dio-
cletiáno et Maximiáno im-

peratóribus orbem univérsum moderántibus, Itáliæ præside Apollináre, Euphémio Aquiléjæ júdice, ómnibus crudelíssimis, christianóque nómini infensís-simis. Aquiléjam vix ingrέssō Euphémio, et ab eódem in templo Jovis sacrificiis absolútis, legibúsque latis de veneratióne idolórum, et de severíssimi poenis adversus renuéntes; inter multos fuérunt præcipue apud eum deláti duo germáni fratres Felix et Fortunátus, quod Deum adorárent, et de hoc summópere gloriaréntur. Illíus jussu in ipsórum domo perquisiti, nec invénti, in vicino saltu, quo se recéperant, præoptántes Christo vacáre inter feras, quam cum idolólatris communi-cáre, et dámones cólere, reperti sunt orántes Dóminum, et in eum spem suam omnem projiciéntes. Tunc satéllites in ipsos, more leónum in prædam, irruéntes, eos comprehendérunt, colla, manus pedésque eórum caténis constringéntes, et contuméliis afféctos du-xérunt ad Euphémium. Ab

eo interrogáti de ipsórum nómine et pátria, Felix præmísso humíliter signo crucis in fronte: Mihi, inquit, nomen Felix, fratri vero meo Fortunátus; ambo divína cleméntia, nostróque summo bono Christiáni: de pátria nostra, etsi non longe distet ab hac urbe, non est tamen, cur tibi respondeámus, cum inquirámus cœ-léstem. R. Sancti tui.

Lectio v.

Irátus Euphémius verbis Felícis (talíisque erat am-bórum senténtia) jussit eos véstibus exspoliátos humili- prostérni, ibique fúnibus alligátos a nervósis homí-nibus atrocíssime fústibus cædi. Verum cum sancti fratres in verbéribus ip-sis, divinitus accépta consolatióne, recrearéntur, et póstea fortiores eváderent, constantiorésque permané-rent in Christi Dómini confessióne, nova iracúndia in-cénsus judex, et præcipue quia Fortunátus vanam hu-jus mundi et cadúcam gló-riam reprobáret, et extól-leret veram et aetérnam in cœlis a Deo parátam cre-déntibus in se; in equúleo

suspéndi imperávit, et in eódem fácibus ardéntibus látera eórum assári et adúri: vix autem imploráto a sanctis frátribus Archángeli Michaélis auxílio, faces exstinctæ sunt, Dominóque decantavérunt: Láqueus contritus est, et nos liberáti sumus: adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum et terram. Ad hæc excandéscens Euphémius rábie et ódio, constitútis supínis, mandávit ventrem eórum fervénti óleo perfundi, quo ipsis verso in refrigérium, Jesu Christi ope adjuvánte, præcépit eórum dentes plumbátis contúndi et laxári, maxillásque confríngi. His ómnibus tormentórum généribus mirabiliter erépti, Felix et Fortunátus, Archángelo Michaéle illis auxiliante, Deum liberatórem ipsórum, quoad pótérant, laudib⁹ extollébant, ita tamen, ut mortem pro Christo oppétere essent paráti, quóniam et ille pro ipsis crucifixus et mórtuus erat. Nec ináne votum eórum fuit: Euphémius enim memoráris porténtis, in quibus

divina virtus latére non pótérat, níhilo cleméntior factus aut dóctior, imo crudélitor et obstinátior, accédente étiam consílio cujúsdam ministri sui, germánis frátribus, quod essent Románi cives, caput præcidi imperávit. R. Vérbera.

Lectio vi.

Edúcti itaque sunt ex urbe Aquiléja, et ad dúcti, summo circumfusi gaúdio et lætitia, prope flumen Natisónem, ad locum, ubi sontes puníri solébant, ibique postquam in génuia provolúti laudes et grátias Deo omnipoténti egérunt, tum quod ipsis válidum auxílium in perfréndis cruciátibus benígne tulisset, tum quod si unus ambos geníerat venter, ambórum idem certámen, éadem supplícia, idem locus, idem martýrium, idem dies, eadémque mors; orántes demum, ut pari étiam coróna donaréntur in cœlis, invicem osculáti, et Domínica recitáta oratióne, primo Felix, subínde Fortunátus amputáto cápite ad Deum, quem usque ad mortem impávidi conféssi erant,

evolavérunt in ipso, per ipsum et cum ipso in perpetuas æternitátes victúri. Martýrio sanctórum frátrum expléto, cárñifex et satélites abiérunt, corpóribus eórum relíctis insepultis, et feris expósitis. Verum noctu quidam Christiáni Aquilejenses accurréntes illuc, sacras reliquias línteis colligáandas et aromátibus condiéndas curavérunt, et cum, illis in pio múnere occupátis, quidam Christiáni Vicentíni perveníssent, et orta esset quæstio, ad quos sacráta corpora pertinérent, ne conténtio protraherétur, metuéntes paganórum sævitiam, ita Dei nutu inter se convenérunt, ut Vicentínis dárétur caput sancti Felícis et corpus sancti Fortunáti in urbem ipsórum reducén-
da, in qua usque ad præsens honorífice cóndita in ecclésia ipsi Mártyri sancto Felíci dicáta a móna-
chis sancti Benedícti asser-
vántur; Aquilejenses vero caput sancti Fortunáti et corpus sancti Felícis obti-
nuérunt. Per multos annos Aquiléjæ servátæ sunt hæ-

relíquiæ, póstea translátæ Mathemaúcum, inde Clódiam eo témpore, quo sedes Pontificális et capitulum canonicórum huc transláta fuérunt. Summa venerátio eisdem semper adhíbita fuit, et magna pó-
puli frequéntia tam incolá-
rum quam exterórum colúntur assúmpti in Patrónos principáles civitátis et totius diœcésis. Sacræ ipsó-
rum relíquiæ per várias témporum et Clodiæ vices et calamitátes non semel in summu discri-
men addúcta sunt; at non sine di-
vína ope fuérunt semper vindicátæ, et totam urbem, diœcésim et fidéles omnes ad eos configiéntes miráculis et munéribus innú-
meris replevérunt, replent, et usque in extrémum diem replébunt.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-
cundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Dixit Je-
sus discípulis suis: Qui
vos audit, me audit, et qui
vos spernit, me spernit

Qui autem me spernit, spernit eum, qui misit me. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Qui unum verbum cognoverit, multa verba cognoscit. In uno multa sunt, et in multis unum est. Probandum est igitur, quomodo unum verbum multa sint, et multa verba unum verbum sit. Nec difficile doceri, cum dixerit Apóstolus: quia ipse est imago Dei invisibilis, primogenitus omnis creaturæ, in quo créata sunt ómnia in cœlestibus et in terra, sive visibilia, sive invisibilia, sive Sedes, sive Dominaciones, sive Principatus, sive Potestates; ómnia per ipsum et in ipso créata sunt. Unum est igitur Verbum, quod operatur ómnia et in ómnibus.

R. Propter testaméntum.

Lectio viii.

Hoc Verbum únicum apud Patrem se diffidit in plúrima, quia de plenitúdine ejus omnes accépimus. Itaque si vídeas singula ómnium, quæ créata sunt, in ipso, vidébis in singulis

unum verbum esse ómnium, cuius pro captu nostro partícipes sumus. In me verbum est humánum, in álio verbum cœléste, verbum Angelórum plerique sunt, qui habent verbum Dominatiónum et Potestátum. Verbum est justitiæ, verbum castitatis, verbum étiā virtutis. Sic unum verbum multa sunt, et multa verba unum sunt. Nec vero árduum istud æstimari, cum legérimus, quod ómnia potest Spíritus sapiéntiæ, álii fides in eodem Spíritu, álii operatio virtutum, álii spíritus cogitatióis, álii spíritus consilii plenioris, álii spíritus fortitudinis, álii pietatis spíritus: et in ómnibus singulis prout vult: ita est spíritus Prophetarum, et spíritus Apostolorum.

R. Hæc est vera.

Lect. ix. et Comm. Ss. Marci et Marcelliani Martyrum, utin Brev.; si tamen hoc Festum alia die celebrari contigerit, Lectio ix. erit sequens.

Lectio ix.

Aspice Christum loquéntem: Hæc dicit Dóminus omnipotens: Post honorem misit me super gen-

tes, quæ deprædavérunt vos: quóniam qui tangit vos, quasi qui tangit pupillam óculi ejus. Quia ecce ego injicio manum meam supor eos, qui deprædavérunt vos, et scient, quia Dóminus omnípotens misit me. Utique qui dicit: Dóminus est omnípotens: Ergo et Patris, et Filii omnipo-téntia, sed tamen Deus unus omnípotens: quia únitas potestatis est. Atque ut scias Christum esse, qui locútus est in Prophétis et in Evangélio, tamquam in prædestinatióne Evangélii, per Isaíam dicit: Ipse, qui loquébar, adsum: hoc est, adsum in Evangélio, qui loquébar in lege.

Te Deum laudámus.

Die 19. Junii.

S. Nazarii Episc. Conf.

Duplex.

Omnia de Coṁ. Conf. Pont.

Oratio. Da quæsumus. de Communi Conf. Pont.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente, reliquæ vero de Communi Conf. Pont. 1. loco, cum ix. Lect. Ss. Ger-vasii et Protasii Mm.

Die 20. Junii.

S. Prothi Martyris.

Duplex.

Omnia de Coṁ. unius Mart.

Oratio. Præsta, quæsumus, omnípotens Deus: ut qui. de Communi unius Mart.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente, reliquæ vero de Comm. 2. loco, cum ix. Lect. bijuncta et Commem. S. Silverii Papæ, Mart.

Die 22. Junii.

Ss. Achatii et Soc. Mart.

Duplex.

Omnia de Communi plurim. Mart. præter hæc propria.

Oratio. Deus, qui nos con-cédis. de eodem Communi.

Et fit Commem. S. Paulini Episc. Conf.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

chátius Hadriáno imperatōre adhuc idolórum cultor, vir militári disciplína in-strúctus, quamvis decem millibus militum præésset, rem tamen minus felíciter gerébat. Quare falsa idolórum ope frustra imploráta, ab Angelo admónitus

Christiánam religiónem ampléctitur; qua suscépta, statim de hóste victóriam reportávit.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Hadriánus autem cum rescivisset, Achátium ejúsque mítiles, deórum cultu relícto, christiánæ religióni nómina dedísse, ira pércitus, in eum gráviter jubet animadvérti. Cápitur Christi miles, in tetérrimam custódiam conjícitur, exquisítis étiam torméntis adhíbitis, ad nefáriam deórum religiónem repeténdam modis ómnibus urgétur.

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Sed inánis tormentórum fuit acérbitas, inánis tyránni et hóstium exspectátiō; generósi enim mítiles non amplius in humánis castris arma geréntes, sed in cœlesti militia pro fide Christi prælium ineúntes, mortem constantíssime ópetunt, et ad Jesu Christi æmulatióñem in crucem acti, spíneis corónis in eórum cápita impréssis, nec

non clavis in látera defixis, ad ipsum vivéntem in cœlis Deum exclámant: Pater cœli et terræ, qui nos e densíssimis ténebris eripuísti, et divíno fídei lúmine collustrásti, áccipe áimas nostras, quas tibi in Christo súpplices offérimus.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Descéndens. de Comm. 2. loco, cum ix. Lect. bijuncta et Comm. S. Paulini Episc. Conf.

Die 27. Junii.

S. Ladislai Regis Hungar. Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. præter ea, quæ hic sunt propria.

Oratio.

Deus, qui beátum Regem Ladisláum Confessórem tuum, divérsis decorásti miráculis: præsta quæsumus; ut ejüs suffragántibus méritis, ab ómnibus semper muniámur advéris, et gaúdiis perfruámur ætérnis. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ladisláus, primus hujus nōminis, Hungariæ Rex, Bela primo ex filia regis Polóniæ prognátus, cunctis ánni et cörperis dótibus fuit ornatissimus, regale sólum invitus concéndit: Salomónem enim præférri optábat. Cui et póstea sápius cédere volens, a procéribus regni fuit prohíbitus. Créatus in regem ómnia boni príncipis officia explévit: beneficéntia in egéntes, comítate, justitia ac liberalitaté eminébat. Præsentissimis vitæ suæ periculis, súbditos ab immáni barbárum géntium populatióne vindicávit, fusis non una vice Cummanórum agmínibus, Dalmátiā et Croátiā regno Hungariæ adjúnxit; volénte id soróre ipsíus, quæ rerum potiebátur, marítō regnórum illorum dómino vita functo. Régias virtútes Christiánæ pietatis ópera excellébant. Posteáquam enim Dei mónu, ad Chrysium flúvium basílicam Dei Genitríci erexiisset, oppidóque Varadíno

adjécto munivísset, totum se deínceps ad cultum reliégnis amplificándum convértit. Episcopátus amplissimos, monastéria, témplaque magnifica constrúxit, regiáque munificéntia dotata, ómnibus ornaméntis auxit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Divinárum rerum contemplatióni rex sanctus ita déditus erat, ut intérdum in áéra sublímis raperétur, nimióque circumfúsus splendóre Varadíni in templo a suis quandóque conspiceréatur. Advérsus Tártaros bellum gerens, cum fugiéntes bárbari, ut mīlites sancti regis ab insequéndo distinérent, ingéntem pecúnia vim dolose sparsíssent: Ladislái précibus, pecúnia omnis in lápidem commutári visa est. Exercítui suo victus inópia laboránti, fusis ad Deum précibus, cervórum et bubalórum gregem impetrávit. Fontes étiam aquæ recéntis e saxis, ad extingüéndam suórum sitim, pari modo a Deo obtinuit. Vóverat pius rex profectiō-

nem cum válidis cópiis ad Terram sanctam, a sœvís-simis Christíani nóminis hóstibus vindicándam: sed sancta mors pios conátus antevértit. Eum ígitur, anno salútis millésimo nonagé-simo quinto, ex hac vita sublátum, univérsa Hungária íntegro triénnio veste pulla et squálida luxit; ludis, chóreis, omnique mú-sico instruménto per id tempus relegátis.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Locus sepultúræ, in ec-clésia Varadinénsi a se constrúcta, ipse sibi delé-gerat: quo cum sacrum cor-pus deveherétur, fessi labóre ministri, ut somno vi-res reficerent, substiterant. Vectóribus ígitur dormiéntibus, currus, in quo collo-cátum erat sacrum pignus, sine ullius juménti adminí-culo, tam rápidis rotis Va-radínum defert corpus, ut ab excitátis vectóribus ás-sequi nequíverit. Ipso se-pultúræ témpore, cum qui-dam ejus corpus fœtére di-xisset, os íntegrum torqué-ri repénte sensit: sed pœni-téntia ductus, sancti regis

opem implórans, prístinæ sanitati restituítur. Multi prætérea cæci, muti ac morbis fatigáti, ad sepúl-chrum sancti regis sanitátem recepérint. Quibus re-bus permótus Cœlestínus tértius ipsum in Sanctó-rum númerum adscrípsit.

R. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia S. Gregorii Papæ in Evang. Sint lumbi vestri. de Communi Conf. non Pont.

Die 29. Junii.

Commemoratio

Omn. Ss. Apostolorum in Festo Ss. Apostolorum Petri et Pauli.

In I. Vesperis.

Ant. Tradent enim vos in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides du-cémimi propter me in testi-mónium illis et géntibus.

V. Annuntiavérunt ópera Dei. **R.** Et facta ejus intel-lexérunt.

Ad Laudes.

Ant. Vos, qui reliquístis ómnia, et secúti estis me, céntuplum accipiétis, et vi-tam ætérnam possidébitis.

V. In omnem terram ex-
ívit sónus eórum. **R.** Et
in fines orbis terræ verba
eórum.

In II. Vesperis.

Antiph. Estóte fortes in
bello, et pugnáte cum an-
tíquo serpénte, et acci-
piéitis regnum æténum, al-
lelúja.

V. Constitués eos prínci-
pes super omnem terram.
R. Mémores erunt nómínis
tui, Dómine.

Oratio.

Da, quæsumus, omnípo-
tens Deus, ut beató-
rum Apostolórum, quorum
hódie Commemoratióne
cólimus, veneránda solé-
mnitas, et devotióne no-
bis aúgeat et salútem. Per
Dóminum nostrum.

Die 3. Julii.

S. Nicetæ Episc. Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. præter hæc propria.

Oratio. Exaúdi. de eodem
Communi.

In Hymn. Iste Confessor.
mutatur tertius versus.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Nicéas, seu Nicétas
epíscopus civitatis
Romatiánæ, quo nō
mine Aquiléjam, aut non
longe díssitum Portum Ro-
matínum significári putant;
idem ille perhibéatur esse
Aquilejénis Nicéta, ad
quem sancti Leónis Magni
exstat epístola. Hic cum
episcopátum cepíset, post-
quam Hunni Attila duce
eam régionem vastáverant,
vix statu rerum ad meliòra
convérso nonnúlli cives a
bárbaris in captivitatē ab-
dúcti, lñberi ad pátriam re-
meárunt, illico deprehéndit
ex occasiōne hostilis in-
cúrsus plura gregi suo il-
lata fuísse vúlnera, quæ
magnam curatiónis difficul-
tatem videbántur afférre.
Aliórum enim, qui interém-
pti putabántur, mulieres no-
vis erant conjúgiis irretítæ;
álii immolatís cibis assere-
bántur esse pollúti; áliis
iteráto, vel semel quidem,
sed ab hæréticis fúerat
baptisma collátum. Itaque
hæc ómnia per Adeódatum
Románæ ecclésiæ diáco-
num ad sanctum Leónem

Magnum rétulit, ut auctorité nutúque ejus quid facto opus esset doceréatur: qua in re et exímiæ erga pòpulum suum caritatis, et matúri judicii, et débiti in primam Sedem obséquii præclárumb exhibuit arguméntum.

R. Invéni David.

Lectio v.

Ad síngulas sollíciti præsulis consultatiōnes respondebit sanctus Póntifex peculiari epístola Nicetæ Aquilejensi inscrípta, quam et ad omnes Fratres et provinciales episcopos ejus per ipsum vóluit pervenire. Ac de féminis quidem, quæ áliis núpserant viris, legítimárum fédéra nuptiárum redintegranda constituit, et idolóthytis usos pœnitentiæ satisfactiōne purgári; quæ tamen non tam téporis longitúdine, quam cordis esset compunctiōne pensanda. Eos autem, qui ad iterandum baptisma vel metu coácti, vel erróre tradúcti fúerant, per pœnitentiæ itidem remédiūm, hábita moderatiōne, et judicio Episcopi, in communiō-

nis vóluit recipere unitátem: ac demum vel semel tantum, sed ab héréticis baptizátos sola invocatiōne Sancti Spíritus per impositionem mánuum státuit confirmándos. Nicetas itaque hac instrúctus ex véteri more a Romána Sede doctrína, pro suo, quo exárserat, instaurándæ disciplinæ stúdio, nec non et pro ea, qua erat afféctus, erga Cáthedram Petri reveréntia, ad præteritórum errórum máculas abstergéndas, quas béllica clades intúlerat, totus incubuisse mérito créditur, ut ecclésiæ suæ fáciem ad pristinæ observantiæ dignitatē restitueret.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Quæ vero magis magisque illius vigilántiam in cura commissi sibi gregis osténdunt, ac simul ipsius cum Evangélicæ prædicatiōnis laude doctrinam comméndant, ea sunt ingénii monuménta, quæ, Gennádio Massiliensi et Honório Augustodunensi téstibus, nítido ac simplici sermóne exarata reliquit: quorum ta-

men vix unum aut alterum non intériit. Ediderat autem competéntibus ad baptismum instructionis libéllos, jam tum plúrimi factos, et áliis hujúsmodi præstantiòrum Patrum lucubratióibus sociátos, in quibus et de competéntium ratione, qui ad baptísmi grátiā cùpiunt pervenire, et de gentilitatis erróribus, et de fide únicæ Majestatis, et contra Genethliogiam, et de Sýmbolo, et de Agni Paschális victima disserébat. Libéllum ínsuper ad lapsam virginem cóndidit, qui pene ómnibus lapsis emendatiónis incentívum ab iísdem scriptóribus vocátur. Has inter pastorális officiis sollicitúdines cum tríginta círciter annos Aquilejénsem episcopátum administrásset, doctrína sanctisque móribus clarus ad Pastórum Príncipem evolávit anno quadringentésimo octogésimo quinto.

R. Iste est, qui.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vigiláte. de eodem Communi 2. loco.

Die 4. Julii.

S. Udalrici Episc. Conf.

Duplex.

**Omnia de Communi Conf.
Pont. præter hæc propria.**

**Oratio. Exaudi. de Comm.
In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.**

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Udalrícus nóbili Germanórum génere ortus, a puerítia in monastério sancti Galli lítteris egrégie bonisque móribus informátus, ita se in ecclesiásticis et civilibus occupatióibus indústrium præbuit, ut cum céteros omnes, tum vero Adalberónem episcopum Augustánum in sui admiratióne tradúixerit. Romam deinde religiónis causa se cónfrens, ibique aliquámdiu commorátus, ita exémplo doctrinæ et pietatis elúxit, ut a Martíno Pontífice sit in demórtui Adalberónis locum designátus, quod vir sanctus simul atque rescívit, ne suscipere tantum onus cogerétur, clam ex Urbe profúgit.

R. Invéni David.

Lectio v.

Elápso quíndecim annórum spátio, cum Hilcáneus Adalberónis succés-sor e vita migrásset, summo ómnium consénsu, et incre-dibili cleri populique stú-dio Udalrícus licet invítus ecclésiæ Augustánæ præfi-citur. Eam vero tantæ cari-tatis et prudéntiæ laude ad-ministrávit, ut nihil um-quam omíserit, quod vel ad Christi fidem cívium áni-mis inseréndam, vel ad ex-citándum veræ pietatis stú-dium spectáre viderétur.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Vidísses in eo sacram eru-ditiónis divinæ lucem, castitatiæ florem, frugalitatiæ et abstinentiæ stúdium, summam dénique in sacris vigiliis, piísque lectiónibus et precatiónibus assiduitátem. His ille præsidiis instrúctus, Othónem Cásarem et Ludólphum ejus filium, gravíssimis inter se dissidéntes ódiis, reconciliávit: gentem bárbaram in Augustánæ urbisménia ir-ruéntem oratiónis vi pro-pulsávit. Othónem máximis bellórum difficultatiibus la-

borántem victoriæ prædi-cióne recreávit. Cumque annos quinquagínta episco-pátum sanctíssime rexísset, miraculórum laude clarus in cœlum evolávit. Hujus reliquiæ Augústæ Vindeli-córum religióse servántur.

R. Iste est, qui.

In III. Nocturno Homil. in Evangel. Vigiláte. de eodem Communi 2. loco.

Die 9. Julii.

S. Vigili Episc. Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart., præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui hunc diem beáti Vigili Mártyris tui at-que Pontificis sanguine con-secrásti: da quæsumus; ut ejus méritis ab ómnibus muniámur advérsis, et æ-térnæ vitæ prémia conse-quámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Vigilius génere Ro-mánus, civitáte Tri-dentinus, cum Athé-nis liberálibus litteris óperam dedisset, Tridéntum

venit annos natus viginti,
ubi haud ita multo post
invitus defuncto Episcopo
suffectus fuit. Quo munere
suscepto, primum civitatem,
deinde pagos erroribus,
qui tum late vigebant,
liberavit. Nec intra diocesis
suae limites potuit se
continere. Nam cum in agro
quoque Brixieni et Veronensi
profanus demonum
cultus retineretur, illuc vir
sanctus, annuentibus episcopis
illis, accessit, et indigenis
persuasit, sancto
Spíritu cooperante, ut nefandos
ritus abjecerent.

R. Honestum fecit.

Lectio v.

Ad suos reversus secum
duxit Sisinium, Martrium
et Alexandum, viros
sanctitate et doctrina
conspicuos, qui ab eo facti
adjutores pastoralis sollicitudinis,
vallis Ananiæ populos ad Christi fidem
convertérunt. Unus supererat locus rupibus hinc
inde perruptis circumseptus in valle Randena, ad
quem non facile patébat
accessus. Sed sanctus episcopus, ut ne hanc quoque
partem negligenter, eo se

conferre non dubitavit:
cumque simulácrum Saturni ibi conspexisset, quod
íncolæ prisca superstitione
imbuti frequenter venerabantur, plenus Spíritu sancto idólum percussit, et
minutatim confractum projecit in profluente. Mox
ipse, marmorea statuæ basi
conscensa, fidenter coram
circumfuso populo verbi
Dei prædicatiōnem est agressus.

R. Desiderium animæ.

Lectio vi.

Sed pagani illi ira inflammati agmine facto in
sanctum virum tum gladios,
tum lapides convertunt, ita
ut iis cæpitis effracta compage,
et cerebro dejecto,
inter crepitantes saxorum
ictus obierit. Verum ante
ad cœlos attollens oculos,
et vultum sanguine undique
conspersum, non solum
gratias Deo egit, sed
suis valedixit, tamquam
qui ab exsilio ad pátriam
evolaret. Factum id est
sexto Kalendas Júlia Stilicóne
cónsule sub annum
æræ Christiánæ quadrin-

gentésimum. Cujus sanctum corpus magna populi

frequéntia Tridéntum delátum, et honorífice in basílica ad ejus honórem erécta cónditum est.

R. Stola jucunditátis.

In III. Noct. Homilia in Evang. Si quis vult. de eodem Communi 2. loco.

Die 11. Julii.

S. Pii I. Papæ, Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter hæc propria.

Oratio. Infirmitátem. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Pius hujus nōminis primus, Ruffini filius, Hermétis frater, pátria Aquilejensis, ex presbýtero sanctæ Románæ ecclésiae Summus Póntifex creátus est, sedítque Antoníno Pio et Marco Aurélio imperatóribus augústis. Quinque ordinatióibus, mense Decémbri, epíscopos duódecim, octódecim presbýteros creávit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Exstant nonnúlla ab eo præcláre institúta, præsértim ut Resurréctio Dómini nónnisi die Domínico celebraréetur; quod póstea ab ejus successóribus Románis Pontificibus confir-matum est; quibus id máxime curæ fuit, ut totius Ecclésiae epíscopi in pascháli celebritáte unifórmes es-sent. **R.** Desidérium.

Lectio vi.

Pudéntis domum in ecclésiam mutávit, cámque ob præstántiam supra céteros Títulos, útpote Románi Pontificis mansiónem, Título Pastórìs dicávit, in eáque sápius rem sacram fecit, et multos ad fidem convérso, et sacro fonte purgátos, in fidélium nú-merum adscrípsit. Dum vero pii Pastórìs munus obfret, fuso pro suis óvibus et summo Pastóre Christo sanguine, martýrio coro-nátus est, quinto Idus Júlii, ac sepúltus in Vaticáno.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Si quis venit. de eodem Communi 1. loco.

Eadem die.

Pro Vigilia

Ss. Hermagoræ et Fortunati Martyrum.

Léctio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio ix. Cap. 15.

In illo tempore: Dixit Iesus discípulis suis: Ego sum vitis vera, et Pater meus agrícola est. Et reliqua.

De Hómilia S. Augustíni Episcopi.

Tract. 80. in Joannem.

Hoste locus evangélicus, fratres, ubi se dicit Dóminus vitem, et discípulos suos pálmites, secundum hoc dicit, quod est caput Ecclésiae, nosque membra ejus, mediátor Dei et hóminum homo Christus Jesus. Unius quippe naturæ sunt vitis et pálmites. Propter quod cum esset Deus, cuius naturæ non sumus, factus est homo, ut in illo esset vitis humána natura, cuius et nos hómines pálmites esse possemus.

Te Deum laudámus.

In Laud. fit Comm. ejusdem Vig. Ant. et V. de Feria occurrente ut in Psalterio.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, da nobis sanctórum Mártyrum tuórum Hermágoræ et Fortunáti prémibus adjuvári, ut quorum festa prævenimus, eorum auxílium capiámus. Per Dóminum.

Die 12. Julii.

Ss. Hermagoræ Episc. et Fortunati Diaconi Mm. Dicæc. Labacensis Patron.

Duplex 1. cl. cum Oct.

Omnia de Communi plur. Mart. præter ea, quæ hic sunt propria.

Oratio.

Deus, qui nos hodiéra die beatórum Mártyrum tuórum Hermágoræ et Fortunáti multíplici facis celebritáte gaudére: tríbue quásimus; eórum nos semper piis defensiónibus muníri, et orationibus adjuvári. Per Dóminum.

Lectiones I. Noct. Fratres: Débitores. de eodem Comm.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Hermágoras, natióne Germánus, civis Aquilején sis, beáti Marci Evangelistæ, qui pri-

mus in eádem Ecclésia Evangélium prædicávit, discípulus, cum eo Romam pététiit, ubi a beáto Petro Apostolórum Príncipe báculo pastoráli insignítus fuit. Aquiléjam inde répetens, dum créditæ sibi ecclésiæ excoléndæ invigilat, apud Sebástum præsidem accusátur, quod Christum júgiter prædicans deórum cultum evérteret. Quamóbrem diutíssime cæsus, cum intérea Christo grátias ágeret, ac præsidis deridéret sævítiam, jubétur in equúleo suspéndi, et únguiibus pectus dilaniári. Inde admótis péctori láminis candéntibus, atque accénsis lampádibus ad látera applicátis, quo diriórা experiébatur supplícia, eo dulcióres Christi laudes fortíssimus martyr efferébat.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Eo spectáculo commóta civitáte, Sebástus fúrōrem pópuli timens, subtráctum tortóribus Hermágoram cárceri tetro emáncipat. Nox erat, cum eo loco ingens de cœlo effúlit lumen, atque persuávis

odor replévit cárcerem. Quibus prodígiis excitátus Pontiánus, cárceris custos, ac illustrátus ea cœlesti luce, antiquam superstítio- nis caliginem discutiénte, ad pedes sanctissimi Præsulis provolútus, initiári póstulat Christiánis mystériis: cujus exémplo excítata cívium multitúdo, ad Hermágoram certátim cónfluit, ac crucifíxi Dei glóriam cœlesti spíritu prædicántem atténdit, ejúsque religiónem veram esse, atque únicam in cœlum viam edócta, Christiáno gregi per lavácrum regenerationis ad-júngitur, incredibili cum gaúdio sancti pastóris. Fuit ex eo número Gregórius patrítius Aquilejénsis, cuius fílium, a triénio ener- gúmenum, jubénte Hermágora, dæmon dimísit, perspiciéntibus cunctis; atque e cárcere egréssus, Gregório, universáque illius família pròpriis in áedibus baptizáta, in cárcerem ultro revértitur, quem ob crebra mirácula Dei sacrárium reddíderat, ac sibi inter loci illius angústias et squalórem, tamquam in cœlo æ-

térnis cum Christo delíciis
frui videbátur.

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Cum itaque adverterent presbýteri et clérici, Hermágoram amóre Chri-
sti Dómini ita succénsum,
ut nihil magis, quam mar-
tírium exoptáret: rogá-
bant, quid factúri essent eo
subláto: et respónsum acce-
péront, quod Fortunátum,
suum archidiáconum, in
epíscopum elígerent, qui
sacris undis matrónam ví-
duam, Alexándriam nómi-
ne, ablúerat, quæ in cárce-
re, præfécto annuénte ad-
míssa, ad pedes Hermá-
goræ lumen oculórum jam
recéperat. Quibus ad Se-
bástum delátis, Fortuná-
tum quoque in eúndem cár-
cerem detrúdi jubet, ubi
tam multa per ambos ede-
bántur índies mirácula, ut
semper magis sibi métuens
Sebástus multitúdinem pó-
puli, quæ Christo adhése-
rat, spiculatórem de nocte
immíserit, qui Christi ath-
létis cervíces abscínderet.
Quo perácto cadávera et
anguis, a Pontiáno clam
collécta, et a pia muliere

Alexándria Gregório adju-
tóre aromátibus delibúta,
in agro suo juxta urbis
móenia perhonorífice cón-
dita sunt. Passi sunt sub
Neróne cásare, quarto Idus
Júlia.

R. Tamquam aurum.

**In III. Nocturno Homilia
in Evang. Cum audiéritis. de
eodem Communi 1. loco.**

Die 15. Julii.

Divisionis Apostolo-
rum.

Duplex majus.

**Omnia ut in Comm. Apo-
stolorum, præter hæc propria.**

Oratio.

Deus, qui hodiérna die in
omnem terram tuórum
verba Apostolórum ad gén-
tium vocatiómem exíre fecí-
sti: da nobis, quæsumus, et
fide et ópere eórum ser-
váre vestígia, quorum do-
ctrínis sanctæ Ecclésiæ cón-
stituit orígo. Per Dóminum.

In I. Nocturno.

**De Epístola beáti Pauli
Apóstoli ad Romános.**

Lectio i. Cap. 10. v. 4.

Einis legis Christus ad
justítiam omni cre-
denti: Móyses enim

scripsit: quóniam justíam, quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea: quæ autem ex fide est justitia, sic dicit: Nec díixeris in corde tuo: quis ascéndet in cœlum? id est Christum déducere; aut quis descéndet in abýssum? hoc est Christum a mórtuis revocare. Sed quid dicit Scriptúra? Prope est verbum in ore tuo et in corde tuo: hoc est verbum fídei quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Christum Jesum, et in corde tuo credideris, quod Deus illum suscitávit a mórtuis, salvus eris. Corde enim créditur ad justíam, ore autem conféssio fit ad salutem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distíctio Judæi et Græci; nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes, qui invocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

R. Ecce ego mitto.

Lectio ii.

Quómodo ergo invocábunt, in quem non cre-

didérunt? aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? quómodo autem aúdient sine prædicánte? quómodo vero prædicábunt, nisi mittántur? sicut scriptum est: Quam speciósipedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! Sed non omnes obédiunt Evangélio. Isaías enim dicit: Dómine, quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Sed dico: Numquid Israël non cognóvit? Primus Móyses dicit: Ego ad æmulatióinem vos addúcám in non gentem: in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit: Invéntus sum a non quæréntibus me: palam appárui ijs, qui me non interrogábant. Ad Israël autem dicit: Tota die expándi manus meas ad populum non credéntem et contradicéntem.

R. Tóllite jugum.

Lectio iii. Cap. 11.

Dico ergo: Numquid Deus répulit pópulum suum? Absit. Nam et ego Iraélita sum ex sémine Abraham, de tribu Bénjamin. Non répulit Deus plebem suam, quam præscivit. An nescítis in Elía quid dicit Scriptúra: quemámodum interpéllat Deum advérsus Israël? Dómine, Prophéta tuos occidérunt, altária tua suffodérunt; et ego relíctus sum solus, et quærunt ánimam meam. Sed quid dicit illi divínūm respónsum? Relíqui mihi septem millia virórum, qui non curvavérunt génuá ante Baal. Sic ergo et in hoc témpore, reliquiæ secúndum electionem gratiæ salvæ factæ sunt: si autem grátia jam non ex opéribus, alióquin grátia jam non est grátia. Quid ergo? quod quærébat Israël, hoc non est consecútus? élctio autem consecúta est, céteri vero excæcáti sunt, sicut scriptum est: Dedit illis Deus spíritum compunctionis.

R. Dum stetéritis.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

In Encom. Ss. 12 Apostol.

Lectio iv.

Duodecim élcti sunt athlétæ, et nullus eórum mansit non coronátus: una enim grátia erat ómnibus sócia certáminis, et cum eis concurrebat et uniuscujúsque victoriam reddébat magis probátam. Sed o beatum et præclárum vestrum, o Apóstoli, cœtum, quod ómnibus facti estis ómnia Dei grátia, non arúndine, sed sermóne greges hóminum perite capiéntes. Vos enim estis immóbiles colúmnæ rectæ fidei, petræ Ecclésiæ, Regni sceptra, et hujus máximi gregis vígiles defensóres, morbis humanitatis gratuítí médici, et nostræ ad Deum pœnitentiæ susceptóres misericórdes.

R. Vidi conjúntos.

Lectio v.

Cum enim essétis velut animátæ quædam incúdes, dum verberarémini, eos, qui verberábant, fabri-

cáti estis ad agnitionem. Hinc Petrus Romam accipit in disciplinam, Paulus illinc mundo annuntiat Evangelium, Andréas corrigit Græciae sapientiam, Simon bárbaros Deum docet, Thomas baptísmate deálbat Æthíopes, Jacobi cáthedram honórat Judæa. Marci thronum, quæ est ad Nilum, compléctitur Alexandriæ. Lucas et Matthæus scribunt Evangélia. Joánnes qui vel post finem adhuc tractat theologiam, tamquam vivus, curat Ephesum. Bartholomæus érudit Lycáones ad temperántiam, Philíppus fáciens miracula servat Hierápolim.

R. Beáti estis.

Lectio vi.

Non cessant omnes ómnibus ubique benefácere. Púlverem immortalem reliquerunt in sepúlchris, nunc quidem pii cultóres, paulo post autem sedéntes mundi Júdices. Cum huic appropinquáasset claudus, revérsus est sanus, et integris pédibus. Cum in illum incidísset paralýticus, jussus est ferre grabátum. Alius vocábat mórtuos, illi vero

ei statim obtemperárunt. Altérius autem umbra sola fugábat mórtuos, altérius invocatióne exhorrébant dæmones, et illórum sudária stillábant medicinam. Erant enim discípuli illius, cuius fímbria furto surrépta, contáctu ejus, quæ sanguinis laborábat profluvio, exsiccávit rubrum mare sanguinis.

R. Isti sunt.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.
In illo tempore: Dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Et réliqua.

De Homilía S. Ambrósii Episcopi.

Comment. in Luc. lib. 7.

Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Contrária sunt ista sibi animántia, et ália ab aliis devorántur; sed bonus Pastor lupos gregi suo timére non novit, ideóque isti discípuli non in prædam, sed ad grátiam diriguntur. Sollicitúdo enim boni pastóris éfficit, ut lupi

in agnos audére nihil possint. Mittit ergo agnos inter lupos, ut complerétur illud: Tunc lupi et agni simul pascéntur. Nolite portáre sácculum: quid sit, sácculum non esse portándum, álibi Dóminus evidénter expréssit: scripsit enim Matthæus, quóniam ipse dixit ad discípulos: Nolite possidére aurum, neque arégnum. Si prohibémur aurum possidére: quid erípere? quid auférre? Si, quod habes, donáre præciperis, quemádmodum cóngeris? Qui prædicas, non furándum, furáris? Qui dicas, non mœchándum, mœcháris? Qui exsecráris idóla, sacrilégium facis?

R. Isti sunt, qui.

Lectio viii.

Non peram, non calceámenta. Quod si quem movet, qua ratione in Ægypto calceati jubéntur édere agnum, Apóstoli autem sine calceaméntis ad prædicandum Evangélium dirigántur, is considerare debet, quia in Ægypto pósitus debet adhuc morsus cavére serpéntis. Multa

enim venéna in Ægypto, et qui in typo Pascha célebrat, patére potest vúneri, qui autem miníster est veritatis, evítat venéna, non trépidat. Dóminus enim ait: Ecce dedi vobis potestátem calcándi super serpentes et scorpiónes, et supra omnes virtutes ini míci, et nihil vobis nocébit. Non virgas in manu jubéntur tollere Apóstoli; sic enim Matthæus scribendum putávit. Quid est virga, nisi præferéndæ potestatis insigne, et ulciscéndi instruméntum doloris? Ergo húmilis Dómini (in humilitate enim judicium ejus sublimátum est) húmilis, inquam, Dómini præcéptum, discípuli ejus humilitatis officia exsequúntur. Eos enim misit ad semi-nándam fidem, qui non cógerent, sed docérent, nec vim potestatis exercérent, sed doctrinam humilitatis attóllerent.

R. Isti sunt viri.

Lectio ix.

Et néminem salutavéritis in via. Fortásse qui búsdam hoc durum et supérbum, nec mansuéti et

húmiliis Dómini præcépto conveníre videátur, quod ille, qui étiam accubitónis loco præcipit esse cedéndum, hoc loco mandet discípulis: néminem salutavéritis in via; cum iste commúnis sit usus grátiae. Gentíles quoque cum Christiánis habent hujúsmodi officiorum commércia. Quómodo Dóminus hunc usum humanitatis avéllit? Sed consídera, hoc non esse solum: Néminem salutavéritis; sed non frustra adhíbitum: In via; ubi non salutatiónis officium aufératur, sed obstáculum impe diéndae devotiónis aboléatur, ut quando divína mandántur paulíspēr seque stréntur humána.

Te Deum laudámus.

Die 19. Julii.

In Octava

Ss. Hermagoræ et Fortunati Martyrum.

Duplex.

Omnia dicantur ut in illorum Festo, præter ea, quæ hic adnotantur.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Fulgéntii Episcopi.

Lectio iv. Cap. 10.

Delectat vidére campos ségetum aúreis maturatís cálamis aristárum; delectabilius libet atténdere campos Ecclésiæ Mártyrum micántes, plantátos de uno cruóre per Agni sanguinem inno-céntem. Ségetes étenim sunt passiónes Mártyrum, juxta cursus aquárum, rigáti fón-tibus lacrimárum. Nam sic modo beátus David Mártyrum purpuráta gérminal et ante messóres gaudiórum tamquam manceps se-cánti messória cíthara decantábat: Qui séminant, inquit, in lácrimis, in gaúdio metent. Ubi séminant in lácrimis, nisiuxta árborem crucis, ubi est fons próxi-mus Salvatóris?

R. Sancti tui, Dómine.

Lectio v.

Inde de látere ejus sán-guinis guttæ stillárunt, et plúvia cruóris et aquæ semináta est tolerántia Confessórum. De ipso ligno vi-rentis crucis juxta fontem

sanguinis plantata virginitas flóruit castitatis: inde plantata Mártyrum tolerantia cœpit séminis sui gérmina colligere purpuráta. Nam unde Mártyres tólerant, nisi per Dominicam crucem? Unde Mártyres, in quorum córdibus lex Dei est, maledictioñes non ti-ment hóminum, nisi quia Christus Dóminus pérultil patiénter impropéria Ju-dæórum? Iste ergo semi-natió sanguinis Christi fecit sémina Mártyrum pulluláre in campo Matris Ecclésiae, ut dicit David: Qui séminant in lácrimis, in gaúdio metent: eúntes ibant et flebant.

R. Vérbera carníficum.

Lectio vi.

Sic perrexérunt: quómodo revertúntur? Non flentes, sed gaudéntes: non adhuc seminántes sed manípulos suos læta cervíce portántes. O gérmina, quæ non urit flamma! quia juxta flumen sunt vítreum in Jérusalem, et perpétuo viréscunt flore immortalitatis vitæ ætérnæ. Nésciunt mar-cescere, quia non timuérunt pro justitia flammis ardére:

quia Agnus dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum, et delébit omnem lácrimam ab oculis eórum, et florébunt sicut lílum in médio Angelórum.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-cúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 21.

In illo tempore: Dixit Je-sus discípulis suis: Cum audiéritis prælia et seditiōnes, nolite terréri: opórtet primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 14. lib. 50. Homil.

Dóminus noster Jesus Christus téstibus, id est, Martýribus suis, pro humána fragilitate sol-lícitis, ne forte eum confiténdo atque moriéndo perfrént, magnam securitatem dedit, dicens: Capillus de cápite vestro non períbit. Times ergo, ne péreas, cu-jus capillus non períbit? Si sic custodiúntur supér-flua tua, in quanta securi-tate est áнима tua? Non

perit capillus, qui cum pondéatur, non sentis, et perit áнима, per quam sentis? Sane multa dura eos passúros prædixit, ut prædicéndo fáceret paratióres, diceréntque illi: Parátum cor meum.

R. Propter testaméntum.

Lectio viii.

Quid est: Parátum cor meum, nisi paráta volúntas mea? Parátam ergo habent Mártyres voluntátem in martýrio, sed præparátur volúntas a Dómino. Illis autem, in malis duris atque ásperis futúris, comémorans adjécit: In patiéntia vestra possidébitis áimas vestras. In vestra patiéntia, inquit; non enim esset patiéntia tua, si non ibi esset et volúntas tua. In vestra patiéntia, sed unde vestra? Nostrum est, quod a nobis habétur, nostrum est, et quod nobis donátur.

R. Sancti mei.

Lectio ix.

Quómodo enim aliquid donas, nisi ut ejus sit, cui donas? Apérta est enim illa conféssio: Nonne Deo

subjiciétur áima mea? ab ipso enim est patiéntia mea. Dicit nobis ipse: In vestra patiéntia; dicámus illi et nos: Patiéntia mea ab ipso est. Tuum fecit donando, noli ingrátus esse tibi assignando. Nonne in oratióne Domínica dícimus, et nostrum esse, quod a Deo est? Quotídie dícimus: Panem nostrum quotidiánū. Jam dixisti, nostrum; et dicis, da nobis; ecce, nostrum, ecce, da nobis! Illo dante, fit nostrum.

Te Deum laudámus.

Die 24. Julii.

S. Christinæ Virg. et Mart.

Duplex.

Omnia de Communi Virg. et Mart. præter hæc propria.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui infirma mundi eligis, ut fórtia quæque confundas: concéde propitiis, ut qui bœatæ Christinæ Vírginis et Mártyris tuæ solémnia colimus, ejus apud te patrocínia sentiamus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Christina, nóbilis Virgo, Tyri in Hetrúria apud lacum Vul-sínus éthnicis paréntibus nata, a téneris annis Christiánam fidem suscépit. Ad Dómini sui amórem, falsorúmque déorum ódi-um ádeo exársit, ut annum agens undécimum, idóla aúrea atque argéntea, quæ Urbánus pater domi colébat, comminúerit, frágmina que paupéribus erogáverit. Qua re commótus Urbánus, qui et præses erat, filiæ constántiam, ut ad superstitionem suam illam pertráheret, primo blanditiis et précibus aggréssus est. Mox cum id frustra foret, ad suum tribúnal ad-dúci, atque álapis primum pércuti, deínde verbéribus cædi, postrémo ferro et caténis onústam in teturum cácerem detrúdi jussit. A quo rursus ad torménta evocáta, in equúleo acerbíssime contorquéatur. Tum úngulis et scorpíónibus ádeo crudéliter laceráta est, ut concísæ in frusta

carnes ad terram dilabe-rentur.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

His torméntis nihil pro-ficiens immánis pater rotam parári jubet, eíque alligátum Vírginis corpus subjécto igne torréti. Sed cum flamma, coórto vento, in multitúdinem paganórum, quæ circumdéderat, agerétur, eorúmque plúri-mos mirabiliter consum-psísset, Christina in cáerce rem rursus conjícitur, ibíque ab Angelo visitáta, prístinæ sanitati restitúitur. Urbánus vero inhumánius ob hæc mirácula ad cædem sáviens, ut filia ingénti prægraváta saxo in lacum mergerétur imperávit. In eum cum fuisset demérasa, ab Angelo, cui Vírginis cu-stódiam demandáverat Deus, ex aquárum profundo mirabiliter edúcta est. Cum-que nova torménta et atro-cióra ad filiæ constántiam labefactándam ímpius pa-ter meditarétur, repentina morte corréptus, vivéndi finem et sæviéndi fecit.

R. Dilexísti justítiā.

Lectio vi.

Urbáno præsidi mórtuo succéssit Dion, qui multis iterum exquisítis tormentis Vírginem aggréssus, in crates férreas subjécto igne candéntes, atque óleo, pice et resína liquátis plena s eam immísit, diúque infántis vitam morári fecit. In eo supplício illæsæ caput abráditur, quod in capillis malefícia latére præses putáret, cujus jussu ad simulácrum Apóllinis, ut illi thus offérret, pertrácta est. Quod tamen, Christína oránte, súbito cóncidens in cíneres est redáctum. Hoc miráculo tria círciter hóminum míllia ad Christi fidem convérsa sunt, præsésque horróre corréptus exspirávit. Hujus succéssor Juliánus in fornácem ardéntem illam conjécit, ubi quinque diébus, parénte flamma, permánsit. Tandem post superátos maleficórum serpéntes, post abscíssam linguam, sagittásque toto córpore infíxas, Diocletiáno imperatóre, martyrii cursum glosiássime confécit, ac de tribus tyránnis undecim an-

nórum adolescéntula felicíssime triumphávit.

R. Afferéntur regi.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Símile erit regnum cœlorum decem virginibus. de Communi 1. loco, cum ix. Lectione et Commem. Vig. S. Jacobi Apostoli.

Die 27. Julii.

S. Pantaleonis Martyris.

Duplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqu. locis eadem die præter sequentes Lectiones.

In I. Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 51.

Confitébor tibi, Dómine Rex, et colaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne: a láqueo linguæ iniquæ, et a lábiis operántium mendacium, et in conspéctu adstántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secundum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quærén-

tium ánimam meam, et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me: a presúra flammæ, quæ circúm-dedit me, et in médio ignis non sum æstuátus: de altitudine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

R. Iste Sanctus.

Lectio ii.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memorátus sum misericórdiae tuæ, Dómine, et operatiónis tuæ, quæ a sǽculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te, Dómine, et líberas eos de mánibus géntium. Exaltásti super terram habitatióнем meam, et pro morte defluénte deprecátus sum.

R. Justus germinábit.

Lectio iii.

Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelíquat me in die tribulatiónis meæ, et in tém-

pore superbórum sine adjutorio. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudita est orátió mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Propterea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedicam nómini Dómini.

R. Iste cognóvit.

Die 11. Augusti.

S. Christophori Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter hæc propria.

Oratio.

Adéstō, Dómine, supplicatióibus nostris, ut qui beáti Mártiris tui Christóphori natalitiis gloriámur, nec minis injúste persequéntium, nec ullis perturbémur advérsis. Per Dñm.

Deinde fit Commem. Ss. Tiburtii et Susannæ Martyrum, ut in Brev.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

Lectio iv. Serm. 129.

Quóniam hódie Deo in natáli sancti Christóphori Mártiris

convénimus, in quo miro certámine de diábolo triumpphávit, et quia nobis virtútum suárum gloriósum relíquit exéplum, ídeo exultáre nos cónvenit, et lætári. Natálem ergo Sanctórum cum audítis, caríssimi, nolíte putáre illum dici, quo nascúntur in terram de carne, sed de terra in cœlum, de labóre ad réquiem, de tentatióibus ad quiétem, de cruciátibus ad delícias non fluxas, sed fortes, et stábiles, et ætérnas, de mundánis rísibus ad corónam et glóriam. Tales natáles digne Mártyrum celebrántur.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Cum ergo hujusmodi festivitas ágitur, noli existimáre, caríssime, quod in solis prándiis et profusióribus épulis natáles Mártyrum celebréntur, sed imitándum tibi propónitur, quod in memória Mártyris célebras. Aspice ergo, caríssime, alacritátem pópuli circumstántis: in hac enim die aliquándo turba ástitit impiórum, cum sanctus

Christóphorus jussu tyráni feriréatur: turbæ erant málorum exspectántium chorii: nunc multitúdo fidélium ad collaetándum devóta conflúxit: tunc turba sæviéntium, nunc exsultántium: tunc desperatórum, nunc sperántium.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

I dcírco ergo natáles Mártyrum ánnua lætitia celebrántur, ut quod semel actum est, per omne ævum in memória máneat devotórum. Gesta res est, caríssime, ne te díceres ignoráre: celebrántur ánnua, nec dicas: Oblitus sum. Ad hæc ergo imitánda vos animáte, caríssimi: hanc magnanimitatis grátiam concupiscite: hoc pétite dari vobis, quod ille méruit adipisci.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Si qüis vult post me venire. de Communi 2. loco, cum ix. Lect. et Comm. Ss. Tiburtii et Susannæ Mart. ut in Brev., sed prius Octavæ S. Laurentii.

Die 13. Augusti.

S. Emýgdii Episc. Mart.
Duplex.

In I. Vesperis.

Capit. de Laud. 52*

Hymnus.

Aúdiat miras óriens ca-
dénsque
Sol tuas laudes celebrésque
palmas,
Præsul Emýgdi, cólumen,
tuæque
Glória gentis.

O jubar cœli rádiis de-
córūm,
O potens signis, meritísque
felix,
Quem Deus gestis adhibére
suévit
Grándibus olim.

Ethnico primum génitus
parénte,
Illico nomen súperis dedí-
sti,
Pátriis spretis ópibus, be-
áta
Regna requírens.

Miles hinc scriptus Trí-
dis supérnæ
Italis infers sacra bella
plagis,
Instruis verbo, tribuísque
mira
Dona salútis.

Victor, et dives spóliis,
deórum
Templa subvértis, simulá-
cra et aras,
Mox feras gentes numerósa
reddis
Agmina Christo.

Sit salus illi, decus atque
virtus,
Qui super cœli sólio corú-
scans,
Tótius mundi sériem gu-
bérnat
Trinus et unus. Amen.

V. Terra trémuit et quié-
vit. **R.** Dum pro nobis de-
precaréatur Emýgdius.

Ad Magnif. Ant. Emýg-
dius spíritu oris sui idoló-
rum cultum et templa sub-
vértil: quos in Christo gé-
nuit filios, illos fidéliter a
ruínis terræmotus servávit.

Oratio. Deus qui. ut ad
Laudes. 53*

Et fit Commem. S. Claræ,
Oct. S. Laurentii ac Ss. Hip-
polyti et Cassiani Mm. ut in
Brev. Rom.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Mártirum
Dóminum * Veníte adoré-
mus.

Ps. Veníte, exsultémus.

Hymnus.

Imperas saxo, látitans re-
pénte,
Lympha consúrgit, flúitans
salúbri
Fonte baptísmi, populós-
que lustras
Flúmene sacro.

Péctoris duros sílices re-
pélle,
Sáxeum cordis túmidi ri-
górem
Cóntere, ut sordes lacri-
mósa manans
Abluat unda.

Non times sævi rábiem
tyránni,
Sánguine effuso, generóse
Martyr:
Quin tibi abscíssum caput
usque ad aras
Mórtuuus effers.

Nunc triumphátor super
astra regnans,
Sémítam nobis aditúmque
monstra:
Súpplices ductor génitos
supérnis
Sédibus infer.

Annuat cœlo Pater atque
Natus,
Annuat, compar utriúsque
virtus,
Spíritus votis, Deus unus
omni
Témporis ævo. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Circuivit terram, et
perambulávit eam, ut no-
tam fáceret in pópolis gló-
riam Dei.

Psalmi trium Nocturnorum
de Communi unius Mart.

Ant. Virtúte magna red-
débat testimónium summi
Dei et Jesu Christi Dómini
nostrí.

Ant. Confúsi sunt, qui
adorábant sculptília, et qui
gloriabántur in simulácris
suis.

V. Glória et honóre co-
ronásti eum Dómine. **R.** Et
constituísti eum super ópe-
ra mánuum tuárum.

De libro Ecclesiástici.**Lectio i. Cap. 5.**

Ne sequáris in fortí-
tudine tua concipi-
scéntiam cordis tui:
et ne díixeris: Quómodo pótui?
aut quis me subjíciét
propter facta mea? Deus
enim víndicans vindicábit.
Ne díixeris: Peccávi, et quid
míhi accidit triste? Altíssi-
mus enim est pátiens réd-
dítior. De propitiáto pec-
cátó noli esse sine metu,
neque adjícias peccátum

super peccatum. Et ne dicas: Miseratio Domini magna est, multitudinis peccatorum meorum miserabitur. Misericordia enim et ira ab illo cito proximant, et in peccatores respicit ira illius.

R. Egressus est de terra sua et de cognatione sua:
* Et venit in terram quam monstraverat illi Deus. **V.** Ut annuntiaret inter Gentes opera ejus. Et venit.

Lectio ii. Cap. 10. b.

In iustum omnis peccati est supertia: qui tenuerit illam, adimpleretur maledictis, et subvertret eum in finem. Propterea exhonorauit Dominus conventus malorum, et destruxit eos usque in finem. Sedes dum superborum destruxit Deus, et sedere fecit mites pro eis. Radices gentium superborum arefecit Deus, et plantavit humiles ex ipsis gentibus. Terras gentium evertit Dominus, et perdidit eas usque ad fundamentum.

R. Diractus est in conversionem Gentium, * Et tulit abominationes impie-

tatis. **V.** Zelo zelatus est pro Domino Deo. Et tulit.

Lectio iii. Cap. 16. c.

Non dicas: A Deo abscondar, et ex summo quis mei memorabitur? In populo magno non agnoscari: quae est enim anima mea in tam immensa creatura? Ecce celum, et caeli celorum, abyssus et universa terra, et quae in eis sunt, in conspectu illius commovebuntur, montes simul, et colles, et fundaminta terrae; cum consperherit illa Deus, tremore concutientur.

R. Eligit abjectus esse in domo Dei. * Magis quam habitare in tabernaculis peccatorum. **V.** Et virtute magna reddebat testimonium Iesu Christi Domini nostri. Magis. Gloria Patri. Magis.

In II. Nocturno.

Ant. Audientes autem Gentes gavisae sunt, et glorificabant verbum Dei.

Ant. Et cantabant canticum novum, carmen Deo nostro: Dominus enim augebat quotidie, qui salvifuerent.

Ant. Multitúdinis autem credéntium erat cor unum et áнима una.

V. Posuísti Dómine super caput ejus. **R.** Corónam de lápide pretióso.

Lectio iv.

Bmýgdius, e nobili Francórum prosápia Tréviris natus, anno aetatis vigésimo tertio, paréntibus idolólatris frustra obstántibus, fidem Christi suscépit, et constantíssime proféssus est. Cum tribus discípulis Eu-plo, Germáno et Valentíno vitam duxit. Humánis spretis oblectaméntis, rebus di-vínis plénius incumbébat, erga próximum caritátis ardóre æstuábat; idcirco ad procurándum multórum salútem Romam se cón-tulit. Hospítio excéptus in ínsula Tíberis, hóspitis fíliam per quinquénnium im-medicábili morbo languéntem baptísmo sánávit.

R. A fácie furórī tui Deus conturbáta est omnis terra: * Miserére, et ne fáciás consummatióne. **V.** Avertátur furor tuus a pôpulo tuo. Miserére..

Lectio v.

Mox, óculis cæci coram pôpulo signo crucis apértis, a multitúdine, eum filium Apóllinis credénte, in templum Æsculápii rá-pitur. Ibi Christi servum se proféssus, ejus invoca-tiōne magnum númerum ægrórum, nequidquam idóli opem implorántium, valetúdini restítuit, aras dí-ruit, Æsculápii signum con-fráctum in Tíberim projé-cit. Quibus rebus, et mille trecentórum Gentilium, præter Æsculápii sacerdótes, conversiōne inde secú-ta, irritáti Posthúmii Ti-tiáni præfécti Urbis minas, Angeli mónu, declínans, sanctum Marcéllum Pontí-ficem ádiit, a quo epíscopus ordinátus, et Asculum missus est.

R. Montes commovebún-tur, et colles contremíscen-t: * Misericórdia autem mea non recédet a te. **V.** Et fœ-dus pacis meæ non mové-bitur. Misericórdia.

Lectio vi.

Multis in itínere mirácu-lis, ingénti multitúdine Christo adjúncta, simul ac Asculum Emýgdius pervé-

nit, dæmones, e simulácris idolórum per cuncta fana ejulatibus éditis, peregrínum doloris sui causam indicárunt. Quem cum concitata plebs ad cædem quæreret, excitus tumultu Polýmius civitatis præses, eum ad se vocatum multis sed irritis verbis, ad Jovis et Angáriæ deæ Asculi patrónæ veneratiōnem horatatur, promissis étiam in præmium nuptiis propriæ filiæ Polýsiæ, quam Emýdius ad Christum convérsam baptizávit, et post eam mille et sexaginta hómines, edúcta e saxo per ingens miraculum aquárum cópia. His in rábiem actus Polýmius sancto epíscopo caput abscídit; quo facto, truncus ejus mirabiliter eréctus abjectum humo próprium caput attollens manib⁹, per spátium tercentórum pásuum ad oratórium portavit; inde ad templum máximum translátum est, ubi magna religióne Asculáni pópoli et concúrsu exterórum hanc usque in diem cólitur. Incidit ejus beáta mors persecutiōne Diocletiáni duránte.

R. Misericórdia tua Dómine non recédat a nobis:
* Ut salvet nos, dum terra tremit. V. Eleva bráchium tuum: et déxtera tua glorificétur in nobis. Ut. Glória Patri. Ut.

In III. Nocturno.

Ant. Sicut pastor gregem suum pavit, et in bráchio suo congregávit agnos.

Ant. Trádidit corpus suum in mortem, ideo corónatus pòssidet palmam.

Ant. In vita sua fecit monstra, et in morte mirabilia operátus est.

V. Magna est glória ejus in salutári tuo. R. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 21. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum audiéritis prælia et seditiones, nolite terréri: opórtet primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Tunc dicébat illis: Surget gens contra gentem, et regnum adversus regnum. Et terræmotus magni erunt per loca. Et réliqua.

**Homilia sancti Gregorii
Papæ.**

Homilia 1. in Evang.

Dóminus ac Redémptor noster parátos nos inveníre desíderans, senescéntem mundum quæ mala sequántur denúntiat, ut nos ab ejus amóre compéscat. Appropinquántem ejus térmínū quantæ percussiónes prævéniat, innotéscit: ut si Deum metúere in tranquilitáte nólumus, saltem vicinum ejus judícium vel percussiónibus attríti timéamus.

R. Hic est fratum amátor, et pópuli Israël: * Hic est qui multum orat pro pópulo et univérsa sancta civitáte Jerúsalem. **V.** Ipse intercédat pro nobis ad Dóminum. Hic est.

Lectio viii.

Huic étenim lectíóni sancti Evangélii, quam modo vestra fraternitas audívit, paulo supérius Dóminus præmísit, dicens: Exsúrget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et erunt terræmóritus magni per loca, et pesti-

lentia et fames. Et quibús-dam interpósitis, hoc, quod modo audístis, adjúnxit: Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressúra géntium præ confusióne sónitus maris et flúctuum. Ex quibus profécto ómnibus ália jam facta cérnimus, ália in próximo ventura formidámus.

R. Iste sanctus gloriósum sanguinem fudit pro Dómino, amávit Christum in vita sua, imitátus est eum in morte sua: * Et ídeo glorificávit eum in cœlis. **V.** Iste sanctus conféssus est Jesum Christum coram homínibus. Et ídeo. **G**lória Patri. Et ídeo.

Lectio ix. de Ss. Hippolyto et Cassiano Mart. ut in Brev. Romano.

Te Deum laudámus.

**Ad Laudes
et per Horas.**

Ant. 1. Ut cognóvit * Emýgdius, quod magnus est Dóminus Deus noster præ ómnibus diis, státuit custodié judícia justitiæ suæ.

Ps. Dóminus regnávit.

2. Exívit de domo sua, * et de cognatióne sua, et

venit in terram, quam monstráverat illi Deus.

3. In hoc excitávit * illum Dóminus, ut ostéderet in eo virtútem suam, et annuntiáret inter Gentes nomen suum.

4. Intelléctum dedit ei, * et instrúxit in via hac, qua graderétur, et firmávit super eum óculos suos.

5. Diréctus est * in conversiónem Géntium, et tulit abominatiónes eárum.

Capitulum. *Jac. 1. b.*
Beátus vir qui suffert ten-
tatióñem: quóniam cum
probátus fúerit, accípiet co-
rónam vitæ quam repromí-
sit Deus diligéntibus se.

Hymnus.
*J*esu, coróna Mártyrum,
Qui post cruénta prælia
Ad sempitérna præmia
Sanctum vocásti Emý-
dium:

Casti cruóris púrpura
Palmáque ovántem nóbili,
Inter choros cœlestium
Reples beáto lúmine:

Nunc ejus ad victórias
Nos somnoléntos excita:
Virtútis ad præcónia
Sopóre mersos líbera.

Ut invocátus réddidit
Membris salútem lánguidis,
Sic labé prorsus críminum
Arcána purget méntium.

Ut éditis miráculis,
Aras deórum díruit,
Sic damna præsens árceat,
Quæcúmque nobis immi-
nent.

Ut voce quandam sústulit
Cultus nefándos dáemo-
num,
Sic ímpetret precántibus
Ætérla cœli gaúdia.

Tu postulátis ánnue,
Rex magne Jesu Márty-
rum,
Cum Patre, et almo Spíritu
Regnans per omne sácu-
lum. Amen.

V. Ora pro nobis san-
cte Emýgdi. **R.** Ut digni
efficiámur promissióníbus
Christi.

Ad Bened. Ant. O virum
ineffábilem, per quem no-
bis antíqua prodígia Móy-
sis corúscant, cuius nútibus
e saxo aqua baptísmatis
Asculáno pôpulo emanávit:
per quem evangélica lux
effúlsit: quem triúmphans
excépit cùria cœlestis; illic
pro nobis intercédere di-

gnétur, ut suo mereámur
gaudére consórtio.

Oratio.

Deus, qui beátum Emýgdiū
Mártyrem tuum
atque Pontíficem idolórum
victória et miraculórum
glória decorásti: concéde
propítius; ut, eo interve-
niénte, malórum spirítuum
fraudes víncere, et coru-
scáre virtútibus mereámur.
Per Dóminum nostrum.

Et fit Comm. Oct. S. Lau-
rentii atque Ss. Hippolyti et
Cassiani Mart. ut in Breviario
Romano.

Ad Horas.

Ant. de Laud. Cap. et R.R.
br. de Comm. unius Mart.

In II. Vesperis.

Antiph. de Laud. Ps. ut in
II. Vesp. de Coñ. unius Mart.
A Capit. fit de S. Margarita
Virg. et Mart. ut in Propr.

Et fit Comm. S. Emýgdii.

Ant. O Emýgdi, Martyr
glorióse, quos in Christo
genuísti filios, et veræ fídei
lacte enutrísti, tua, quæ-
sumus, oráto comméndet
nos indesinénter Deo.

V. Méritis et précibus
beáti Emýgdii. **R.** Propí-
tius esto Dómine clero et
pópulo tuo.

Deinde fit Commem. Oct.
S. Laurentii et S. Eusebii
Conf. ut in Brev. Rom.

Die 14. Augusti.

S. Margaritæ **Vg.** et **Mart.**

Duplex.

Omnia de Communi Virg.
et Mart., præter sequentia.

Oratio. Indulgéntiam. de
eodem Comm.

Et fit Commem. Octavæ ac
S. Eusebii Conf., ut in Brev.

In I. Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Margaríta, quæ et Ma-
rína, Antiochiae Pi-
sidiæ patre Ædésio
idolórum sacerdóte nata, a
téneris annis Christiánæ
religióni addicta, baptizáta
est. Quæ cum exímia es-
set pulchritúdinis, a præ-
fecto Olýbrio adamátur.
Cumque eam sibi sisti ju-
báret, ita illam allóquitur:
Tuum nobis, puélla, et no-
men et religiónem edícito.
Tum illa: Margaríta, inquit,
vocor; génere sum nóbilis,
religióne Christiána.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

At præses: Duo prima
conveniéntia sunt: té-
r-

tium vero absúrdum est. Nam quid stúltius, quam ut Deum sibi quis fáciat crucifixum? Ad hæc Virgo: Unde, dic, oro, didicísti, Dóminum Jesum fuísse crucifixum? Tum præses: Ex libris Christianórum. Cui Margarita: Quænam vecórdia est, ut, cum in iisdem libris legáatur et poena Christi et glória, áltérum credáatis, áltérum re-spuátis!

R. Dilexísti justítiam.

Lectio vi.

His veheménter ira ac-cénsus præféc-tus vária tormentórum génera in sancto illo corpúsculo consúm-psit. Primum enim virgis cæsam, deinde úngulis fos-sam in cárcerem trudi ju-bet, ubi et spectro dáemonis appétitur; sed ad signum Crucis tota vis diáboli pro-stérnitur. Prodúcitur ite-rum Virgo, et cum in con-fessióne fidei constántior perseveráret, ardéntibus fácibus látera ejus exurún-tur. Dénique multis superá-tis torméntis, truncáto cá-pite victórem per tot coró-nasspíritum cœlum excépit.

R. Afferéntur regi.

In III. Nocturno Homil. in Evangel. Símile est regnum cœlorum thesaúro. de Comm. nec Virg. nec Mart.

Lect. ix. et Commem. Vigil., sed prius Octav. et postremo S. Eusebii Conf. ut in Brev.

Die 16. Augusti.

S. Rochi Confessoris.

Duplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqui. locis eadem die.

Die 18. Augusti.

S. Agapiti Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Mart., præter hæc propria.

Oratio.

Lætetur Ecclésia tua, Deus, beáti Agapiti Mártiris tui confisa suffrágiis, atque ejus précibus gloriósis et devóta permáneat, et secúra consístat. Per Dóminus nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Agapitus Prænestí-nus nóbili génere natus, Christiána fide nobílior, passus est Præneste Aureliáno impe-

ratóre anno reparátæ salútis ducentésimo septuagésimo quarto. Ingravescénte enim eo témpore imperatòris in Christiános persecutióne, Agapítus annum vix quintum supra décimum agens, imperatòris impie-tatèm detestátus, ejúsque minas nihil fáciens, Spíritus Sancti instínctu, se pro Christi fide mori parátum esse, fortitúdine plusquam viríli proféssus est. Virtuté enim indútus ex alto, non solum se holocaústum Deo óbtulit, sed suo exémplo in fide álios confirmávit, atque ad cruciátus fórtiter perferéndos animávit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Miráitus adolescéntis au-dáciām Aureliánus, torménta et horréndam cædem, nisi resipiscat et Jovi sacríficet, coíninátur; cum-que strénuus athléta per-stáret, nec a sancto propó-sito dimoverétur, eum crudelíssimis nervis diutíssime cædi jussit; tum præféc-to tráditus quatriduáno jejú-nio macerátur. Verum ani-madvér-tens præféc-tus, áni-mum púeri non torméntis

frangi, sed ad martyrium ácrius incéndi, ad cállida convérsus consília, eum blandítiis in suam sentén-tiam allícere aggréditur, et nóbili quodam viro, qui a fide ímpie defécerat, ad Agapítum misso, frustra Mártýris constántiam labefactáre nítitur. Quare tyránnus cum se a púero contémni arbitrarétur, præ rábie ac furóre ímpotens májoribus cruciátibus in eum grassári constituit, et ardéntes prunas in caput im-póni ímparat.

R. Desidérium ánime.

Lectio vi.

Sed Agapítus prunas cá-piti suo impósitas diá-dematis loco hábuit, immá-nia flagélla, quibus iterum a ternis quaterniónibus concísus est, pro delíciis, et pro dulci aura teterrimum fumum, quo, verso in ter-ram cápite pendens, quatri-duo afféctus fuit. Tum fer-vens aqua in ejus ventrem effusa est, maxilláque con-fráctæ. Quo témpore judex e tribunáli lapsus, paulo post mórtuus est. Ea re in-cénsus imperátor fortíssim-um adolescéntem leóni-

bus e cávea emíssis in amphitheátrum, in quo ludi et múnera gladiatória edebántur, spectánte pópulo, óbjici jubet, quem cum illi non audérent lädere, sed advolúti sancti púeri péibus, eos lámberent, gládio tandem percússus, eméritam ánimam Præneste Deo réddidit.

R. Stola jucunditátis.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-cúndum Matthéum.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Dixit Je-sus discípulis suis: No-líte arbitrári, quia pacem vénerim mítttere in terram: non veni pacem mítttere, sed gládium. Et réliqua.

**Homilia sancti Hierónymi
Presbýteri.**

Lib. 1. in Matth. 10.

Ad fidem Christi totus orbis contra se di-vísus est: unaquæque domus et infidéles et credéntes hábuit, et pro-ptéra bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Qui autem ántea præ-miserat: Non veni pacem

míttere, sed gládium, et di-vídere hómines adver-sus patrem et matrem, nurum et socrum, ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit, dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Cántico Canticórum légitimus: Ordi-náte in me caritátem. Hic ordo in omni afféctu neces-sárius est. Ama post Deum patrem, ama matrem ac filios.

R. Coróna aúrea.

Lectio viii.

Si autem necéssitas vé-ne-rit, ut amor paréntum ac filiorum Dei amóri compa-rétur, et non possit utrúm-que servári, ódium in suos, píetas in Deum sit. Non ergo prohibuit amáre pa-trem aut matrem, sed si-gnánter addidit: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et qui non acci-pit crucem suam et séqui-tur me, non est me dignus. In álio Evangélio légitur: Qui non récipit crucem suam quotidie. Ne semel putémus ardórem fidei pos-se suffícere: semper crux portánda est, ut semper

nos Christum amáre docceámus.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

Qui récipit vos, me récipit. Ordo pulchérrimus. Ad prædicatióne mittit, docet pericula non timénda, afféctum súbjicit religióni. Aurum supra túlerat, æs de zona excússerat. Dura Evangelistárum condítio. Unde ergo sumptus, unde victus necessária? Austeritátem mandatórum spetémperat promissórum. Qui récipit, inquiens, vos, me récipit, ut in suscipiéndis Apóstolis unusquísque crédintium se suscepísse arbitrétur: dicit enim non persónas suscipiéndas esse, sed nómina; et mercédem non pérdere suscipiéntes, licet indígnus fúerit, qui suscéptus sit.

Te Deum laudámus.

Die 19. Augusti.

S. Ludovici Tolosani

Episc. et Conf.

Semiduplex.

Omnia ut inter Festa pro aliquibus locis eadem die.

Die 21. Augusti.

Ss. Donati et Sociorum Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum.

Oratio. Deus, qui nos concédis. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente, reliqua vero de Comm. 2. loco.

Die 27. Augusti.

In Translat. Corporum Ss. Hermagoræ et Fortunati Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plur. Mart. præter Orationem.

Oratio.

Deus, qui gloriósa beatorum Mártyrum tuórum Hermágóra et Fortunáti membra nobis fámulis tuis reveláre dignátus es: concéde propitius, ut qui eórum Córporum Translatiōnem hódie venerándo cólimus, ipsórum beatitúdini, te concedénte, adjúngi mereámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. et III. Noct. de Communi 1. loco.

Die 1. Septembri.

S. Ægidii Abbatis.

Semiduplex.

*Omnia de Comuni Abbat.,
præter sequentia.*

Oratio.

Deus, qui beatum Ægidium Abbátem, erogatis in paúperes divitiis, ad erénum mira providéntia traduxísti: fac nos ejus exémplo et intercessióne cädúca despícere et sola cœlestia desideráre. Per Dóminum nostrum.

Et fit Comm. Ss. duodecim Fratrum Martyr., ut in Brev.

In I. Nocturno Lectio de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Aegidius Atheniénsis, nobilíssimo génere ortus, a prima ætate divinis litéris óperam dedit, et sanctis christiánæ caritatis officiis ita déditus fuit, ut nihil præter ea curáre viderétur. Itaque paréntibus mórtuis, totum patrimónium vénidit, et pecúniam inde accéptam in paúperes liberáli manu ero-gávit; quin etiam, ut nudum Christum sequerétur, túni-

cam éxit, et ea ægrótum egéntem texit, qua ille indútus statim conváluit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Multis déinde miráculis clarus, timens sui nóminalis celebritátem, consénsa navi, in provinciam Narbonéensem descéndit, et Arelátem ad beatum Cæsárium se cónfultit, ibique tectus et incógnitus íntegro biénno remánsit. Sed cum caritatis impúlsu ægrum curáasset, ut auram et concúrsum pópuli fúgeret, inde etiam discédens, in erénum secéssit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Ibi diu herbárum radíci bus, et cervæ lacte, quæ statis ad eum horis veniébat, admirábili sanctitáte vixit. Quæ cerva insequén-tibus aliquando cánibus régiis, cum in antrum Ægidii se recepisset, hac occasióne vir Dei a rege Gálliæ invéntus est, qui summis pré-cibus ab eo pétit, tandem que obtinuit, ut in loco spé-luncæ monastérium exstrui paterétur, cujus administratióinem flagítante rege

invitus suscépit, eoque múnere áliquot annis prudénter piéque gesto, migrávit in cœlum.

R. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia. **de Comm. Abb.**

In Laudibus Commemor.
Ss. duodecim Fratrum Mart.
ut in Breviario.

Die 3. Septembbris.

Ss. Euphemiæ, Dorothæ, Theclæ et Erasmæ Virg. Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi Virg. Mart. præter sequentia.

In utrisque Vesp. et Laudibus. V. Adducéntur.

Ad Magnif. et ad Bened.
Ant. Prudéntes Vírgines. ut in Communi.

Oratio.

Da nobis, misericors Deus, sanctis Virgínibus et Martýribus tuis Euphémia, Doróthea, Thecla et Erásma intercedéntibus, cœlestis gratiæ abundántiam: ut eárum pássio celebráta præsentis vitæ subsídium cónferat et æternæ. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Euphémia, Doróthea, Thecla et Erásma Vírgenes Aquilejenses nobíliter progénitæ, quarum priores Valéntii filiae, hóminis idololatríæ addícti, sequéntes vero Valentiniáni, ejúsdem fratris, Christi nomen profiténtis, cujus stúdio omnes in Christiána fide erudiebántur. Quadam vero die, cum suppliciter efflagitárent, ut Natísi flúminis lustrálibus undis, baptismatis desidério, ablueréntur, précibus Deo oblátis, insigni prodígio flu men divínitus cursum remorátur, ac támdiu cónstitit, donec eádem hora adveniente Valentiniáno ac beáto Hermágora Epíscopo, contínuo baptizántur, et vírgines Deo consecrántur. Cum ínterim Valéntius Eu phémiam et Dorótheam nubéndas destináasset, résputunt illæ terrénas núptias, cœlesti Sponso dicátæ. His génotor audítis, insániens, arrépto gládio utrámque aggréditur: at illæ furéntis patris e máni bus elápsæ,

ad Valentiniánum pátruum confúgiunt, quas ipse cum filiábus in suæ domus látebris ábdidit. Verum fraude servi detéctæ, qui statim a dámone arréptus, in Natfsum flúvium se præcipitem dedit, ab ipso Valéntio in sequénte orántes deprehénsæ, Servásto præsidi pro Christiáno nómine puniéndæ tradúntur.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

Delátas sibi Vírgenes præses, ut eas vidiit blan-ditiis ad apostasiam attráhere se non potuísse, ímp-erat primum nudas flagellis cædi, invérso mox córpore suspéndi, et málleis cápita eoúsque contúndi, quo sanguis e náribus copióse difflueret: sed ómnibus cruciátibus fortiores, cárceri mancipáandas deséruit. Se-quénti mane, quia a vulnéribus incólumes cernebán-tur, hortátur Servástus pro accépto benefício diis litáre, quorum pietati salútēm debére suadébat; at illæ solum Jesum Dei Fílium cœlestem médicum confitentur et prædicant. Jubet intérea præses eás-

dem equúleo suspéndi, látera lampádibus adúri, ac tandem mamíllas crudéliter amputári, quæ cánibus de-vorándæ projéctæ, singulári ab ipsis custódia vene-rántur. Iterum ígitur carcéribus occludúntur, et áltera die nudæ circumducúntur per urbem; sed oránte sancta Euphémia, Angelus Dómini singulas cándida stola superínduit, ac prístinæ in-columitáti restítuit, quin et novum cóntulit decórem, cum in eárum corpóribus nec plagárum vestígia apparérent, et vultus eárum solis instar enitéserent.

R. Dilexísti justitiam.

Lectio vi.

Tantis prodigiis, Virgi-númque constántia nil commótus præses, ut audívit irridéntes inánia deórum simulácræ, cápite ple-cténdas mandávit, quam ímpiam senténtiam in filias et neptes Valéntius ipse sese óbtulit exsecutúrum. Adiit ergo altíssimam turrim, ubi filias exímiae pul-chritúdinis anteácto tém-pore aliquámdiu custodíferat, ibique própriis máni-bus ómnium cápita obtrun-

cávit, et in præterfluéntem Natisum dejécit. Divinam tamen ultiónem imánis ádeo facínoris vín dicem sensit, ingénti illico terræmótu turri concússa, ignéque cælitus obruénte, qui Valéntium, ejus cómites, et turrim ipsam a fundaméntis incéndit. Cum autem noctu Valentiniánus cum sancto Hermágora beatárum Vírginum córpora et cápita inquisíturus descén deret prope flumen, ecce

navícula appáruit sacris pignóribus onústa, quæ a duóbus juvénibus ingéntis speciéi et lúminis, navém ducéntibus, sancto Antistiti obláta, ab eo honorífico sepúlchro, religiósó Cleri comitátu, domi ejúsdem Valentiniáni in ecclésiam consecrátæ, cóndita sunt.

R. Afferéntur Regi.
In III. Nocturno Homilia in Evangel. Accessérunt ad Jesum. de eodem Communi 2. loco.

COMMEMORATIO

S. Nicolai Patroni titularis Ecclesiæ Cathedralis.

Dicenda per annum inter
Suffragia Sanctorum post
Commemorationem Ss. Apost.
Petri et Pauli.

Ad Vesperas.

Ant. Amávit eum Dóminus,
et ornávit eum: stolam
gloriæ induit eum, et ad
portas paradísi coronávit
eum.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Euge serve bone et
fidélis. **ut infra ad Laudes.**

V. Elégit eum Dóminus
sacerdótem sibi. **R.** Ad
sacrificándum ei hóstiam
laudis.

Ad Laudes.

Ant. Euge serve bone et
fidélis, quia in pauca fuísti

fidélis, supra multa te con-
stituam, dicit Dóminus.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Sacérdos et Pón-
tifex, et virtútum ópifex,
pastor bone in pópulo, ora
pro nobis Dóminum.

V. Amávit eum Dóminus,
et ornávit eum. **R.** Stolam
gloriæ induit eum.

Oratio.

Deus, qui beátum Nico-
láum Pontíficem innú-
meris decorásti miráculis:
tríbue, quás sumus; ut ejus
méritis et prémibus a ge-
hennæ incéndiis liberémur.
Per Dóminum nostrum Je-
sus Christum Fílium tuum:
Qui tecum vivit et regnat.

Index alphabeticus.

	pag.
Achatii et Soc. Mart. 22. Junii.	22*
Ægidii Abbatis. 1. Sept.	58*
Agapiti Mart. 18. Aug.	54*
Bertrandi Conf. 6. Junii.	8*
Cantiani, Cantii etc. Mart. 31. Maji.	5*
Christinae Virg. et Mart. 24. Julii.	41*
Christophori Mart. 11. Aug.	44*
Cyriaci et Muscæ Virg. et Mm. 17. Junii.	17*
Divisionis Apostolorum. 15. Julii.	34*
Donati et Sociorum Mart. 21. Aug.	57*
Emygdi Episc. Mart. 13. Aug.	46*
Euphemiæ, Dorotheæ etc. Virg. et Mart. 3. Sept.	59*
Felicitis a Cantalicio Conf. 21. Maji.	1*
Felicitis et Fortunati Mart. 18. Junii.	17*
Hermagoræ et Fortunati Mart. 12. Julii.	32*
— — Vigilia. 11. Julii.	32*
— — Octava. 19. Julii.	39*
— — Translatio. 27. Aug.	57*
Joannis Francisci Regis Conf. 16. Junii.	17*
Joannis Nepomuceni Mart. 16. Maji.	1*
Ladislai Regis Hungariæ Conf. 27. Junii.	23*
Ludovici Tolosani Episc. Conf. 19. Aug.	57*
Margaritæ Virg. et Mart. 14. Aug.	53*
Maximæ Virg. 17. Maji.	1*
Maximi Episc. Mart. 29. Maji.	1*
Nazarii Episc. Conf. 19. Junii.	22*
Nicetæ Episc. Conf. 3. Julii.	26*
Omnium Ss. Apostolorum Commem. 29. Junii.	25*
Pantaleonis Mart. 27. Julii.	43*
Petri et Pauli Apost. Commem. 29. Junii.	25*

Pii I. Papæ, Mart. 11. Julii.	pag.	31*
Primi et Feliciani Mm. 9. Junii.		12*
Prothi Mart. 20. Junii.		22*
Quirini Episc. Mart. 4. Junii.		6*
Rochi Conf. 16. Aug.		54*
Stephani Inventio Regis Hung. Conf. 30. Maji.		2*
Udalrici Episc. Conf. 4. Julii.		28*
Vigilii Episc. Mart. 5. Julii.		29*
Vitalis et Variæ Mm. Commem. 8. Junii.		10*
Viti et Soc. Mart. 15. Junii.		14*

Labaci in Carniola, Libraria catholica.

OFFICIA PROPRIA DIŒCESIS LABACENSIS.

PARS AUTUMNALIS.

Domin. II. Septembbris.

Dies Octava

Ss. Angelor. Custodum.

Duplex.

Omnia ut in Festo præter sequentia.

In I. Nocturno.

De Libro Génesis.

Lectio i. Cap. 28.

Vidit Jacob in somnis scalam stantem super terram et cacumen illius tangens cœlum, Angelos quoque Dei ascendentes per eam, et Dóminus innixum scalæ dicentem sibi: Ego sum Deus Abraham, patris tui, et Deus Isaac: terram, in qua

dormis, tibi dabo, et sémini tuo, erítque semen tuum quasi pulvis terræ; dilatáberis ad Oriéntem et Occidéntem et Septemtriónum et Meridiem, et benedicéntur in te et in sémine tuo cunctæ tribus terræ, et ero custos tuus, quocumque perréxeris, et redúcam te in terram hanc, nec dimittam, nisi complévero univérsa, quæ dixi. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait: Vere Dóminus est in loco isto, et ego nesciébam; pavénsque, quám terribilis est, inquit, locus iste! non est hic aliud, nisi Dómus Dei, et porta cœli.

R. Angelis suis.

De libro Exodi.

Lectio ii. Cap. 14.

Tollens se Angelus Dómini, qui præcedébat castra Israël, ábiit post eos, et cum eo páriter colúmna nubis, prióra dimittens, post tergum stetit inter castra Ægyptiòrum et castra Israël: et erat nubes tenebrósa et illúminans noctem, ita ut ad se ínvicem toto noctis témpore accédere non valérent. Cumque extendísset Móyses manum super mare, ábstulit illud Dóminus flante vento vehémenti et urénte tota nocte, et vertit in siccum: divisa que est aqua et ingréssi sunt filii Israël per médium sicci maris: erat enim aqua quasi murus a déxtera eórum et læva. Persequentésque Ægyptii ingréssi sunt post eos, et omnis equitátus Pharaónis, currus ejus, et équites per médium maris. Jamque advénerat vi glia matutína, et ecce, respíciens Dóminus super castra Ægyptiòrum per colúmnam ignis et nubis, interfécit exércitum eórum: et subvértilt rotas cùrruum, ferebantúrque in profún-

dum. Dixérunt ergo Ægyptiòrum: Fugiámus Israélem: Dóminus enim pugnat pro eo contra nos.

R. Respóndit Angelus.

De libro Regum.

Lectio iii. III. Reg. c. 19, 4.

Cum venísset in desértum Elías, et sedéret subter unam juníperum, petívit ánimæ suæ, ut morerétur, et ait: Súfficit mihi Dómine, tolle ánimam meam: neque enim mélior sum, quam patres mei. Projecítque se, et obdormívit in umbra juníperi: et ecce, Angelus Dómini tétigít eum, et dixit illi: Surge et cómede! Respéxit, et ecce ad caput suum subcinerícius panis et vas aquæ: comédit ergo, et bibit, et rursum obdormívit. Reversúsque est Angelus Dómini secúndo, et tétigít eum, dixítque illi: Surge, cómede, grandis enim tibi restat via. Qui cum surrexiisset, comédit et bibit, et ambulávit in fortitúdine cibi illius quadragínta diébus et quadragínta nóctibus usque ad montem Dei Horeb.

R. In conspéctu.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Gregórii
Papæ.

Lectio iv.

Sed quid prodest nobis de Angélicis spiritibus ista perstrin gere, si non studeámus hæc etiam ad nostros profectus cóngrua consideratióne derivare? Quia enim supérna illa cívitas ex Angelis et homínibus constat ad quam tantum crédimus humánū genus ascéndere, quantos illic cónsigit electos Angelos remansisse, sicut scriptum est: Státuit términos géntium secúndum númerum Angelórum Dei: debémus et nos áliquid ex illis distinctionibus supernórum cívium ad usum nostræ conversationis tráhere, nosque ipsos ad incremēta virtútum bonis stúdiis inflammáre.

R. Vivit ipse.

Lectio v.

Quia enim illuc tanta a scensúra créditur multitúdo hóminum, quanta multitúdo remánsit Angelórum; súperest, ut ipsi quoque hómines, qui ad

cœléstem pátriam rédeunt, ex ejus agmínibus áliquid illuc reverténtes imitentur. Distínte namque conversatiónes hóminum, singulórum ágminum ordinib⁹ cóngruunt, ut in eórum sortem per conversationis similitúdinem deputentur. Nam sunt plerique, qui parva cípiunt, sed tamen hæc éadem parva pie annuntiáre fratrib⁹ non desistunt. Isti itaque in Angelórum númerum current.

R. Angelus Dómini.

Lectio vi.

Et sunt nonnúlli, qui dívinæ largitatis múnere refécti, secretórum cœlestium summa et cípere prævalent, et nuntiáre. Quo ergo isti, nisi inter Angelórum númerum deputantur? Et sunt álii, qui mira fáciunt, signa valénter operántur. Quo ergo isti, nisi ad supernárum virtútum sortem et númerum cóngruunt? Et sunt nonnúlli, qui etiam de obséssis corpórib⁹ malignos spíritus fugant, eosque virtúte orationis, et vi accéptæ potestatis ejiciunt. Quo itaque isti

méritum suum, nisi inter potestátum coeléstium númerum sortiúntur.

R. In omni tribulatióne.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-cúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

In illo témpore: Accessé-runt discipuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, ma-jor est in regno cœlórūm? Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbýteri.

Libr. 3. Coment. in c. 18. Matth.

Post invéntum statérem, post tribúta réddita, quid sibi vult Apostolórum repen-tína interrogátiō: Quis, putas, major est in regno cœlórūm? Quia víderant pro Petro et Dómino idem tri-bútum rédditum, ex æqua-lítate prétri arbitráti sunt, Petrum ómnibus Apóstolis esse praelátum, qui in red-di-tióne tribúti Dómino fú-erat comparátus: ídeo in-térrugant, quis major sit in regno cœlórūm? Vidéns-que Jesus cogitationes eó-rum, et causas erróris in-

télligens, vult desidérium glóriæ humilitatis conten-tiōne sanáre.

R. Machabéus.

Lectio viii.

Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscínde eum, et prójice abs te. Necésse est quidem venire scándala: vñ tamen ei est hómini, qui, quod necésse est, ut fiat in mun-do, vñtio suo facit, ut per se fiat. Igitur omnis truncátur afféctus, et univérsa propín-quitas amputátur, ne per occasiōnem pietatis unus-quisque credéntium scán-dalis páteat. Si, inquit, ita est quis tibi conjúnctus, ut manus, pes, óculus, et est útilis atque sollicitus, et acútus ad perspiciéndum, scándalum autem tibi facit, et propter dissonántiam morum te pértrahit in ge-hénnam: mélius est, ut et propinquitatē ejus, et emoluméntis carnálibus cáreas, ne, dum vis lucrifácere co-gnátos et necessários, cau-sam hábeas ruinárūm.

R. Tu Dómine.

Lectio ix. de Homil. in Ev-angelium Dominicæ occurr., de qua etiam Commemoratio

in utrisque Vesperis et Laudibus facienda est.

Si dies Octava Ss. Angelorum Custodum inciderit in festum Nativitatis B. M. V., fit Officium de B. Maria V. cum Commem. diei Octavæ Ss. Angelorum Custodum, quæ Commemoratio in utrisque Vesp. et Laudibus ante omnes alias facienda est.

Die 1. Septembbris.

S. Ægidii Abbatis.

Semiduplex.

Omnia de Comuni Abbat., præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátum Ægidium Abbátem, erogáttis in paúperes divítiosis, ad erénum mira providéntia traduxísti: fac nos ejus exemplo et intercessióne caídúca despícere et sola cœlestia desideráre. Per Dóminum nostrum.

Et fit Comm. Ss. duodecim Fratrum Martyr., ut in Brev.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Aegidius Atheniénsis, nobilíssimo génere ortus, a prima aëtate divinis lítteris óperam

dedit, et sanctis christiánæ caritatis officiis ita déditus fuit, ut nihil præter ea curáre viderétur. Itaque paréntibus mórtuis, totum patrimónium véndidit, et pecúniam inde accéptam in paúperes liberáli manu ergávit; quin étiam, ut nudum Christum sequerétur, túnicam éxuit, et ea ægrótum egéntem texit, qua ille indútus statim conváluit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Multis déinde miráculis clarus, timens sui nóminalis celebritátem, consénsa navi, in provínciam Narbonénsem descéndit, et Arelátem ad beátum Cæsarium se cóntulit, ibique tectus et incógnitus íntegro biénno remánsit. Sed cum caritatis impúlsu ægrum curásset, ut auram et concúrsu populi fúgeret, inde étiam discédens, in erénum secéssit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Ibi diu herbárum radíci bus, et cervæ lacte, quæ statis ad eum horis veniébat, admirábili sanctitáte vixit. Quæ cerva insequén-

tibus aliquando cónibus régiis, cum in antrum Aegidii se recepisset, hac occasione vir Dei a rege Galliae in-véntus est, qui summis précibus ab eo pétuit, tandem que obtinuit, ut in loco speluncæ monastérium exstrui pateretur, cujus administratiōnem flagitante rege invitus suscépit, eoque mūnere aliquot annis prudenter piéque gesto, migravit in cœlum. R. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos reliquimus ómnia. de Comm. Abb.

In Laudibus Commemor.
Ss. duodecim Fratrum Mart.
ut in Breviario.

Die 3. Septembbris.
Ss. Euphemiæ, Dorotheæ, Theclæ et Erasmæ
Virg. Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi Virg.
Mart. præter sequentia.

In utrisque Vesp. et Laudibus. V. Adducéntur.

Ad Magnif. et ad Bened.
Ant. Prudéntes Vírgines. ut in
Communi.

Oratio.

Da nobis, misericors Deus, sanctis Virgínibus et Martýribus tuis Euphémia,

Doróthea, Thecla et Erásmia intercedéntibus, cœlestis gratiæ abundántiam: ut eárum pássio celebráta præséntis vitæ subsídium cónferat et æternæ. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Euphémia, Doróthea, Thecla et Erásma Vírgenes Aquilejenses nobiliter progénitæ, quarum priores Valéntii filiæ, hóminis idololatræ addícti, sequéntes vero Valentiniáni, ejúsdem fratrís, Christi nomen profiténtis, cujus stúdio omnes in Christiána fide erudiebántur. Quadam vero die, cum supplíciter efflagitárent, ut Natisí flúminis lustrálibus undis, baptísmatis desidério, ablueréntur, précibus Deo oblátis, insigni prodígio flu-men divinitus cursum remorátur, ac tamdiu cónstitit, donec eádem hora adveniente Valentiniáno ac beato Hermágora Epíscopo, contínuo baptizántur, et vírgines Deo consecrántur. Cum ínterim Valéntius Eu-

phémiam et Dorótheam nubéndas destinásset, résputunt illæ terrénas núptias, cœlesti Sponso dicátæ. His génitor auditis, insániens, arrépto gládio utrámque aggréditur: at illæ furéntis patris e mánibus elápsæ, ad Valentiniánum pátruum confúgiunt, quas ipse cum filiábus in suæ domus látebris ábdidit. Verum fraude servi detéctæ, qui statim a dæmone arréptus, in Natísum flúvium se præcípitem dedit, ab ipso Valéntio insequénte orántes deprehénsæ, Servásto præsidi pro Christiáno nómine puniéndæ tradúntur.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

Delátas sibi Vírgenes præses, ut eas vidit blanditiis ad apostasiám attráhere se non potuísse, imperat primum nudas flagéllis cædi, invérso mox córpore suspéndi, et málleis cápita eoúsque contúndi, quo sanguis e náribus copióse difflueret: sed ómnibus cruciátibus fortiores, cárceri mancipándas deséruit. Sequénti mane, quia a vulnéribus incólumes cernebán-

tur, hortátur Servástus pro accépto benefício diis litáre, quorum pietáti salútem debére suadébat; at illæ solum Jesum Dei Fílium cœlestem médicum confiténtur et prædicant. Jubet intérea præses eásdem equúleo suspéndi, látera lampádibus adúri, ac tandem mamíllas crudéliter amputári, quæ cánibus devorándæ projéctæ, singulári ab ipsis custódia venerántur. Iterum ígitur carcéribus occludúntur, et áltera die nudæ circumducúntur per urbem; sed oránte sancta Euphémia, Angelus Dómini singulas cándida stola superínduit, ac prístinæ in columitáti restítuit, quin et novum cónstulit decórem, cum in eárum corpóribus nec plagárum vestigia apparérent, et vultus eárum solis instar enitéserent.

R. Dilexísti justitiam.

Lectio vi.

Tantis prodigiis, Virgínus núnque constántia nil commótus præses, ut audívit irridéntes inánia deorum simulácrá, cápite plecténdas mandávit, quam ímpiam senténtiam in fi-

lias et neptes Valéntius ipse sese óbtulit exsecutúrum. Adiit ergo altíssimam turrim, ubi filias exímiae pulchritúdinis anteácto tém pore aliquámdiu custodíerat, ibique própriis máni bus ómnium cápita obtruncávit, et in præterfluéntem Natisum dejécit. Divinam tamen ultióñem im mánis ádeo facínoris vín dicem sensit, ingénti illico terræmótu turri concússa, ignéque cælitus obruénte, qui Valéntium, ejus cómites, et turrim ipsam a fundaméntis incéndit. Cum autem noctu Valentiniánus cum sancto Hermágora beatárum Vírginum córpora et cápita inquisítúrus descénderet prope flumen, ecce navícula appáruit sacrís pignóribus onústa, quæ a duóbus juvénibus ingéntis speciéi et lúminis, navem ducéntibus, sancto Antistiti obláta, ab eo honorífico sepúlchro, religioso Cleri comitátu, domi ejúsdem Valentiniáni in ecclésiam consecrátæ, cóndita sunt.

R. Afferéntur Regi.

**In III. Nocturno Homilia
in Evangel. Accessérunt ad**

Jesum. **de eodem Communi
2. loco.**

Die 4. Septembris.

S. Rosaliæ Virginis.

Duplex majus.

Omnia ut inter Festa pro aliqui. locis eadem die.

Oratio sumitur 1. loco et in
**I. Noct. Lect. De virgínibus.
de Communi Virg.**

Die 6. Septembris.

**S. Joannæ Franciscæ
Fremiot de Chantal Vid.**

Duplex.

Omnia de Comm. nec Virg.
nec Mart. præter sequentia.

Oratio.

Omnípotens et misericors Deus, qui beatam Joánnam Franciscam tuo amóre succénsam admirábili spíritus fortitúdine per omnes vitæ sémitas in via perfectiónis donásti, qui que per illam illustráre Ecclésiam tuam nova prole voluísti: ejus méritis et précibus concéde; ut qui infirmitátis nostræ cónscii de tua virtúte confidimus, cœlestis grátiæ auxílio cuncta nobis adversántia vincámus. Per Dóminum.

**In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.**

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Joánnna Francísca Fré-miot de Chantal, Di-víone in Burgúndia claríssimis orta natálibus, ab ineúnte ætate exímiae sanctitatis non obscúras édedit significatiónes. Eam enim vix quinquénnem nóbilem quemdam Calvinistam sólida supra ætátē argumentatióne perstrin-xisse ferunt, collatúmque ab eo munúsculum flammis fillico tradidísse in hæc verba: En quómodo hæré-tici apud íferos comburéntur, qui loquénti Christo fidem detrécant. Matre orbáta, Deíparæ Vírginis tutélæ se commendávit, et fámulam, quæ ad mundi amórem eam alliciébat, ab se rejécit. Nihil puerile in móribus éxprimens, a sǽculi delíciis abhorrrens, martyriúmque anhélans, reli-gióniac pietáti impénde studebat. Baróni de Chantal núptui a patre trádita, virtútibus ómnibus excoléndis óperam dedit, líberos, fá-mulos, aliósque sibi subjéctos in fídei doctrína, bonísq[ue] móribus imbúere

sátagens. Profusa liberali-táte paúperum inópiam sub-levábat, annóna divínitus non raro multiplicáta: quo factum est, ut némini se umquam Christi nómine ro-gánti stipem abnegatúram spopónerit.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

Viro in venatióne inter-empto, perfectioris vitæ consílium íniens, continén-tiæ voto se obstrínxit. Viri necem non solum æquo áni-mo tulit, sed, in pùblicum indúltæ véniæ testimónium, occisóris filium e sacro fon-te suscípere sui victrix él-egit. Módica família, tenui victu atque vestítu conténta, pretiósas vestes in pios usus convértit. Quidquid a domésticis curis supérerat témporis, prémibus, piis lec-tiónibus, laborique impen-débat. Numquam addúci póuit, ut áleras nuptias, quamvis útiles et honorífi-cas, iníret. Nę autem a pro-pósito castimóniæ obser-vándæ in pósterum dimo-verétur, illius voto innováto, sanctíssimum Jesu Christi nomen candénti fer-ro péctori inscúlpsit. Ar-

déntius in dies caritáte fer-
vēscens, paúperes, derelí-
ctos, ægros, teterrimísque
morbis inféctos ad se ad-
ducéndos curábat; eósque
non hospítio tantum exci-
piébat, solabátur, fovébat,
verum étiam sórdidas eo-
rúmdem vestes depurgá-
bat, láceras reficiébat, et
manántibus fóetido pure ul-
céribus lábia admovére non
exhorrébat.

R. Dilexísti.

Lectio vi.

A sancto Francíſco Salé-
sio, quo spíritus moder-
atóre usa fuit, divinam
voluntátem edócta, pró-
prium paréntem, sócerum,
filium déniqe ipsum, quem
étiam vocatióni obsisté-
tem, sua e domo egrédiens,
péribus calcáre non du-
bitávit, invícta constántia
deseruit, et sacri institúti
Visitatiónis sanctæ Mariæ
fundaménta jecit. Ejus in-
stitúti leges integérime cu-
stodívit, et ádeo paupertatis
fuit amans, ut vel neces-
sária sibi deéſſe gaudéret.
Christiánæ vero ánimi de-
missiónis et obediéntiæ, vir-
tútum déniqe ómnium per-

fectissimum exémplar se
præbuit. Altiores in corde
suo ascensiónes dispónens,
arduissimo efficiéndi sem-
per id quod perféctius esse
intelligeret, voto se obstrín-
xit. Dénique, sacro Visi-
tatiónis institúto ejus potis-
simum ópera longe latéque
diffuso, verbo, exémplo, et
scriptis étiam divina sa-
piéntia refértis, ad pietátem
et caritátem soróribus ex-
citátiſ, méritis reférta, et
sacraméntis rite suscéptis,
Molínis, anno millésimo
sexcentésimo quadragési-
mo primo, die décima té-
rtia Decémbriſ, migrávit ad
Dóminum, ejúsque án-
imam, occurrénte sancto
Francíſco Salésio, in cœlos
deférri sanctus Vincéntius
a Paulo procul distans a-
spéxit. Ejus corpus póstea
Annécium translátum fuit:
eámque miráculis ante et
post óbitum claram Be-
nédictus décimus quartus
beatórum, Clemens vero
décimus tértius Póntifex
Máximus albo sanctórum
adjécit. Festum autem ejús-
dem die duodécimo Kaléndas Septémbriſ ab uni-
vérsa Ecclésia Clemens dé-

cimus quartus Póntifex Máximus celebrári præcépit.

R. Fallax grátia.

In III. Nocturno Homil. in Evangel. Símile est regnum cœlórum. de Comm. non Virg.

Die 7. Septembris.

S. Anastasii Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter sequentia.

Oratio. Præsta quæsumus ... ut qui. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente, reliquæ vero de Communi 2. loco.

Die 9. Septembris.

Ss. Hermogenis et Fortunati Martyrum.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart.

Oratio. Deus, qui nos concédis. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Noct. de Com. primo, in III. Noct. de Com. 2. loco.

Comm. S. Gorgonii Mart. cum ejus ix. Lect., ut in Brev.

Die 11. Septembris.

S. Danielis Proph. Conf.

Duplex.

Oratio. Deus, qui nos. de Communi Conf. non Pont.

In I. et II. Nocturno Lect. ex Dominica III. Novembr.

In III. Noct. ex Dominica ultima post Pentecost. Reliqua de Comm. Conf. non Pont.

Commemor. Ss. Prot. et Hyacinthi Mm., cum eorum ix. Lect., ut in Breviario.

Die 12. Septembris.

S. Pelagii Martyris.

Duplex.

Omnia de Com. un. Mart.

Oratio. Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut qui. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. et III. Nocturno de eodem Comm. 1. loco.

Die 13. Septembris.

Ss. VII Dormientium Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Comm. plur. Mart.

Oratio. Deus, qui nos concédis. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. et III. Nocturno de eodem Communi 2. loco.

Die 25. Septembris.

Beatæ Mariæ de Socos, dictæ de Cervellione, Vg.

Duplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqu. locis die 22. Septembris præter Lect. I. Noct. De Virginibus. de Communi.

Die 26. Septembris.

S. Gerardi Episc. Mart.

Duplex.

*Omnia de Communi unius
Mart., præter sequentia.*

Oratio. Infirmitatem.

*Et fit Comm. Ss. Cypriani
et Justinæ Mm., ut in Brev.*

*In I. Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Gerárdus, Venétiis ex Sagréda patrítia familia natus, ab ineúnte ætate divíno cùltui deditus, monásticum ampléxus est institútum sub régula sancti Benedícti in Monastério sancti Geórgii Majóris Venetiárum, in quo divínis contemplatióibus vacans, flagránti ánimo concupívit Dominicum sepúlchrum invísere. Cum ígitur in Palæstínam ténderet, per vénit in Pannóniæ partes, ubi tunc piíssimus rex Stéphanus regnábat, a quo benígne excéptus, primum eremíticam vitam duxit. Mox epíscopus creátus commíssas sibi oves verbo et exémplo pásccere numquam déstitut, donec in persecutióne Christianórum, quæ

in Pannónia, ut ipse prædixerat, post sanctíssimi Regis óbitum secúta est, lapídibus óbrutus, martyrii palmam obtínuit, atque sanctité, doctrína et miráculis clarus, Hungarórum Apóstolus méritu nuncupári. **R.** Honéstum fecit.

*Sermo sancti Augustíni
Epíscopi.*

Serm. 44. de Sanctis.

Lectio v.

Triumphális beáti Mártiris Gerárdi dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cuius glorificationi sicut congaúdet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cuius glorióso agóne duo nobis præcípue consideránta sunt: induráta vidélicet tortóris sævitia, et Mártiris invícta patiéntia. Sævitia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártiris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam ad vérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignáribus: quóniam tamquam fœnum velóciter aréscet. Quod autem advér-

sus malignantes patiēntia exhibēnda sit, audi Apóstolum suadéntem: Patiēntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Coronata itaque est beáti Mártyris patiēntia, mancipáta est ætérnis cruciáti-bus tortóris incorrécta malitia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiómem cápitis sui tolerávit probra, sustinuit irrigíones, flagélla non tímuit: et quot ante mortem pro Christo pér-tulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrificia. Quod enim propinántे Apóstolo bí-berat, alte retinébat: Quia non sunt condignæ passiōnes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ reve-lábitur in nobis. Et quia momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operá-tur in cœlis. Hujus promis-siónis amóre a terrénis sus-pensus, et prægustáta su-pérnæ suavitatis dulcé-dine ineffabiliter afféctus, dicé-

bat cum Psalmista: Quid mihi est in cœlo, et a te quid vólui super terram? Defécit caro mea, et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis venit ad me. ut in Communi 1. loco, cum ix. Lectione ex duabus unita et Commem. Ss. Cypriani et Justinæ Mart. ut in Brev.

Dominica IV.
post Kalendas Octobris.

Octava

Dedicat. Omn. Eccles.
consecratarum.

Duplex.

Omnia de Communi Dedi-cationis Ecclesiæ.

In I. Nocturno Lectiones ut in Festo, in II. Noct., ut in die Octava, in III. Noct. ex die secunda infra Octav., nona Lectio Domin. et Com-memoratio ejusdem in utris-que Vesperis et Laudibus.

Die 1. Octobris.

S. Remigii Ep. Conf.
Semiduplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont., præter sequentia.

In Hymno. Iste Conféssor.
mutatur tertius versus.

Oratio. Da quásimus. de
Communi.

In I. Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Remigius Laudúni in Gállia natus est paréntibus Æmilio et Celínia, jam aetátē provéctis: cuius ortum solitárius quidam cæcus, Montánus nōmine, prædixisse fertur. Piissimórum paréntum cura divinis præcéptis ac libéralibus disciplínis óptime institútus, ómnium óculos in sui admiratióne ita convértit, ut annos natus duos et vigínti præter aetátē ad voluntátem ad episcopátum Rhémensem eligeréntur. Cum rex Francórum Clodovéus Alemánnos, invocáto Christi nōmine, ad Tolbácam debelláset, ipsum ad Rhemórum urbem regréssum Remigius adhortátus est, ut fidem Christi profiteréntur. Cum respondísset rex, veréri se, ut per subditos sibi illud licéret, hi statim acclamárun: Mortáles deos abígimus, et Deum immortálem,

quem Remigius prædicat, sequi paráti sumus.

R. Invéni David.

Lectio v.

Tum Remigius Clodovéum, quem sanctus Védastus fidei documéntis imbúerat, ipso die Natális Dómini baptizávit, et sacro Chrísmate inúnxit cum si gnáculo Crucis Christi; de exércitu autem ejus ter mille et ámplius salutári lavácro initiáti sunt. Hoc fau stíssimo evéntu paganórum ingens multitúdo per Galliárum provincias, quibus adnumerátur Bélgium, Christi jugo submissa est, magno fidei increménto. Clodovéum deínde bellum advérsus Gothos parántem Remigius utilíssimis administrándo regno consíliis per lítteras instrúxit, eíque auctor fuit, ut concílium Aurelianése, aliaéque sýnodi ad extinguéndam Ariánórum hæresim celebra réntur.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Beáti Remigii exímiam sciéntiam, summámque pietátēm testátur sanctus

Gregórius Turonénsis. Singulari erat cleméntia in pœnitentes, atque ad Salvatóris exémplum mitis, et hūmilis corde, strénus quoque in vínea Dómini operárius, plúrimos episcopátus per Gálliam instituit. Vária quoque monastéria ad divínū cultum adaugéndum in dicecési sua excitavit, et assíduus verbi Dei prædicátor fidélium númerum plúrimum adaúxit, donec plenus diérū ac meritórum óbiit anno quingentésimo trigésimo tértio. Corpus ejus in aedícola sancti Christóphori mox sepultum, sed várias deinde in urbes bellórum causa delatum, dénique in basilicam Rhemis ejus nōmine appellatam a Leónē Papa nono hac die translátum est.

R. Iste est, qui.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre. de Communi 1. loco.

Die 2. Octobris.

S. Juliani Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris.

Oratio. Præsta, quæsumus omnipotens Deus: ut intercedénte. *de eodem Communi.*

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Noct. de Com. 1. loco.

In III. Noct. de Com. 2. loco.

Die 10. Octobris.

Ss. Gereonis et Socior.

Martyrum.

Duplex.

Omnia de Communi plur.
Mart. præter sequentia.

Oratio.

D eus, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum Gereónis et Sociórum ejus solemnitáte gaudére: concéde propítius, ut quorum mérita celebrámus, accendámur exemplis. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Quo tempore Diocletiánus et Maximiánus cæsares in excidium Christiáni nōminis tota Románi impérii mole prorúere videbántur, selectissimam Thebæórum mīlitum áciem oppósuit Deus hóstibus efferatíssimis, ut

admirabili certamine, et glorióso tantorum Mártirum sanguine sancta Ecclésia splendidius coruscáret. In ea vero legióne post beatum Maurítiū tribúnum, duces Victor, Floréntius ac Géreon Christiána virtútē non minus, quam béllica fortitúdine præcellébant. Hi primo cum sóciis ab Hierosolymitáno epíscopo baptizáti, ac deinde Romæ, cum ex Ægypto in Gállias bellatúri proficisceréntur, a beáto Marcellíno Pontífice in sanctæ virtutis propó sito egrégie confirmáti, quó modo sub armis Románæ militiæ, Christiánæ religiōnis conservánda esset innocéntia didicérunt. Itaque stúdio servándæ veræ fidei veheménter incénsi, in unam simul omnes convenére sententiam, ut contra hostes públicos edictis imperatóris obedírent, contra suscéptæ fidei religionem imperatórem nullum agnoscerent; rati nimírum se longe nobílius pro cœlestis regni glória, quam pro Románi impérii salúte decer-taturos.

R. Sancti tui.

Lectio v.

Postquam ergo apud Agaúnū Vallésiæ oppidum sanctus Maurítius et Sóci nefárium imperatóris præceptum de thure idólis adoléndo strénue detrectántes crudéliter cæsi sunt, omnis ethnicórum rábies in Victórem, Floréntium, Gereónem et cáteros, qui de Thebæa legióne supérerant, versa est. Illis autem fortissimórum audita comilitónum nece, meliòrum aëmulatióne charísmatum excitati, eo amplius in oblatæ sibi martyrii corónæ desidérium exarsérunt. Ac primo quidem Floréntius una cum Cássio ac septem aliis, Christiánam fidem fôrter ásserens apud aram Ubiórum ad Rheni flúminis ripam gládio cæsus est. Progréssi vero scelésti miltes ac tortóres, Gereónem ejúsque Sócios tercéntos decem et octo, scuto fidei et gálea divinæ caritatis armátos, sanctum Jesu Christi nomen constantissime confitentes, seque ad mortem pro eo fôrter obeúndam invicem cohortántes, in Coloniæ Agrippinæ campis

obtrúncant. Demum Victor aliíque tercéti trigínta mílités, quos ducébat, apud Trojam Francórum óppidum pro ejúsdem fidei confessióne martýrium páriter subiérunt.

R. Vérbera.

Lectio vi.

Sancti vero Gereónis et Sociórum Mártyrum ve-neránda córpora ab insá-nis lictóribus raptáta per agros, in púteum projécta sunt, qui locus ad Mártyres ab íncolis appellátur. Ibi póstmodum Hélena, Constantíni imperatóris ma-ter, amplíssimam ecclésiam et monastérium exstrúxit, eumdémque locum plúri-mis omnípotens Deus vir-tútibus et miráculis illustrávit. Illud autem imprímis célebre, quod Evergístus Coloniénsis epíscopus, cum acerbíssimo cápití dolóre torquerétur, ad túmu-lum sanctórum Mártyrum orans, incipiénsque versí-culum illum: Exsultábunt Sancti in glória: prótinus voce ex áditu venerabilium cínerum mirabíliter erum-pénte, respónsum audívit: Lætabúntur in cubílibus

suis. Quare stupefáctus an-tístes, omni pópulo in loci laúdibus exsultánte, púl-verem túmulo circumjacéntem cáptí suo impósuit, statímq; ex dolóre conváluit. Porro sancti Mártyris Gereónis ossa áliquot ex Aquilejénsi basílica trans-láta, in Utinénsi cathedráli ecclésia religióse asser-vántur.

R. Tamquam aurum.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii se-cúndum Mattháeum.

Lectio vii. Cap. 10. c.

In illo témpore: Dixit Je-sus discípulis suis: Cum persequéntur vos in civitá-te ista, fúgite in áliam. Et réliqua.

Homilia sancti Athanásii Epíscopi.

In Apolog. de fuga sua ante medium.

Hin lege præcéptum erat, ut constitue-réntur civitátes re-fugiórum, ut qui quomodo-cúmque ad necem quære-réntur, servári possent. In consummatiōne porro sæcu-lorum, cum advenísset il-lud ipsum Verbum Patris,

quod Móysi ántea locútum fúerat, rursus hoc præcéptum dedit: Cum vos, inquiens, persecuti fúerint in civitáte ista, fúgite in áliam. Paulóque post súbjicit: Cum vidéritis illam abominationem desolatiónis, quæ dicta est per Daniélem Prophétam, consisténtem in loco sancto (qui legit, intélligat), tunc, qui in Ju-dáea sunt, fúgiant ad montes: et qui in tecto est, ne descéndat tollere áliquid de domo sua: et qui in agro est, non revertátur tollere túnicam suam.

R. Propter testaméntum.

Lectio viii.

Hæc cum scirent sancti, Hejúsmodi tenuérunt suæ conversatiónis institútum. Quæ enim nunc præcepít Dóminus, éadem quoque ante suum in carne advén-tum locútus est in sanctis: et hoc institútum hómines ad perfectiόnem ducit. Nam quod Deus jússerit, id omnino faciéndum est. Ideóque et ipsum Verbum propter nos homo factum, non indígnum putávit, cum quæreré tur, quemádmodum et nos, abscóndere se; et, cum

persecutiόnem paterétur, fúgere, et insídiás declináre: cum autem a se definitum tempus ipse adduxíset, in quo corporáliter pro omnibus pati volébat, ultro seípsum trádidit insidiántibus. **R.** Sancti mei.

Lectio ix.

At vero sancti hómines, cum hanc quoque formam a Salvatóre didicí-sent, (ab ipso enim et ántea et semper omnes docebán-tur) advérsus persecutóres ut legítime certárent, fugié-bant, et ab illis quæsíti se abscondébant. Cum enim præstitúti sibi a divína pro-vidéntia témporis finem ignorárent, nolébant insidiántibus se témere tráde-re; sed contra, cum scirent quod scriptum est, in má-nibus Dei esse hóminum sortes, et Dóminum mortifi-cáre et vivificáre, pótius in finem usque perseverá-bant, circumeúntes, ut ait Apóstolus, in melótis, in péllibus caprínis, egéntes, angustiáti, in solitudínibus errántes, et in spelúncis et cavérnis terræ laténtes, quoad vel definitum mortis tempus veníret, vel, qui

tempus ipsum definierat, Deus cum eis loqueretur, et insidiántes cohibéret, aut certe persecutóribus eos tráderet, utcúmque illi placuisset.

Te Deum laudámus.

Die 11. Octobris.

S. Justinæ Virg. et Mart.

Duplex.

Omnia de Communi Virg. et Mart. præter sequentia.

Oratio. Deus, qui inter cétera. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Justiná Virgo et Martyr orta Patávii, nobilíssimos hábuit genitóres, Vitaliánum urbis præsidem, et Præpedígnam. Hos miráculis erga illos exhibítis in Christiána fide, quoad vixérunt, sancte confirmátos, Prosdócimus epíscopus, tamquam Apostólici sui ministérii primítias, Deo consecrávit. Vitaliánum lethífero morbo labórantem pristinæ restítuit in columitáti, et Præpedígnæ omni prolis habéndæ destítutæ spe, filiam a Dómino

suis précibus obtínuit. Hanc baptismáli lavácro ablútam piíssimi paréntes sanctíssimo viro erudiéndam tradídunt. Qantum vero sub tanto magístro in omni Christianárum virtútum génere profécerit Justína, sa-tis ab ipsa infántia ostén-dit exímium, quod dedit, laudábilis ac integérrimæ vitæ sp̄cimen. Paréntibus orbáta, præcipuas sui præceptóris virtútes ad imitán-dum sibi propónens, coætán-eas adolescéntes continéntia, temperántia et caritáte superábat. Cumque secum sæpíssime cogitáret, Deum tota mente diligéndum esse, ab omni rerum humanárum stúdio illam abdúcere sat-agébat. Quare in cœlestib⁹ meditatióibus quotídie occu-páta, Sponso suo Christo perpétuam virginitátem óbtulit, vovítque pótius mori, quam se ullo carnis inqui-naménto fœdáre.

R. Propter veritátem.

Lectio v.

Per hæc témpora in Ec-lésia Patavína facta est máxima Christianórum persecutió, cum quidam, Maximiánus nōmine, Me-

dioláno digréssus Patávium cum præsidis auctoritáte, defúncto Vitaliáno, advenísset. Crudélis homo multa Christifidélium cruentabá-
tur cæde, dum sævíssimi Nerónis jussa exsecutúrus omnes ad idóla veneránda compélleret, et præsértim Justínam, cujus pulchritú-
dini et divítiiis inhiábat, in eórum cultum tradúcere conarétur. Intérea Vírgini nulla transíbat dies a Chri-
stiánæ pietátis exercitiis vá-
cua: his, qui carcéribus inclúsi, qui in ergástulis erant, suis facultátibus succurré-
bat, singulósque ad fídei constántiam, atque ad to-
leránda pro Christi amóre quævis torménta sédulo hortabátur. Sed cum qua-
dam die ab hisce caritátis officiis in suburbánum suum prædium curru vecta redfret, vidiit insequéntes se Maximiáni satélites, de cu-
jus procáci nequítia dúbians, solícita fuga ab eórum mánibus elábi stúduit, sed frustra. Itaque in per-
angústo marmórei pontis tránsitu deprehénsa, jussa est descéndere; quæ ímpia turbae statim obtémperans

exsíliens, genibúsque super durum saxum pósitis, eníxe Deum deprecáta est, ne suum corpus ab impuríssimo hómine violári permítteret. Exaudítæ precis fuére te-
stes impréssa utriúsque genu vestígia, quæ in síli-
cis durítie, quavis cera mol-
lióre, relícta ad hoc tempus conspiciúntur Venétiis in templo eídem Vírgini et Mártyri sacro.

R. Dilexisti justitiam.

Lectio vi.

Maximiánus Justinæ coram se producťæ modo plácidus, modo minax, próspera cuncta promíttere, objícere de Religióne, quam illa profitebátur, insániam, irásci et succensére, quod claro progénita sanguine plebéjam Christianórum vitam ágeret, non desistébat. Quare aut deos cóleret, aut se peritúram certo sciret tamquam imortálium númerum contemtrícem. Porro Virgo nec blandítii deliníta, nec minis térrita, respóndit, se húmilem Christianórum vitam pluris aestimáre, quam regum genus et opuléntiam, veráque fidei mancipátam uni Deo

vivo servíre velle, non surdis famulári stipítibus hominúmque figmémentis, quæ diabolus ad perdéndas ánimas excogitávit. Exardéscens in iram Maximiánus, subítoque furóre pércitus, quia se delúsum, speque sua lapsum vidit, Vírginem a conspéctu amótam ímperebat pugiónem tránsfodi. Damnáta nece Justína grátias Deo coepitágere, quod Christiána fide ab incunábulis erudita, constans in eádem usque ad exoptátam mortem perseveráasset. Hæc et alia orántis cárnifex pectus pugiónem cápulo tenus adégit, stupéntibus qui áderant séxdecim annórum Júvenem tam forti ánimo mortem oppétere. Corpus a Christiánis elátum, Prosdócimus epíscopus, ófferens Deo virginitatis et patiéntiae fructus, quos in Justína semináverat, in urna seórsum ab ea, in qua paréntes ejus tumuláverat, prope Deíparæ sacéllum ad pratum Vallis repósuit. Martýrium consummávit beáta Justína nonis Octóbris ultimo Nerónis anno. **R.** Afferéntur.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlorum decem virgínibus. **de eod.** **Comm. 1. loco.**

Die 12. Octobris.

S. Maximiliani Episc.
Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Maximiliáni Mártyris tui atque Pontificis ánnua solemnitaté létificas: concéde propítius, ut cuius natalitia cólimus, de ejúsdem étiam protectione gaudeámus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Maximiliánus, Celéjæ in Pannónia Christiánis ac claris parentibus natus, ab ineúnte àetate in timore Dei, literarumque studiis honeste educatus, præcláræ semper indolis et speciális pietatis specimen præsétulit. Annis adolescentiæ cum magna virtute innocéntia et integri-

táte exáctis, cum multis præcélleret virtútibus, tamén benígnitas in paúperes máxime in eo enítuit, quorum egestáti et misériis sublevándis sic stúduit, ut opes étiam amplas a paréntibus sibi relíctas in egéntium usus Christi nómine erogárit. Quod benefaciéndi stúdium per omnem vitam insigni laude cóluit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Nec látuit virtútum ejus splendor; vacánte enim episcopátu Laureacénsi, commúni totfus Cleri populi que voto Episcopus Laureacénsis, ipso plúrimum, sed frustra reluctánte, designátur. Quo in múnere talem se caritatis afféctu, humilitáte profunda, patiéntia, omníque virtútum exercítio exhibuit, qualem dignitatis sanctitúdo postulábat. Ad límina Apostolórum Romam proféctus, accepta a Xysto secúndo benedictióne, ad suos revertitur, ubi coléndo Dómini agro in magno desúdans, labóribus, sanctíssimo vitae exémplo, et salu-

táribus mónitis multos ad salútis viam perdúxit.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Cum jam per episcopátum suum disseminátæ fidei plantas, incremémentum dante Dómino, succréscere céneret, pátriæ in infidelitatis erróre adhuc deténtæ misértus, in Pannóniam ejus juvándæ zelo revértitur. Ubi cum in umbra mortis sedéntes prædicándo ad lumen veritatis dirígere conárétur, ab Ejulásio præside comprehénsus, ob constan-tíssimam Christiánæ fidei confessiónem cápit is obtruncatióne martyrii glóriam adéptus est. Ejus sacra ossa Passávii in basílica sancti Stéphani extra chorūm débito honóre asservántur.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Homil. in Evang. Si quis venit. de eodem Communi 1. loco.

Die 21. Octobris.

Ss. Ursulæ et Sociar.
Virginum et Martyrum.
Duplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqui. locis eadem die.

Lectio ix. pro S. Hilarione Abbat. ut in Breviario eadem die (ex duabus fit una).

Die 22. Octobris.

S. Fidei Virg. et Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virg. et Mart.

Oratio. Indulgéntiam. de eodem Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno de Communi 2. loco.

In III. Nocturno de eodem Communi 1. loco.

Die 24. Octobris.

S. Raphaëlis Archangeli.

Duplex majus.

Omnia ut inter Festa pro aliquib. locis eadem die.

Die 31. Octobris.

S. Wolfgangi Ep. Conf.

Duplex.

Omnia ut inter Festa pro aliqui. locis eadem die.

Die 3. Novembri.

S. Justi Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátum Justum Mártyrem tuum virtúte

constántiae in passióne roborásti: concéde propítius, ut qui ejus festum hodiérna die celebrámus, ejus quoque consórto perfruámur ætérno. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Justus ex Christiánis paréntibus Tergéste, Aquiléjæ Provínciae civitáte, natus, sub Diocletiáno et Maximiáno principíbus fervénti in Deum caritáte, præcípua in paúperes misericórdia, omníque génere virtútum flóruit. A Manátio præfécito, qui ab eisdem principíbus mandátum accéperat, occidéndi quoscúmque falsos deos venerári renuéntes, accersítus, se Christiánam religiónem profitéri, et Christum Jesum verum Deum et hóminem venerári, inanésque géntium deos detestári lóbore respóndit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Cumque præses nec pollicitatióibus, nec minis Justum a sancto suo pro-

pósito dimovére valuísset, in obscúrum tetrúmque cárcerem detrúdi mandávit, ubi assíduis prémibus per totam noctem Deum deprecátus est, ut ad palmam martyrii sua summa miseratione eum perdúcere dignarétur. Mane sequénti e cárcere edúctus Manátio sístitur in eodémque propó sito venerándi Christum Dóminum viríliter pérmanens, ac falsis diis sacrificáre recúsans, denudári, ac diris flagéllis cædi jussus est.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

At cum non solum fórtiter, verum étiam álaci ánimó eum præses sustinére vim tormentórum prospíceret, ira commótus, jubet ut grávibus plumbi pondéribus ad ejus collum et manus alligátis, in mare de mergeréatur. Quod cum Justus audívit, vale dicto frátribus, suscípiens ípsem et póndera, quibus premebátur, festínans, quasi ad épu las itúrus, ad litus progréditur, ibique parva in scapha impósitus, et in altum delátus, atque in profún-

dum projéctus, preces Deo fundens, eíque grátias agens, martyrium consummávit tértio nonas Novembbris. Fertur étiam, Sanctum eádem nocte cuídam presbýtero nómine Sebastiáno apparuísse, eíque imperásse, ut ejus corpus ad litus dirúptis vínculis jam appúlsum sepeliret, idque honoriſice factum fuísse multis conveniéntibus Christiánis.

R. Stola jucunditátis.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 51. in Joann. sub medium.

He pse Dóminus Jesus erat granum mortificándum et multiplicándum: mortificándum infidelitaté Judæórum, multiplicándum fide populó-

rum. Jam vero exhórtans ad passiónis suæ sectánda vestígia: Qui amat, inquit, ánimam suam, perdet eam. Quod duóbus modis intélli potest. Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenére in Christo, noli mortem timére pro Christo. Item álio modo: Qui amat ánimam suam, perdet eam: noli amáre, ne perdas: noli amáre in hac vita, ne perdas in ætérna vita.

R. Coróna aúrea.

Lectio viii.

Hoc autem, quod posté-rius dixi, magis habére vidétur Evangélicus sensus. Séquitur enim: Et qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custóditeam. Ergo, quod supra dictum est, qui amat (subintellígitur, in hoc mundo) ipse útique perdet; qui autem odit (útique in hoc mundo) in vitam ætérnam ipse custódit eam. Magna et mira senténtia, quemád-modum sit hóminis in ánimam suam amor, ut péreat, ódium, ne péreat. Si male amáveris, tunc odísti: si

bene óderis, tunc amásti. Felíces qui odérunt custodiéndo, ne perdant amándo.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

Sed vide, ne tibi subrépat, ut teípsum velis interímere, sic intelligéndo, quod debes odíssse in hoc mundo ánimam tuam. Hinc enim quidam malígni atque pervérsi hómines, et in seípsis crudelióres et sceleratióres homicídæ, flammis se do-nant, aquis se præfócant, præcipítio se collídunt, et péréunt. Hoc Christus non dócuit; imo étiam diábolo præcipítium sugerénti re-spóndit: Redi retro sá-tanas, scriptum est: Non tentábis Dóminum Deum tu-um. Petro autem dixit, si-gnificans, qua morte clari-ficatúrus erat Deum: Cum esses júnior, cingébas te, et ambulábas quo volébas; cum autem senúeris, alter te cinget, et feret quo tu non vis. Ubi satis exprés-sit, non a seípso, sed ab álio debére occídi, qui ve-stígia séquitur Christi.

Te Deum laudámus.

Die 5. Novembbris.

**S. Emerici Hungariæ
Ducis, Confessoris.
Duplex.**

*Omnia de Communi Conf.
non Pont. præter ea, quæ hic
assignantur.*

Oratio.

Deus, qui beatum Emericū cum juvenili flore nitentem, in Sanctórum tuórum consortium sublimásti: præsta quæsumus; ut quem tibi fecísti esse devótum, ejus apud te perpétuum sentiámus auxílium. Per Dóminum nostrum.

*In I. Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Emericus, beato Stéphano Apóstolo et rege Hungariæ patre, matre vero Giséla, Henríci Pii imperatóris sorore, fémina cumprímis pia: mox ab ipsis pueritiæ annis, totum se pietatis ac devotiónis stúdiis trádidit. Nocturnis horis, quibus álli, præsértim ténera ætate, somno ac quiéti liberálius indulgérunt, ipse colucéntibus in cubículo fáci-

bus, quæ pro dignitaté régiæ prolis adhibebántur, divinas laudes, psalmósque Davídicos decantáre magnō devotíonis fervóre solébat, idéntidem ad ejusmodi laudum psalmorúmque finem véniam delictórum summa ánnimi demissióne a Divino Númine flagítando. Cujus pia exercitia, dum pater ipsius sanctus Stéphanus crébrius observat, cœlestem Patrem, e cuius manu datum hoc optimum se suscepisse gaudébat, laudat et glorificat; spe ampla concépta de futura filii insigni sanctitaté et glória.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Ubi eos adolescéntiae annos Emericus áttigit, quibus ut plúrimum céteri voluptati sese dédere, animúmque delíciis laxare sóliti sunt: ipse mox sénibus et corpori frænum contínentiæ injécit; éaque amplexus est, quæ juveniles artus extenuando, corpus spirítui subjicerent. Vesprémi, uno dumtáxat amanuënsi cómite, ædem divo Geórgio sacram nocte in-

gréssus, pia obsecratiōne Deum percunctabátur, quid potíssimum ab eo præstári vellet, quod foret ei acceptíssimum. Cui, cum clara obórtā luce respónsum fuíisset: Virginitátem placére: eam perpétuocoléndam suscépit. Divino ígitur auxílio ad eam conservándam ardéntibus assídue votis imploráto, illibátam conservávit puritátem: intácta etiam régiæ vírginis integritatē, quam volénte patre desponsáverat. **R.** Amávit eum.

Lectio vi.

Quantum vero castitatis ac virginitatis virtute eminuerit Emericus, insigni hoc facto luculénter páuit. Eréxerat pater ejus Stéphanus nobile sancti Martíni cœnóbium in sacro monte Pannóniæ, illúdque móna-chis órdinis sancti Benedícti compléverat. Quod cum reviserat rex, filio quoque Emerico præsente, prodéuntibus regi óbviam longo ágmine móna-chis, ut eum, qua decébat dignitatē, excíperent, rex sanctus præire fílium, ac móna-chis occúrrere jussit. Horum síngulos Emericus molli ampléxu et

ósculo sancto venerátus est: non æquáli tamen, sed díspari número óscula exhíbuit, áliis bina, áliis trina, quibúsdam quatérna, quí nave, nonnúllis etiam septéna libándo. Quod cum pater tunc tacitus consideráasset, ex filio póstea cognovit, eum óscula díspari número, pro modo et témpore servátæ continétiæ, cuíque monachórum libásse, eósque quibus septéna óscula libáasset, perpétuam castitatem servásse. Ita nempe Deo gratam virginitátem ipse servábat, ut secréta castitatis in áliis quoque divínitus nòscere posset. Cum ad regni gubernácula capessénda admonvére sanctum júvenem pater vellet; Deo mélius áliquid disponénte, patre in vivis relícto, migrávit in cælum, anno reparátæ salútis millésimo trigésimo primo. Multis post mortem miráculis cláruit. Quibus permótus Benedíctus octávus dictus, sanctum Emericū, únacum patre sancto Stéphano, in Sanctórum catalogum rétulit.

R. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi vestri præcincti. **ut in Comm. Conf.** non Pont. 1. loco.

Die 6. Novembris.

S. Leonardi Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. præter hæc propria.

Oratio. Deus, qui nos. de Communi.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Leónardus génere nobile ortus in Fráncia, cum puer adhuc esset, a Clodovéo Francorum rege e sacro baptísmi fonte Christiano ritu suscéptus, et a beáto Remigio Rheménsi archiepíscopo educátus, ab ipsa prima ætate virtútum ómnium sólida fundaménta jecit: nam Dei caritaté fervens et próximi dilectióne, mundánis stúdiis renúntians, totum se divino cùltui et Apostólicæ vitæ consecrávit.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Vix puerítiam egréssus, carcerátis visitándis et

liberándis sédulam óperam dedit; a rege nempe obtinúerat, ut in víncula conjéctis, quos ipse visitásset, abscedéndi líbera potéstas fieret. Muníficus erat in paúperes, castus, modéstus, rerum cœlestium contemplatióni addíctus, ab omni ambitiōnis vício ita aliénus, ut in aulam a rege accitus, ad episcopátū promovéndus, ímparem huic óneri se réputans, humiliórem vitam sibi ducéndam esse dúxerit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Inde in Aquitániā perréxit divína revelatióne admónitus, et tractum Bituricénsē lustrans, regiōnem illam divíni verbi prædicatióne, et multis miráculis illustrávit. Cum demum multa hóminum milia ad Christi fidem convertisset, in silvam quamdam agri Lemovicénsis sese áb-didit, ibique exstrúcto in honórem Deíparæ Virginis monastério, omnis virtútis, ac præcipue caritatis erga carcerátos officiis, mirisque opéribus clarus, obdormívit in Dómino octávo Idus Novémbris. **R.** Iste homo.

In III. Nocturno Homilia
in Evang. Sint lumbi vestri.
de Communi 1. loco.

Die 7. Novembris.
S. Prosdocimi Ep. Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. præter sequentia.

Oratio. Exaudí. de eodem
Communi.

In I. Nocturno Lectiones
de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Prosdócimus, natióne Græcus, cum Petro Apóstolo, cuius erat discípulus, Antiochía Romam venit, et ab eódem ordinátus epíscopus, ad prædicándum Evangélium Patávium missus est, cum vix annum vigésimum attigísset. Ad provínciam sibi críditam accédens, plúrimos præ fóribus urbis réperit váriis languóribus deténtos, qui stipem ab introeúntibus postulábant. Sed quia non habébat quid eis largirétur, qui única conténtus túnica sine auro et argénto peregrinabátur, singulis sanitátem se imperítírum promísit, quotiescúmque rejécto idolórum

cultu, ad uníus veri et vivi Dei religiónem converte-réntur. Læto omnes prom-ptóque ánimo cœlésitis mé-dici mónitis ut paruérē, lustráti aqua baptísmatis in-cólumes statim ac valéntes ad suos intra civitátem rediérunt. Viso a multis ex idolólatris miráculo, non pauci in Deum, quem Prosdócimus prædicábat, credidére; illiúsque fama cum ad aures perláta esset Vitaliáni, qui urbi præsidébat, is prodigiósum ádvenam arcéssi jussit, sperans se posse áliquo inexcogitáto remédio a letháli morbo, quo afflictabátur, convaléscere. Prosdócimus in præsidis conspéctum addúctus, et interrogátus, quo medicámine morbos quoque insanábiles curáret, non álio, respóndit, nisi sincéra ipsórum languéntium fide in Deum, quem Christiáni colunt, ac salutáris lavácri ablutióne, in qua, respuéntes idóla, quæ cæca venerátur gentilitas, divíni Núminis præcéptis se obtempe-ratúros profiteréntur. His audítis Vitaliánus conféstim éxsecrans simulácrá génti-

um, dedit Christiánæ reli-
gióni nomen, regeneratús-
que ex aqua et Spíritu, prí-
stinam assecútus est inco-
lumentátem. Præpedigna
quoque uxor, naturáli labó-
rans sterilitáte, eámdem fi-
dem ampléctens, filiam
tandem péperit, quam e sa-
cro fonte Justínam appellá-
tam, Prosdócimus diviná-
rum rerum sciéntia, et stú-
dio servándæ perpétuæ vir-
ginitátis erudívít.

R. Invéni David.

Lectio v.

Patávii credéntium núme-
rus quotídie magis au-
gebátur, cujus incremén-
to Vitaliánus, excitáto Sophíæ,
divinæ nempe Sapiéntiæ,
templo, strénuam navábatur
óperam; et Prosdócimi cum
sanctimónia nomen, vicína
per óppida propagátum, má-
ximum de illiis advéntu
atque doctrína desidérium
apud omnes excitábat. Cum
ítaque se non unam ad ur-
bem et gentem esse missum
sciret, quóniam plures áliæ
céllesti pábulo egébant,
Atésten primum ádiit, mox
Vicéntiam, deínde Asílum
et Altínum progréssus, cir-
cumeúdo vicos et castélla,

ómnia íncolas divínis im-
búere præcéptis, erutósque
e ténebris ad fídei lucem,
Deo reconciliáre pastoráli
sollicitúdine satagébat. Fél-
triā appropinquánti plú-
rima utriúsque sexus multi-
tudo óbviā occúrrit, et,
cum singulis æque se my-
steriórū fídei dispensató-
rem exhibéret exémplo et
doctrína, quam Dóminus
admirándis signis prose-
quebátur, Christiánam reli-
giónem mirifice dilatábat.
Tarvísium ingréssus, oblá-
tam sibi puéllam a nativitá-
te cæcam, signo Crucis illu-
minátam, hóspiti suo réddi-
dit. Hoc civitatis comes
cum rescivisset, eídem ad
se vocáto cónjugem suam
gravi vexátam infirmitáte
commendávit. Prosdócí-
mus ægram, enuntiáto Chri-
sti nómine, manu apprehé-
dens, jubet de lecto súrgere
a morbo curátam, stupénte
viro, qui statim unum ac
verum esse Christianórum
Deum conféssus est. Tantis
probátæ fídei testimóniis
univérsa pene urbs vanas
aspernáta superstitiones,
ad sólidam céllestis doctrí-
næ cognitiónem pervenit.

Postrémo inde discessúrus vir sanctus, ecclésiam divo Petro magístro suo, paulo ante cruci affixo, curávit ædificádam: atque álias sacras ædes divérsis in locis excitávit, in quibus inter festos dies illius memória célébris persevérat.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

Revérsus Patávium, gregi sibi peculiáriter commísso augéndo tuendóque totum se applicuit: máxime cum per ea témpora, quæ sæva, crudáque Nerónis tyrániide damnabántur, Patavína Ecclésia dírius agitarétur. Maximiánus quidam nómine, ferus impiissimi tyránni miníster, Medioláno proféctus, datúsque Patávio præses, post óbitum Vitaliáni, Christianórum plúrimos in ergástula trahébat et carnificinam; qua tunc primum Campus Mártius, nunc Pratum Vallis, Mártyrum sanguinem hauríre, eóque fœcundári cœpit. Ad omnes tamen dæmonis insúltus, hominumque rábiem forti ánimo se oppónens impávidus antistes, carníficu[m] enses et

parátam cruciátibus laniénam, prædicábat ad ætérnam pátriam esse brévia, ac tutíssima itínera. Quapropter álii ultro se tortóribus offerébant: álii ad quæstiōnem abrépti, eádem constántia última subíbant supplícia. Exanimáta córpora Christiáni, noctu subláta, in profunda fóvea, quæ hodie Mártyrum Púteus dicitur, summáque habétur veneratióne, coacervábant. Tunc Justínæ Vírginis et Mártyris constans ánimi robur præcipue enítuit, quæ sexu atque ætate infírmior illustriorem de Maximiáno perditíssimo hómine victóriam obtinuit. Tandem Prosdócimus, qui ad roborándos in ea persecutióne fidéles divinitus subráctus est interneccióni, plenus diérum, diutúnris deféssus labóribus, multis clarus miráculis, ac méritis cumulátus innumeris, iñmortáli tranquilitáte donándus, séptimo Idus Novémbbris, imperánte Adriáno, beáto fine quiévit. Vixit annos centum trédecim, quorum nonagínta tres exégit in episcopátu[m]: sepultumque in sacéllu, quod

ipse Deíparæ consecrárat, Patavíni ea fide prosequún-tur, quam ab initio, illo do-cénte, suscepérunt; eóque cultu venerántur, qui decet Prásulem ac Patrónum ó-mníbus in angústiis pro-pítium.

R. Iste est.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vigiláte. de eodem Communi 2. loco.

Die 14. Novembri.

S. Mennæ Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart., præter sequentia.

Oratio. Præsta quásimus, omnípotens Deus, ut qui. **de eodem Communi.**

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Mennas Ægýptius, Christiánus miles, imperatóribus Dio- cletiano et Maximiáno, cum adver-sus Christiános perse- cutiόnis æstus fervéret, et contra illos sævissima per totum impérium decreta publicaréntur, rejécto militiæ cíngulo, in qua tamen

ínfimo loco non erat, in solitúdinem secéssit, tum ut pœnitentiæ causa corpus suum jejúniis aliisque piis cruciátibus attéreret, tum ut oratiōni, ac rerum cœlē-stium contemplatiōni va-caret.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Natáli die imperatóris, quo pópulus célebre spectáculo tenebátur, in theá-trum ipse prosíliens, líbera voce gentílium insectabá-tur superstitionem. Quam- óbrem comprehénsus, et Pyrrho præside in metró-poli Cottiénsum Phrýgiæ vinctus, loris crudéliter céditur: deinde equúleo tortus, lampádibus ardénti-bus ad corpus admótis, plá-gisque cilicio confricátis, per tríbulos ac virgas férreas, mánibus pedibúsque colligátis, mísero tractus est, ac foede discréptus.

R. Desidérium ánimæ.

Lectio vi.

Plumbátis demum contú-sus, ac omni ferme tor-mentórum génere laniátus, gládio tandem percússus, insígnis martýrii palmam

obtínuit. Corpus in rogum conjéctum, sed clam a Christiánis sublátum, et christiáno ritu sepúltum, Deus innúmeris fere miráculis decorávit; illud autem post aliquot annos Constantinópolim translátum est. Caput vero in Urbem translátum in basílica Vaticána asservátur.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Nisi granum frumenti. ut in festo S. Justi die 3. huj. pag. 24*

Die 15. Novembri.

S. Leopoldi Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

Deus, qui sanctum Leopoldum ex principátu et curis sǽculi hujus, immaculátum ad regnum cœlesté traduxisti: concéde propítius, tua cleméntia ita nos per hæc temporália dírigi, ut æternæ vitæ consórtes effici mereámur. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Leopoldus Aústriæ Márchio, singulári præcónio pietatis, quæ in eo mirifice elucébat, Pius cognominátus, in primo statim ætatis flore ea virtútum initia concépit, quæ annórum progréssu, in insígnem vitæ sanctitátem effloruérunt. Erat enim in júvene cum Dei timóre præclara intégritas, continéntia et humilitas; in viro justitia, misericórdia, sapiéntia, et præcipiuus religiónis cultus. Patre Leopólido defúncto, et principátus régimine suscépto, curis licet conjugálibus implícitus, et tam domésticis, quam públicis negótiis impeditus, sédulo tamen pietatis et misericórdiæ múnera súbiens, lassos roborábat, ínopes fovébat, inter multíplices regéndi sollicitudines, totque labórum stúdia immaculátum sese ab hoc sǽculo custodiébat, temporália tractándo, æterna dispónens.

R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Hic Princeps, sacerdotes virósque religiosos ádmodum cóluit: Summos quoque Pontífices tanta veneratione prosecútus est, ut ab Innocéntio secúndo Románo Pontifice peculiáris sancti Petri filius appellaretur. Duo monastéria celeberrima, Claustroneoburgense, et Sanctæ Crucis in Valle Nemorosa, constrúxit, et amplissimis cénsibus dotávit. Melicénse quoque a se instaurátum magno cum sumptu illustrávit. Post hujusmodi præclára suæ erga Deum pietatis monuménta, cum Austríæ principátum quadraginta annis laudabiliter rexisset, anno Dómini millésimo centésimo trigésimo sexto, vita sancte functus, atque sacraméntis munitus, e terris ad cœlestem Jerúsalem transívit.

R. Amávit eum.

Lectio vi.

Ehus corpus Claustroneobúrgi cónditum, innúmeris miraculis cláruit, quibus Deus tanti viri sancti-

tátem mundo declarátam vóluit. Nam ad Leopoldi invocatióne, ejúsdem méritis et præcibus mórtui suscitáti, cæci illumináti, surdis audítus, mutis loquéndi facúltas, claudis gressus, váriis morbis laborántibus sánitas, vinctis libértas restitúta: álli quoque áliam ejúsdem opem mirábilem expérти sunt. Quibus claríssimis sanctimóniæ documéntis rite cónnitis, Innocéntius Octávus Leopoldum Sanctórum catálogo adscrípsit. Ejus sacra ossa e túmulo, Maximiliáno primo imperatóre, transláta, in eádem Claustroneoburgensi ecclésia cum débito honore asservántur.

R. Iste homo.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: parabolam hanc: Homo quidam nóbilis abiit in régionem longinquam accípere sibi regnum, et revérti. Et reliqua.

Hom

F

vid,
niént
cinéb
vid:
in nó
raél.
clésia
qua
qui
const
dicit
me,
redit
sióne
ræ.
tas a
tione
cátur
terra
vel q
tórib
ubíqu
tame
idóla
est.
facti
ne C

R.

V

Homilia Venerabilis Bedæ
Presbýteri.

Homo nóbilis ille est,
cui supérius cæcus
clamábat: Fili Da-
vid, miseré mei; et ve-
niénti Hierosólymam con-
cinébant: Hosánnā filio Da-
vid: benedictus, qui venit
in nómine Dómini, Rex Is-
raél. Longíqua régio Ec-
clésia est ex géntibus, de
qua eídem hómini nóbili,
qui lóquitur: Ego autem
constitútus sum Rex ab eo,
dicitur a Patre: Póstula a
me, et dabo tibi gentes hæ-
reditátem tuam, et posses-
siónem tuam térmilos ter-
ræ. Quæ vidélicet hærédi-
tas ac posséssio bifária ra-
tione longíqua vo-
cátur: vel quia a finibus
terræ clamat ad Dóminum,
vel quia longe est a pecca-
tórioibus salus; et cum Deus
ubique sit præsens, longe
tamen ab eórum sensu, qui
idóla colunt, Deus verus
est. Sed qui erant longe,
facti sunt prope in sanguine
Christi.

R. Iste est, qui.

Lectio viii.

Vocátis autem decem ser-
vis, dedit eis decem

mñas; denárius númerus
ad legem périnet propter
Decálogum. Vocat igitur
paterfamílias decem ser-
vos, quia éligit discípulos
per líteram legis imbútus.
Dat eis decem mñas quia
dicta legis spiritáliter in-
telligénda revélat. Post pas-
siónem quippe, resurrectio-
némque apéruit illis sen-
sum, ut intelligerent Scrip-
túras. Mina namque, quam
Græci mnám vocant, cen-
tum drachmis appénditur;
et omnis Scriptúræ sermo,
qui vitæ coeléstis perfe-
ctionem súggerit, quasi nú-
meri centenárii póndere
fulgescit.

R. Sint lumbi.

Lectio ix.

Et ait illis: Negotiámini,
dum vénio. Verba, in-
quit, legis ac Prophetárum
mystica interpretatióne dis-
cússa pópulis offérte, at-
que ab eis fidei confessió-
nem, morúmque probitá-
tem recípite; júxta quod
Psalmista suis auditóribus
précipit, dicens: Súmite
Psalmum et date týmpa-
num; hoc est, laudem præ-
dicatiónis in cordis inten-

tióne percípite, et devotió-nem óperis in carnis casti-gatióne réddite. Týmpanum quippe est pellis in ligno exténta; pellis vero in ligno exténta caro est nostra ad exémplum Domínicæ cru-cis afflicta.

Te Deum laudámus.

Die 23. Novemboris.

S. Felicitatis Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi non Virg. sed Martyr. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

Prästa, quæsumus, omní-potens Deus, ut beatæ Felicitatis martyris tuæ solémnia recenséntes, méritis ipsius protegámur et pré-cibus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectio-nes de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Gregorii Papæ.

Ex Homilia 3. in Evang.

Lectio iv.

Beatá Felicitas, cuius hódie natalítia cele-brámus, septem fí-lios sic post se tímuit vi-vos in carne relinquare,

sicut carnáles paréntes so-lent metúere, ne mórtuos præmittant. In persecutió-nis enim labóre deprehén-sa, filiórum corda in amóre supérnæ pátriæ prædicán-do roborávit, et parturív-it spíritu, quos carne pepér-erat; ut prædicatióne pá-reret Deo, quos carne pe-pérerat mundo. Numquid ergo hanc féminam márt-yrem díixerim? Sed plus quam mártyrem: quæ se-ptem pignóribus ad regnum præmíssis, tot ante se mórtuos transmísit. Ad pœnam prima venit, sed pervénit octáva.

R. Propter veritátem.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Sermo 67. de divers. novi Te-stamenti locis.

Lectio v.

Ego máxime commemo-ratiónes dílico Márt-yrum, diligo et ampléctor, atque omnes quidem, sed tum præcipue, cum mulié-rum certámina proponún-tur. Quanto enim infírmius est vas, tanto major est grátia, tanto illústrius est trophéum, tanto insígnior est victória, non ob imbe-

cillitátem sexus athletárum,
sed quod per ea, quibus ví-
cerat inimícus, nunc étiam
vincátur.

R. Dilexísti justítiam.

Lectio vi.

Per mulíerem vicit, per
mulíerem superátus est.
Hoc illíus ántea telum erat;
hoc illíus nunc cædis fa-
ctum est instruméntum, hoc
vas appáruit insuperáibile.
Peccávit illa prior, et mó-
rtua est: ista mórtua est, ne
peccáret. Illa tum fútilis
promíssi spe infláta, Dei
leges violávit; hæc vitam
præséntem contémpsít, ne
fidem in suum benefactó-
rem ejuráret. Quam ígitur
déñceps speráre pótérunt
excusatióne viri, si mol-
les sint et ignávi; quam
vero véniam, cum fórtiter
ac viriliter se gerant mu-
líeres, cum ádeo se gene-
róse ad certámina pietatis
accíngant?

R. Fallax grátia.

In III. Nocturno Lectiones
de Homilia in Evang. Símile
est regnum cœlorum thesaúro.
de Communi non Virg.

Die 24. Novembris.

S. Chrysogoni Martyris.
Duplex.

Omnia de Communi unius
Mart. præter sequentia.

Oratio.

Adéstó Dómine supplica-
tiónibus nostris: ut, qui
ex iniquitaté nostra reos
nos esse cognoscimus, beáti
Chrysógoni Mártiris tui in-
tercessióne liberémur. Per
Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Chrysógonus, Diocle-
tiáno imperatóre Ro-
mæ inclúsus in cár-
cere, ibi biénnum sanctæ
Anastásiae facultáibus vi-
xit: quam étiam afflictam
propter Christum a viro
suo Públío, proptereáque
a suis oratióibus per lít-
teras auxílium postulántem,
mútuis epístolis est consolá-
tus. Sed cum imperátor
Romam scripsisset, ut réli-
quias Christiánis, qui in víncu-
lis essent, interféctis,
Chrysógonus Aquiléjam ad
se mitterétur, eo perdúctus
est. R. Honéstum fecit.

Lectio v.

Cui imperátor: Accersívi,
inquit, te Chrysogone,
ut honóribus aúgeam, si
modo indúixeris ánimum
deos cólere. At ille: Ego
eum, qui vere est Deus,
mente et oratióne véneror:
deos autem, qui nihil sunt,
nisi dáemonum simulácrum,
odi et exsecror. Quo re-
spónso excandéscens im-
perátor, ad aquas Gradá-
tas eum secúri pércuti ju-
bet, octávo Kaléndas De-
cémbris: cujus corpus pro-
jectum in mare, paulo post
in littore invéntum, Zóilus
présbyter in suis aéribus
sepelívit.

R. Desidérium ánimæ.

De Expositiōne S. Ambrósii
Epíscopi in Psalmum centé-
simum décimum octávum.

Lectio vi. Serm. 21.

Príncipes persecuti sunt
me gratis: et a verbis
tuis trepidávit cor meum.
Bene hoc Martyr dicit, quod
injúste persecutiōnum tor-
mēta sustineat: qui nihil
rapuerit, nullum violéntus
opprésserit, nullius sanguinem
fúderit, nullius torum
putáverit esse violandum:

qui nihil légibus débeat, et
gravióra latrónum sustiné-
re cogátur supplícia: qui
loquátur juste, et non au-
diátor: qui loquátur plena
salútis, et impugnétur, ut
possit dícere: Cum loqué-
bar illis, impugnábant me
gratis. Gratis ígitur perse-
cutiōnem pátitur, qui im-
pugnátur sine crímine: im-
pugnátur ut nóxius, cum
sit in tali confessiōne lau-
dabilis: impugnátur quasi
venéficus, qui in nómíne
Dómini gloriátur, cum píe-
tas virtútum ómnium fun-
daméntum sit.

R. Stola jucunditatis.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélī se-
cúndum Matthéum.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Dixit Je-
sus discípulis suis: No-
lítē arbitrári, quia pacem
vénerim mítttere in terram:
non veni pacem mítttere,
sed gládium. Et réliqua.

Homilia S. Hilárii Epíscopi.

Can. 10. Ex Octavar. Romano.

Quae ista divisiō est?
Inter prima enim
legis præcépta ac-
cépimus: Honóra patrem

tuum et matrem tuam: et ipse Dóminus ait: Pacem meam do vobis, pacem meam relínquo vobis. Quid sibi vult missus pótius gládium in terram, et separátus a patre filius, et filia a matre, et nurus advérsus socrum, et hóminis doméstici ejus inimíci? igitur ex-índe pública auctóritas impietati proferrétur: ubique ódia, ubique bella, et gládium Dómini inter patrem et filium, et inter ffliam matrémq[ue] deséviens.

R. Coróna aúrea.

Lectio viii.

Gládium telórum ómnium telum acutíssimum est, in quo sit jus potestatis et judícií sevéritas et animad-vérsio peccatórum. Ethujus quidem teli nómine novi Evangélíi prædicatióñem appellátam frequens Prophétis auctóritas est. Dei igitur verbum nuncupátum meminérimus in gládio: qui gládium missus in terram est, id est, prædicatio ejus hóminum córdibus infusa; fitque gravis in domo sua dissénsio, et doméstica novo hómini erunt inimíca: quia ille per verbum Dei diví-

sus ab illis, manére et in-térior et extérior, id est, et corpus et ánima in spíritus novítatē gaudébit.

R. Hic est vere.

Lectio ix.

Pergit deínde eódem præceptórum et intelligéntiæ decúrsu. Nam posteáquam relinquénda ómnia, quæ in século caríssima sunt, imperáverat, adjécit: Qui non accipit crucem suam, et séquitur me, non est me dignus. Quia qui Christi sunt, crucifixérunt corpus cum vitiis et concupiscéntia. Et indígnus est Christo, qui non crucem suam, in qua compátimur, comórimur, consepelímur, conresúrgimus, accípiens, Dóminum sit secútus, in hoc sacraménto fidei spíritus novítatē victurus.

Te Deum laudámus.

Die 27. Novembris.

S. Valeriani Episc. Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf.
Pont. præter sequentia.

Oratio. Exaudi. de Comm.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Valeriánus Aquilején sis episcopus Ecclésiam sibi crédi tam Ariána labe foedátam assíduo Cathólicæ fidei as seréndæ stúdio purgávit. Coácto Romæ concilio sub sancto Dámaso intérfuit, in quo damnátus est Auxéntius. Tum Ariminénsi fór mula iterum rejécta, Dámasus eíque adhárens Vale riánus, ac céteri concílii Patres, epístolam synódicam misérunt ad Illýricos et Orientáles, in qua Nicáena fides confirmáta est. Seórsim vero littéras Vale riánus dedit ad sanctum Basilíum Magnum, quibus idem rescrípsit, máxima se lætitia afféctum, ut ex eo accépit, veritatis doctrinam summo episcopórum consénsu in Occidéntis Ecclésiis tradi atque défendi.

R. Invéni David.

Lectio v.

Ad Ariánam perfídiam conteréndam una cum sancto Ambrósio, qui, mórtuo Auxéntio, Mediolanén sium episcopus ordinátus fúerat, concilio Aquiléjæ

indicto præfuit, ad quod episcopi convénerant doctrína et sanctitaté célebres. Insigniores erant: Eusébius Bononiénsis, Sabínus Placentínus, Philáster Brixiénsis, Bassiánus Laudénsis, Jovírus, et Chromátius ipsius Ecclésiæ adhuc Présbyter, et Valériani in episcopátu succéssor; per quos, ut scribit sanctus Hierónymus, ab Aquilejensi urbe Ariáni quondam dógmatis virus exclúsum est. In hoc concilio Palládius et Secundiánus, qui Arii partes tuebántur, com muni Patrum sententia anathémate percússi sunt.

R. Pósui adjutórium.

Lectio vi.

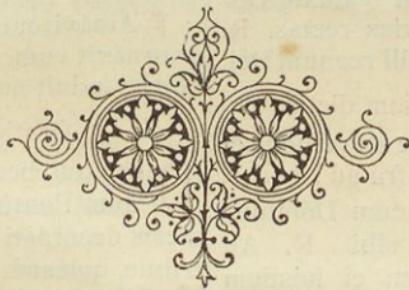
Valeriáni nomen mirifice auxit, et ad pósteros propagávit sollicitúdo illa, qua Ecclésiam sibi crédi tam non solum omni labe Ariána expurgátam réddidit, sed ecclesiástica disciplína ádeo excóluit, ut Aquilejenses clérici, eódem Hierónymo teste, quasi chorus Sanctórum haberéntur. Quorum ut sanctissima consuetudine fruerétur idem sanctus Doctor, e Gállia

redux Aquiléjam venit, eo-
rúmque nómina suis ipse
laúdibus absens consecrá-
vit. Tandem sénio gravis
cum Aquilejénsem Ecclé-
siam plures annos sancte
rexísset, virtúte ac doctrína

clarus obdormívit in Dó-
mino quinto Kaléndas De-
cémbbris.

R. Iste est, qui.

In III. Nocturno Homilia
in Evang. Vigiláte. de eodem
Communi 2. loco.

COMMEMORATIO

S. Nicolai Patroni titularis Ecclesiae Cathedralis.

Dicenda per annum inter
Suffragia Sanctorum post
Commemorationem Ss. Apost.
Petri et Pauli.

Ad Vesperas.

Ant. Amávit eum Dóminus,
nus, et ornávit eum: stolam
glóriæ índuit eum, et ad
portas parádisi coronávit
eum.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Euge serve bone et
fidélis. **ut infra ad Laudes.**

V. Elégit eum Dóminus
sacerdótem sibi. **R.** Ad
sacrificándum ei hóstiam
laudis.

Ad Laudes.

Ant. Euge serve bone et
fidélis, quia in pauca fuísti

fidélis, supra multa te con-
stituam, dicit Dóminus.

V. Justum dedúxit Dó-
minus per vias rectas. **R.**
Et osténdit illi regnum Dei.

Vel his jam dictis.

Ant. Sacérdos et Pón-
tifex, et virtútum ópifex,
pastor bone in pópulo, ora
pro nobis Dóminum.

V. Amávit eum Dóminus,
et ornávit eum. **R.** Stolam
glóriæ índuit eum.

Oratio.

Deus, qui beátum Nico-
láum Pontíficem innú-
meris decorásti miráculis:
tríbue, quáesumus; ut ejus
méritis et prémibus a ge-
hennæ incéndiis liberémur.
Per Dóminum nostrum Je-
sum Christum Fílium tuum:
Qui tecum vivit et regnat.

Index alphabeticus.

Ægidii Abbat. 1. Sept.	pag. 5*
Anastasii Mart. 7. Sept.	11*
Angelorum Custodum Octava.	1*
Chrysogoni Mart. 24. Nov.	37*
Danielis Proph. Conf. 11. Sept.	11*
Dedicat. omnium Eccl. consecr. totius Diœcesis Oct.	13*
Emericu Hung. Ducis, Conf. 5. Nov.	26*
Euphemiaæ, Dorotheæ, Theclæ et Erasmæ Virg. et Mart. 3. Sept.	6*
Felicitatis Mart. 23. Nov.	36*
Fidei Virg. et Mart. 22. Oct.	23*
Gerardi Episc. Mart. 26. Sept.	12*
Gereonis et Soc. Mm. 10. Oct.	15*
Hermogenis et Fortunati Mart. 9. Sept.	11*
Joannæ Franciscæ Fremiot de Chantal Viduæ. 6. Sept.	8*
Juliani Mart. 2. Oct.	15*
Justi Mart. 3. Nov.	23*
Justinæ Virg. et Mart. 11. Oct.	19*
Leonardi Conf. 6. Nov.	28*
Leopoldi Conf. 15. Nov.	33*
Mariæ B. V. de Socos. 25. Sept.	11*
Maximiliani Episc. Mart. 12. Oct.	21*
Mennæ Mart. 14. Nov.	32*
Pelagii Mart. 12. Sept.	11*
Prosdocimi Episc. Conf. 7. Nov.	29*
Raphaëlis Archang. 24. Oct.	23*
Remigii Episc. Conf. 1. Oct.	13*
Rosalieæ Virg. 4. Sept.	8*
Septem Dormientium Mart. 13. Sept.	11*
Ursulæ et Sociar. Virg. et Mart. 21. Oct.	22*
Valeriani Episc. Conf. 27. Nov.	39*
Wolfgangi Episc. Conf. 31. Oct.	23*

Ratisbonæ 1899. Typis Fr. Pustet.

Labaci in Carniola, Libraria catholica.

